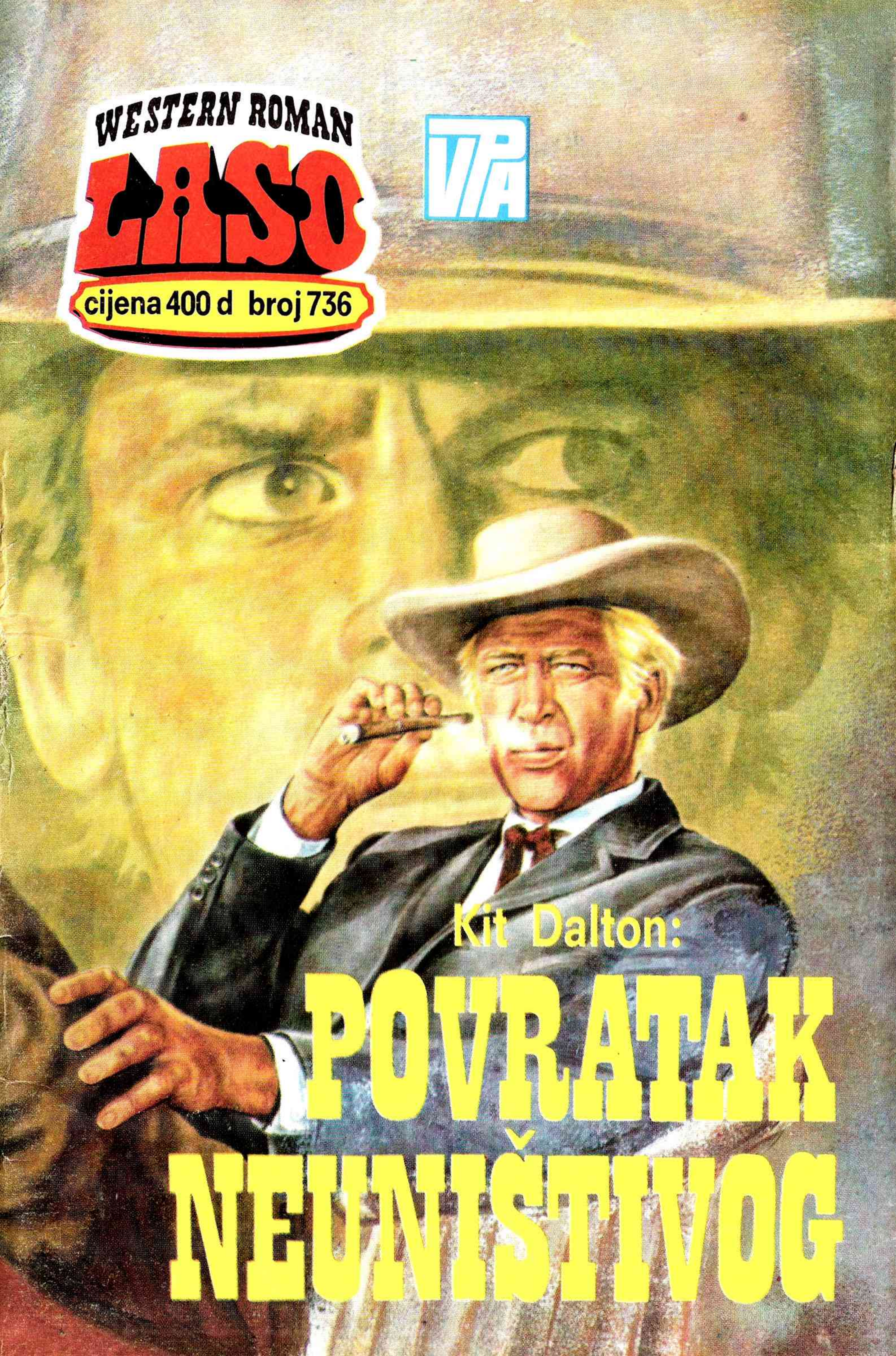


WESTERN ROMAN

**LASO**

cijena 400 d broj 736



Kit Dalton:

# POVRATAK NEUNIŠTIVOG









Kit Dalton

# POVRATAK NEUNIŠTIVOG







**VJESNIKOVA  
PRESS  
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček  
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika  
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) —  
OOUR Informativno-revijalna izdanja (v. d.  
direktora Božidar Radman),  
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić  
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Za-  
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4  
Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555  
Telex: 21 121 YU VSK  
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),  
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.  
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac  
(pomoćnik gl. i odg. urednika)  
Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-  
ja i OOUR TM



**Urednik: Ana Hrastović**  
**Grafički urednik: Ivica Bartolić**  
Tehnički suradnik: Branka Ožegić

Kit Dalton: Povratak neuništivog  
Naslov originala: Gunsmoke Gorge  
Copyright: VPA  
Recenzija: Branko Kosec  
Prijevod: Miroslav Kiš

Laso broj 736 izlazi 20. 11. 1987.  
u nakladi od 67.000 primjeraka.



## I

U glavnoj ulici Grovera, u državi Idaho, sve same zastave, vrpce i vijenci. Sve u crnom! Lee Morgan ne vidje ni znaka života. Grad je očito bio u žalosti. Ali za kim? Sjaha ispred saluna »Sawtooth«.

U praznom salunu vlasnik ga, dok je naručivao pivo, sa zanimanjem pogleda preko cvikera. Bio je to omalen, nervozan čovječuljak.

– Tko je umro? – upita Morgan.

– Vi... vi niste odavde?

– Ne u posljednje vrijeme.

– Umrlo ih je mnogo – odgovori vlasnik saluna. – Danas poslije podne pokapaju osmoro.

– Osmoro?

– Joada Winslowa, njegovu ženu i njihova dva kauboja...

– To je samo četvoro.

– Ostale nisam poznavao. Imali su ranč u blizini, pet do šest kilometara...

– Koji ranč? Kako se zove?

– Ne mogu se sjetiti... Čekajte, neko ime u vezi s kartama. Ah, da... bio je to ranč »Spade Bit«.

– Morgan ne popije pivo. Izade, uzjaše i potjera dorata. Tjerao ga je svih šest kilometara. Kad je konačno sjahao, zapuhnu ga sjeverac. Podiže ovratnik i još jače nabije šešir na glavi. Bio je na padini iznad

Jack's Forka, pritoka rijeke Wickahoney.

– Zaboga! – izusti, ugledavši prizor u dolini.

Kosa mu se digla na glavi, obrazi zažarili. Bujno raslinje i ranč u dolini – sve je bilo spaljeno, crno. Ostao je samo dimnjak od opeke, kao nijemi stražar, čuvar uspomena. Ranča »Spade Bit« više nije bilo!

Jašući prema zgarištu, Morgan se prisjetio velike drvene bijele kuće, stare šupe i pušnice, kaubojskih spavaonica, kuhareve kolibe.

Jesu li to mogli učiniti Indijanci? Ne, u ovom kraju posljednji indijanski napad izvršen je 1877. godine. Tada se jedna mala skupina, bježeći iz rezervata, nastojala probiti u Kanadu. Stari poglavica, kada su ga zimski snjegovi prisilili na predaju, obećao je kako se više nikada neće boriti.

Lee Morgan pođe dalje, strmijim usponom. Na brežuljku, ispod stoljetne vrbe, bilo je malo groblje. Morgan pronađe nadgrobni kamen s uklesanim imenom:

»William Frank Leslie«.

– Znam što bi ti uradio tata! – reče, stojeći kraj groba, sa šeširom u ruci. – Mislim da uživaš u jedinom miru koji postoji.



Kad se vratio u salun »Sawtooth«, vlasnik više nije bio sam. Razgovarao je s visokim muškarcem širokih ramena.

– To je on! – pokaza vlasnik saluna Morgana.

Visoki muškarac pride Morganu s koltom u ruci, uperivši ga u njega.

Ja sam područni šerif Rawlings.

– Seth? – upita Morgan i krene prema šanku, gdje je bilo jače svjetlo. – Sethe, to sam ja, Lee Morgan.

Morgan mu prijateljski pruži ruku, ali je šerif ne prihvati.

– S kime si tu? – upita.

– Kako? – zastade Morgan. – Sethe, zar me nisi čuo?

– Čuo sam, no pitanje ostaje isto. S kime si tu?

– Ni s kime! Što se to, dovraga, događa? Upravo sam se vratio sa »Spade Bitom«, odnosno onoga što je od njega ostalo. Zaboga, Sethe, htio bi odgovore na neka pitanja.

– I ja. A neke mi, možda, možeš dati baš ti! – reče Rawlings i spusti revolver na šank i to polako, čak napne obarač, što je za Morgana bio znak da se ne šali.

– Idemo u moj ured. Sjećaš li se gdje je?

– Što ako je s njim još netko? – dobaci za područnim šerifom vlasnik saluna.

– Nije nitko niti sam u Groveru vidio ikoga, osim vas dvojice – odgovori Morgan.

– Ne pokušavaj ništa... nikakvih trikova! – upozori ga Rawlings.

– Dobro! Hajdmo u ured i raščistimo sve ovo! – bilo je stalo Morganu.

U uredu Seth Rawlings stavi Morganov kolt preda se na stol, vrati svoj kolt u korice, te upita:

– Otkud ti ovdje mladiću?

– Vratio sam se danas.

– Odakle?

– Iz Cheyennea. Slušaj, Sethe...

– Ja pitam, a ti odgovaraj, barem zasad... Je li te tko pozvao ovamo?

– Nije.

– Čuo si što se tu događa prije nego što si krenuo?

– Nisam. Vratio sam se da posjetim stare prijatelje, možda i da podignem ranč.

– Misliš uzgajati goveda?

– Rekao sam: da podignem ranč. Odlučio sam naći neko zemljište.

– Izabrao si loše vrijeme za ranč, za zaposlenje, za povratak, za sve!

– reče Rawlings i stade prelistavati potjernice.

– Potjernicu za mnom nećeš naći, Sethe!

– Nemam razloga da te zadržim

– doda šerif nakon što je pregledao potjernice i doda: – Kamo ćeš sada kad znaš što se dogodilo s rančem »Spade Bitom«?

– Ne znam, Sethe. Barem zasad.

– Da ti pomognem, mladiću? Sarah Browning ima hotel. Koliko se sjećam, vas dvoje bili ste bliski. Posao joj ne cvate, dobro bi joj došao tvoj novac.

– Sarah je bila udata.

– Da, ali muž joj je prije dvije ili možda tri godine odjahao u Boise i nikada se više nije vratio.

– Možda ću ipak poći k njoj.

– Učini to, Lee! Prespavaj jednu noć, a onda... Zašto ne odjašeš? Na jug, možda natrag u Cheyenne...

– Prokletstvo, Sethe! – reče Morgan i ustane. – Ne možeš mi ništa natovariti na leđa. Zašto me onda tjeraš?

– Ne tjeram te, mladiću. Samo ti dajem pametan savjet, i to besplatno. Prihvati ga!

– Slušaj, Sethe! Slobodan sam. Uvijek si bio vraški tvrd. Dobro, bio sam nekad razuzdan, naprasit... no više nisam takav.

– Ja sam sada područni šerif, i ne želim da mi ovamo dolaze nikakvi unajmljeni revolveraši.

– Čini se, kad čovjek pogleda što je ostalo od »Spade Bit«, da ih već imaš dosta Sethe! Možda bi bilo do-



bro da koji od njih bude i na tvojoj strani.

Seth Rawlings je ostao miran na taj savjet. Objasni Morganu gdje će naći hotel, te mu otvori vrata.

U hotelu je Morgan saznao da je Sarah na pogrebu. Neće se ubrzo vratiti, jer će poslije mise, građani imati zajednički objed.

Morgan odustade od pomisli da pode u crkvu. Možda mnogi ne bi blagonaklono dočekali revolveraša, pogotovo što ni s'Bam ne uživa bolji ugled. Osim toga, mučila su ga mnoga pitanja.

Sjetivši se gdje bi na njih mogao dobiti odgovore, odjahao je iz grada na sjeveroistok.

## II

Put do ranča »Rocky Barr« bio je dug i naporan. Morgan je jahao cijeli dan. Konačno je ugledao krovo-ve ranča, smještenog ispod lanca planine Sawtooth.

Kraj ograde, ranča, ali još podalje od kuće, Morganu prepriječiše put dva osorna revolveraša. Prisjeti se dana kad bi sudac Isaac Barr, vlasnik ranča, takve tipove brzo protjerao sa svog područja, a možda ih dao i objesiti. Sada su, nalazeći se očito u Barrovoj službi, sprečavali Morgana da nastavi put, iako ih je upozorio da ide k sucu. Jedan od njih čak posegne za revolverom, ali Morgan riješi nesporazum svojim dugim bičem od zmijske kože. Rukovao je njime tako vješto da je revolverašima izbio oružje iz ruku, a zatim im i otjerao konje.

Isaac Holston Barr približio se šezdesetoj godini, ali je izgledao kao da mu je četrdeset i pet. Nekada se hvalio kako na svom ranču nema radnika kojega ne bi mogao savladati. I sada mu je izgled bio takav da bi mogao ponoviti tu izjavu.

Nije bio visok, no grudi su mu bile slične bačvi, vrat kao u bika, a ruke poput cjepanica. Gonji mu je

dio tijela bio dug gotovo koliko i noge. Hodao je uspravno, brzo, čvrsto. Suškalo se da je nekada, na Istoku, bio boksač i svadalice. Priznavao je da je samo ponekad ušao u ring radi nagrade, kako bi povećao prihod dok je još studirao pravo. Svojedobno je doista bio sudac, desetak godina, pa mu odatle i ostao nadimak Sudac.

Srdačno je dočekao i pozdravio Morgana.

– Već sam htio poslati ljude da objese toga nitkova koji mi je bičem udesio stražare.

– To još nije uređeno – reče visoki muškarac koji je stajao uz Suda.

– Bolje i to nego da su poginuli, Harperu! – obrati mu se Sudac. – To bi im se, naime, dogodilo da je ovaj momak upotrijebio revolver umjesto biča. Možda bi bilo dobro da to upamtiš.

– Da se sve to dogodilo negdje drugdje, a ne ovdje, ona dva revolveraša bila bi ostala ležati u travi – reče Morgan.

– Drago mi je da si ih poštediti. Potreban mi je sada svaki čovjek.

Sudac ga pozove u kuću i počasti pićem.

– Što te je navelo da se vratiš u Idaho?

– Ideja – mirno će Morgan. – I to, čini se, loša ideja.

– »Spade Bit«?

– Da. Dovraga, što se to ovdje događa?

– Istočno od Mississippija nazivaju to napretkom.

– A vi?

– Lopovlukom!

– Tko krade, što krade i... zašto?

– Zemlju krađu – objasni Sudac.

– Imaju više goveda nego trave. Prije deset ili petnaest godina počeli su uzimati zemlju u zakup. Ovdanjski su to ljudi jedva dočekali, ne misleći na budućnost. Novac od zakupnine značio je da ćeš preživjeti



zimu, imati tri obroka na dan, što ti žetva nije davala.

– A sada?

– Zakupnici su tu da ostvare opcije ugovora.

– Opcije?

– Na temelju ugovora o zakupu, vlasnici zemlje mogli su uzimati povoljne zamjove. Mnogi su se, koristeći tu mogućnost, prezađžili. Uzimali su više nego što je svota za zakupninu pokrivala.

– I sada zakupnici naplaćuju?

– Tako je! A svakoga tko im stane na put ubijaju ili mu spaljuju ranč.

– Ako sam vas dobro shvatio, sporove ne rješava sud.

– Nema se što rješavati. Sve je bilo po zakonu. Pozajmljeni novac valja vratiti. Neprilika je u tome što su manji farmeri i rančeri potpisivali izravno, bez pravnog savjeta. U svakom ugovoru bio je dodatak o obnovi ugovora, ali je bilo smicalica u istom tisku.

– Kako?

– Nitko ne čita odviše sitna slova. A rok za obnovu bio je dvadeset dana, uz prijepis polovice imanja! Krada, kao što sam rekao! – nastavi Sudac. – Ja, zatim ljudi na tvom nekadašnjem ranču, pa Josh Killerman na ranču »Snake River« i još nekolicina nismo potpisali. Nismo ni trebali njihovu pomoć, a i znali smo što namjeravaju. Pokušavali smo opomenuti i manje rančere. Čak smo osnovali udruženje...

I što sada?

– Većina njih već su propali. A sada pritišću veće rančere, poput mene. Pritisnut sam sa tri strane. Propadnu li još dva ili tri ranča južno od mogega, neću imati kuda tjerati svoju stoku.

– Oni će imati zemlju i neće vam dopustiti preko nje...

– Hoće, ali uz naplatu! – gorko se osmjehne Sudac.

– I ne možete učiniti baš ništa?

– Samo jedno. Već smo bili na sudu. Izgubili smo, ali smo dobili na vremenu. Razgovarali smo i s nekoliko manjih rančera, privukli ih u rančersko udruženje. Ja, Killerman, Ben Strada, nekolicina nas bogatijih, skupili smo nešto novaca, kako bisnno pomogli slabijima. Ne znamo tko su, ali u opticaju je zaista velik novac. Novac željeznice i kupaca koji čekaju...

– Nadali ste se da ćete ih tako slomiti?

– Jesmo! Ali su postali grubi. Jedina nam je mogućnost da ih uhvatimo na djelu, razotkrijemo. Ako nam to uspije, možda dođemo do nekoga na Istoku...

– Cini se da dosad niste imali mnogo sreće.

– Imali smo, ali ne dovoljno. Eto, sada imam nekoliko revolveraša, rade za mene, nastojim zaštititi svoj posjed. Čine to i neki drugi, ali nemamo nikoga tko bi se mogao ozbiljno suprotstaviti tim pljačkašima.

– Pa... – otegne Morgan, ustajući – područni šerif Rawlings mi je rekao da sam izabrao prokleta loš trenutak za povratak. Sada mi se čini da je u pravu.

– Povlačiš se? – namršti se Sudac.

– To nije moja borba, Suče. Nisam došao da se borim, a niti je što preostalo da se kupi... barem za mene.

– Tvoj otac ne bi tako rekao.

– Ja nisam Frank Leslie. Ali mislio sam o tome. Kad sam vidio zgariste, pošao sam na očev grob. Bio sam bijesan. Mislim da je netko bio naročito baš protiv toga ranča. Žao mi je Suče, ali ovo nije za mene.

– Morgane, učini mi uslugu.

– Ako mogu.

– Unajmio sam jednog veoma dobrog čovjeka. Doći će najkasnije za tri dana. Ostani sa mnom, pričekaj dok on dođe, a možeš prisustvo-



vati i našem rančerskom sastanku. To je sve što te molim.

– Tko je taj čovjek?

– Bolje da ti ne kažem. No, onda?

– Ponešto vam i dugujem. Time bih to mogao poravnati. No obećavam vam samo da ću biti na tom sastanku. Ništa više!

– Dogovoreno!

– Neću ostati kod vas sada. Hvala, ali nešto me vuče u Boise. Vratit ću se. Dajem vam riječ.

\* \* \*

Boise je u Idahu bio ono što su drugdje bili Wichita, Dodge City ili bilo koji od ravničarskih kauboj-skih gradića. Val civilizacije, krećući se od Istoka prema Zapadu, donio je šezdesetih i sedamdesetih godina prošloga stoljeća ponešto reda i zakona i u ove gradove. Do sredine osamdesetih godina ljudi poput Morganova oca, ljudi kova jednoga Mastersona ili braće Earp, »isplijevili« su većinu okrutnih, neobuzdanih revolveraša. Na sjeveru, međutim, gradovi kao Boise zaostajali su za deset do petnaest godina.

Morganu se učini da se Boise, za njegove odsutnosti, znatno razvio, no grad je još imao samo ono što je bilo nužno za udovoljavanje nekih životnih potreba: jednog kovača i pet potkivača, dvanaest saluna i nekoliko javnih kuća.

Morgan zauzda konja pred jednom od najraskošnijih zgrada, pred hotelom »Four Queens«. Natpis je isticao salun, privatne kupaonice, brijačke usluge te najljepše žene koje se mogu kupiti za novac.

Morgan pride k šanku.

– Želite li i usluge gore, na katu?

– upita barmen.

– Ne.

– Onda... cijene pića su na zidu iza mene. Što želite? – Je li Belle tu?

Barmen, umjesto odgovora, značajno podigne obrve, a Morgan

osjeti i kako se netko pomakao iza njega. U ogledalu iza šanka opazi kako mu s leđa prilazi visok, dobro odjeven, pun prijetnje muškarac, koji je dotle stajao ispred vrata s natpisom »Ured«.

– Tko to želi znati? – upita on.

– Lee Morgan. Vaša je dužnost da joj prenesete poruku.

– Uopće mi se ne svidate, gospodine Morgane – reče muškarac i lijevicom posegne prema lijevom bedru, koricama s revolverom.

Morgan odstupi korak od šanka i oba se muškarca nadoše ispred cijevi njegova kolta.

– Nemoj ni pomišljati da povučesh! – hladno je savjetovao muškarcu. – Obojica šake na šank! Odmah! – doda i svoj zhatjev potkrijepi nategnuvši okidač. – Tako! A sada recite i onome tamo na balkonu da odbaci sačmaricu i povuče se! – rasprši im Morgan i posljednju nadu.

Visoki muškarac odvede Morgana u ured. Belle prostrijeli svojega čuvara ostrim pogledom, te se srdačno pozdravi s Morganom.

Belle Moran, kako se sada nazivala, bila je zapravo Mary Elizabeth Cochran Moran, a potjecala je iz Seattlea u državi Washington. Njezin pokojni muž bio je žrtva petog asa u igri pokera. Belle je odspavala s njegovim ubojicom, dapače dovikla ga je u Boise, gdje su zajednički, zaposlivši još dvije žene, otvorili bordel. Ljubavnik se spetljao s jednom od onih dviju žena, pa se morao povući, a Belle je, zadovoljna razvojem događaja, uredila lokal i promijenila mu naziv.

Belle ponosila čvrstim velikim grudima s kojih Morgan ni ovom prigodom nije mogao svrnuti pogled.

– Porastao si – reče mu, mjerajući ga. – Je li barem posvuda?

– Zašto ne provjeriš?



– Pa, Lee, stvarno, zašto da ne provjerim?

– Belle je obično išla u krevet s muškarcem po svom izboru. Zaključala je vrata.

Morgan je poslije natočio piće i zapalio jednu od već smotanih cigareta iz Belline kutije. Oblačeći se, Belle ga, vesela, zamoli da i njoj dočeka čašu. Zatim reče:

– Bolji si no ikada, ali što te ponukalo da se vratiš?

– Zamisao da se smirim, da imam, možda, još nešto osim konja, puške, kolta i sumnjiva ugleda.

– Čula sam o »Bitu«.

– E, pa vidiš, malo ostaje od pomisli da se smirim...

– To nije jedini komad zemlje u Idaho – primijeti Belle.

– Znaš li što više o svemu tome?

– zapita pomno je promatrajući.

– Znam dovoljno da bih se klonila svega toga – odgovori Belle i ispije čašu.

– I ja, Belle, i ja...

– Znači, opet odlaziš?

– Možda. Obećao sam Suću da ću ostati kod njega nekoliko dana, a poslije, ne znam...

– Možeš raditi za mene...

– Nisam nikada radio za bilo koga, Belle! No razmislit ću. Osjećam da nešto moram uraditi, i to prokletu brzo!

– Budeš li primoran, Lee, znaš kamo možeš doći...

Uto im privuče pažnju strka na ulici. Kroz prozor Morgan je vidio grdosiju od muškarca sa ženom na rukama. Čovjeku su tekle suze, a i dvoje djece, dječak i djevojčica, što su išla za njim, također su plakala.

– To je Ole Thomassen. Ono mu je žena, nosi je liječniku – reče Belle, spusti zavjesu i još objasni Morganu: – Ole je imao slabu ljetinu prije dvije godine. Tada sam ga ovdje zaposlila, kao izbacivača napasnika.

– Oženjena čovjeka s obitelji?

– Jednom su jednu od mojih djevojaka grubijani bili premlatili. Vukli su je sa sobom i ostavili nekoliko kilometara od Thomassenovih. Oleova žena spasila joj je život.

Morgan i Belle zaputiše se i sami k liječniku Loudonu. Ole je sjedio u čekaonici, zagnjurivši glavu među dlanove. Djeca do njegovih nogu su plakala. Belle ih je tješila. Nakon razgovora s Oleom objasni Morganu:

– Pljačkaši su mu napali ranč još prije izlaska sunca, kad je on već bio na putu u grad. Djeca su se sakrila u podrumu. Žena nije dospjela...

– Ranč su spalili?

Belle kimne.

– Znaš li tko su bili?

– Nije rekao, ali slutim da zna više nego što priznaje.

Na ulaznim vratima pojavi se gradski šerif Tate Bosley. Belle mu htjede nešto reći, no uto iz ambulate izide liječnik Loudon, stisnutih zuba, još krvavih ruku. Na pitanje što su ga izražavali svi pogledi samo zaniječe glavom.

Ole Thomassen bolno krikne.

### III

Morgan je našao šerifa za pisanim stolom.

– Belle je – reče mu – uredila za Thomassenovu djecu smještaj i hranu u Millerovu hotelu. Ole je otišao iz grada, nitko ne zna kamo. Tri ili četiri revolveraša ujahala su jutroš u grad, a ti tu premećeš papire. Zašto?

Šerif Bosley se ne uzbudi.

– Zato, sinko – reče – što mi je to posao... ili barem dio posla.

– A što se događa s potjerom? – upita Morgan.

– Ti si Lee Morgan, zar ne? Hoćeš li da ti stavim značku šerifova zamjenika?

– Neću.

– Eto, vidiš, to nisu htjela ni pet-



naestorica ili dvadesetorica drugih, koje sam već pitao, zato i nema potjere... A papir što sam ga, kako ti kažeš, premetao, izvještaj je područnom šerifu, od kojega tražim pomoć. Možda se čak pozove vojska.

— Ali, šerife o čemu to pričaš? Ljudi poput moga oca već bi takve nitkove i pregazili i objesili...

— Možda, Morgane. Stari Frank Leslie bio je pravi momak. Ali, sada — šerif glas poprими tvrd prizvuk sada više nije 1875. godina, a ja nisam ni Buckskin Frank ni Bill Hickok. — Uprijevši prstom u Morgana, nastavi: — A nisi ni ti, niti to pokušavaj! Imamo zakon. Možda se još nije najbolje ukorijenio u ovoj zemlji, ali baš zato negdje moramo započeti, ako nećemo bezakonje.

— Znači, nitko od ovih ljudi neće u potjeru?

— Oni su trgovci, a ne revolveraši, Morgane! Većina njih ne razlikuje jednu pušku od druge.

— A jesi li ti kada upotrijebio tu stvarčicu? — pokaza Morgan na šerifov revolver.

— Jesam! odvrati Bosley. — Ovom sam drškom uspavao ponekog pijanca. Tada mi je pritekao u pomoć i poneki građanin, da dovučemo pijanca ovamo, da se u ćeliji otriježni.

Morgan porumeni, okrene se na peti i pođe k vratima.

— Morgane! — doviknu mu još šerif. — Ne laćaj se kolta, osim ako te tko pokuša ubiti. Pa i tada će biti najbolje da imaš svjedoke. Upotrijebiš li ga inače, naći ću te... osim ako ipak ne uzmeš ovo — ponudi mu šerif još jednom značku njegova zamjenika.

Morgan zalupi vratima. Na ulici sretne uzbudenu Bellu, koja ga izvijesti kako se Ole prije nekoliko trenutaka dokopao sačmarice u njezinu hotelu, te krenuo u hotel »Boise«.

Morgan potjera konja. Iz hotel-

skog predvorja čuli su se krici. Morgan kroz prozor ugleda Olea Thomassena sa sačmaricom. Deseetak ljudi ležalo je po podu, skrivalo se i sklanjalo. Ole je gledao uvis. Pogleda i Morgan, ulazeći u hotel. Na stubama su stajala dva muškarca. Iskusnim okom Morgan odmah otkrije da su to revolveraši. Spazi i trećega, desno od Olea, sa sačmaricom.

— Znam tko mi je to učinio! — upravo je ogorčeno govorio Ole. — Znam da je tu gore, i, tako mi boga, sada ću ga ubiti!

— Idi kući, starče! Njušiš oko pogrešnog grma... — reče jedan od revolveraša.

— Idem gore i jao onome tko se Oleu nađe na putu!

Ole krene uz stube. Morgan je promatrao revolveraše. Kad Ole stiže na prvo odmorište, jedan od njih kimne. Morgan se u trenu okrene nadesno i opali iz kolta.

— Pucaj, Ole! — dovikne starcu.

Morganov metak pogodio je čovjeka sa sačmaricom. Ovaj je, povukavši obarač, još dospio načiniti poveću rupu na stropu. Morgan se na vrijeme okrenuo: ugledao je Olea kako, razrogačivši oči, bulji u vlastite grudi kamo su ga pogodila dva revolverska metka. Morgan zapuca u revolveraša koji je bio najbliže Oleu. Ovaj posrne prema starcu, što spriječi trećega u pucanju.

Ranjeni Ole ispusti pušku, uhvati se za grudi i posrne. No zatrese glavom kao da se oporavlja od iznenađenja, te nastavi ići uza stube. Treći revolveraš i sâm je, u okršaju, ispustio oružje. Ole ga zgrabi oko pasa.

— Ole, pusti ga, Ole! — dovikne Morgan. No iako ranjen, snažni Ole podigne revolveraša, tresne njime o pod, a onda ga tako prignječi da je izdahnuo.

Ali su ovi posljednji naponi dokrajčili i Olea. Upravo kad je šerif Bosley ulazio na poprište tragičnog



dogadaja, Ole se sruči preko ograde stuba i slomi vrät.

Dvojica muškaraca na drugom kraju predvorja istodobno su nepazice napustila hotel i odjahali iz grada.

– Daj mi svoj revolver, Morgane!

– službeno će šerif.

– On je mrtav, šerife –, reče Morgan koji je čučao nad Oleovim tijelom.

– Rekao sam, daj revolver!

Ali Morgan, umjesto da preda svoj, istragne revolver iz šerifovih korica, te ga udarcem drškom po glavi onesvijesti.

Nekoliko minuta poslije toga Morgan je jahao prema ranču »Rocky Barr«.

\* \* \*

– Prokleta sramotno! – popratio je Sudac Morganov izvještaj. – Ole je radio i kod mene. Mučio se, štedio svaki novčić. A sada iza njega ostaje dvoje siročadi. I ti bi od svega toga bježao?! – upilji on u Morgana pogled.

– Rekli ste mi da ste unajmili jednoga čovjeka. Prokletstvo, Suče, kojega čovjeka? Zar duh Billa Hickoka?

– Stigao je sinoć. Srest ćeš ga za večerom. Već ima plan. No dotle, želim da upoznaš nekoga tko je upravo stigao iz San Francisca.

Morganu zastade dah pred lijepom plavušom što je ušla u salon ranča. Zlatnoplava kosa bila je skupljena na vratu, a po čelu brižno namješteni uvojci. Crte lica bile su izuzetno lijepe, nos tanak, male usne savršene, oči boje lješnjaka. Dugi bijeli vrat, okrugle čvrste grudi koje je smioni izrez izlagao pogledu, struk vitak, savršenstvo dugih nogu – sve to nije moglo ostati bez učinka na Morgana.

– Vas dvoje imate nešto zajedničko – reče Sudac, predstavljajući ih.

– Naša imena – s osmijehom će djevojka. – Ja sam Morgana Barr.

– Moja kći! – objasni Sudac.

– Drago mi je! – reče Morgan koji je jedva uspijevao svrnuti pogled s djevojčinih grudi, a zbunilo ga je i to što je djevojka osobito dugo zadržala njegovu ruku u svojoj.

Nešto kasnije blagavaonica je bila prepuna, ispunjena žamorom dvadesetak muškaraca, svečano odjevenih, ozbiljnih. Morgan je srkao piće. Bilo mu je neugodno što nije odjeven za tu prigodu.

Pojavio se Sudac, ruku pod ruku sa svojom kćeri, koja je sva blistala.

– Gospodo – pregovori Sudac, kad se žamor utišao – odnosno, gospodo i gospode – ispravi se i pokaže na kćer, te nastavi – dopustite da vam predstavim našega večernjeg počasnog gosta.

Sudac korakne u stranu, a Morgan se zaprepasti, ugledavši najpoznatijeg lovca na ljude, čovjeka koga su uspoređivali s Hickokom, Docom Hollidayem, Earpovima, čak s Kitom Carsonom.

– Upoznajte gospodina Toma Horna! – dovrši Sudac.

Za vrijeme jela nije se mnogo razgovaralo.

– Čuo sam da ste mrtvi, gospodine Horne – primijeti netko.

Horn pogleda rančere za stolom, osmijehne se, proguta zalogaj, srkne vina, pa reče:

– I ja sam čuo za tu prokletu glasinu, prije tjedan dana, ako se ne varam. No bit će da nije istina, jer novine o tome nisu ništa pisale!

Svi se nasmijашe.

Horn nije bio visok muškarac. Bio je kratko ošišan, imao je njegovane brkove. Lice mu je izgledalo kao uštavljeno. Sunce i vjetar godinama su učinili svoje, zaključio Morgan u sebi. No bio visok ili ne, Hornov ugled bio je visok barem do visine planine Sawtooth!



Nije bio »pucač« kao Frank Leslie ili Hickok, iako se šušalo da je na nekom natjecanju u gađanju puškom uspio pobijediti slavnog Williama F. Codyja, poznatijeg kao Buffalo Bill. Govorilo se da je Horn, kad dođe do toga da se puca u čovjeka, hladan poput oštrice noža.

— Gospodine Horne — prijede Sudac na stvar — svi u ovoj prostoriji znaju zbog čega smo ovdje i zašto sam pozvao vas. Rekli ste mi da imate plan. Možemo li ga čuti?

— Prvo treba ubaciti nekoga među njih — brzo odvrati Horn. — Najbolji i najsigurniji način da ubijete grizlija jest da ga slijedite do njegova brloga. Kad prvi put izađe, primirite se i pričekate njegov povratak. I opasan medvjed je vaš!

— Jedini čovjek koji bi to mogao učiniti jeste vi! — primijeti Sudac. No Horn zaniječe glavom.

— Previše me poznaju. Među njih mora ući netko s uvjerljivim razlozima da im se pridruži. Netko čiji bi ugled to također opravdavao — reče Horn i nožem pokaže na Morgana. — Recimo, dječak Franka Leslieja. Ima dovoljno sumnjiv ugled revolveraša, a kolaju još i priče o njegovim raznim ovdašnjim sukobima...

— Ovdje sam samo zato da vas slušam — reče Morgan.

— Čudno! Sudac mi je rekao kako je uvjeren da ćeš nam pomoći poslije onoga što se dogodilo u Boiseu.

— Nisam ja vaš čovjek. Imam, dođue, nekih nesređenih računa, no to ću urediti sâm.

— Lee! — započe Sudac, ali ga Tom Horn prekine:

— Imaš problem, mladiću? Slušaj, budeš li okolo sređivao te svoje račune, a ja ću raditi za rančere, također sređujući račune, pada mi na pamet da bi nam se putovi mogli ukrstiti.

— Vjerojatno, gospodine Horne.

— Onda bih te morao ubiti. Znaš, više mi nije svejedno koga ubijem. Nije to kao prije dvadesetak godina. Osjećao bih se vrlo loše. Čak bih to rekao na tvom pogrebu.

— Ne volim prijetnje, gospodine Horne! — Morgan će.

— O ne, ne shvati me krivo, sinko! Ne prijetim ti. Sve su to bile samo tvrdnje. Ali mi se čini da bi za nas obojicu, pa i za ove ljude ovdje, bilo daleko bolje da radimo zajedno.

Morgan nije mogao osporiti Horneove »tvrdnje«. Ali je i on imao nekakav ugled.

— Čini se da ste prilično uvjereni u ishod našeg eventualnog sukoba, gospodine Horne — reče.

— Sasvim uvjeren — mirno će Horn. — Čuo sam da si brz u rukovanju revolverom. Vjerujem da si brz kao i otac, a to poštujem, jer sam njega vidio na djelu. No — počese se Horn po glavi — stvar je u tome što bih te ja, kad bih morao, najvjerojatnije ubio iz puške, na jedan kilometar rastojanja. A revolver ti na takvoj udaljenosti ne bi ništa pomogao.

— Meni se plan čini dobrim — reče jedan od rančera. — Morgan iznutra, Horn izvana. Čini se da smo našli način.

Nastade tišina.

— Prvo ću sve prespavati — zaključí Morgan. — Jutro je pametnije od večeri.

\* \* \*

Morgana probudi gužva u dvorištu ranča. Pomisli da je izvršen napad, po dvorištu se vrzlo desetak jahača, no umiriše ga poznati glasovi.

Zajedno s Tomom Hornom, koga je zatekao u dvorištu, pošao je do Suca i Morgane Barr, što su stajali okruženi s nekoliko rančera koji su, poslije sinoćnjeg sastanka, odlučili prenoćiti na Sučevu ranču. Jedan od njih bio je i Ben Strada.

Stradin ranč, upola manji od



»Rocky Barra«, nazvan je u skladu sa svojim položajem, »Lost River«. Sa Stradom su živjela njegova četiri sina, dva nećaka i jedna nećakinja. Žena mu je, zajedno s bratom i njegovom vjerenicom, prije pet godina nestala u rijeci, kad je pod njima, u oluji, popustio most iznad bujice.

Jahači, koji su došli tako kasno, bijahu Stradini ljudi.

– Gazda, udarili su po nama, iste noći kad ste vi otišli – izvještavao je jedan od jahača.

– Zaboga! A obitelj?

– Otel su vašu nećaku. Spalili su jedna od kaubojskih spavaonica i alatanicu, ništa drugo. Kao da su došli samo zato da vrate vašu nećaku.

Sudac Barr pogleda Bena Stradu. Nikada ga nije vidio tako jadnoga.

– Dobit ćete moj prilog – obrati se Strada Sucu. – Dat ću i više, ako nam se drugi ne pridruže. Činite što treba učiniti. Želim spasiti nećaku, a one nitkove povješati.

Sudac samo kimne.

– Koliko je godina vašoj nećaki, gospodine Strada? – upita Morgan i odmah doda: – Predomislio sam se! Borit ću se sa svima vama, uvući se u njihovu bandu, naravno, budem li mogao.

– Dvadeset i pet godina, gospodine Morgane. Zove se Lileth.

Strada još ode u kuću po svoje stvari, te spremivši se za polazak, reče:

– Počet ću unajmljivati ljude, bilo koje vrste, koje god mogu dobiti, po bilo koju cijenu. Kad se uvučete među njih i saznate nešto, obavijestite me, bit ću spreman.

Nakon odlaska rančera i njegovih ljudi djevojka Morgana posluži Suca, Horna i Morgana kavom.

– Strada je ljutit – primijeti Horn – te čini grešku kad namjerava unajmiti revolveraše sa strane.

– Nisam siguran da vas razumijem, gospodine Horne – reče Sudac. – Pa i vi ste jedan od takvih.

– Profesionalac, Suče, profesionalac! Neću se prodati prvome koji naide, ako mi plati više. Dovršit ću posao, za koji ste me unajmili, a ako ne, nećete mi platiti.

– Tako je – suglasi se Morgan. – Moglo bi nam se dogoditi da se sukobimo i s takvim ljudima. Oni ma kakve će unajmiti Strada uopće nije stalo tko je tko.

– Pokušat ću to objasniti Stradi poslije – obeća Sudac. – Obično je trezveniji nego što je bio sada. A gdje ti misliš započeti? – obrati se Morganu. – Ideš li u Boise?

– O ne, sukobio sam se s predstavnikom zakona u Boiseu, a i u Groveru...

– Čini se da ste bili vrlo poduzetni, gospodine Morgane – prijateljski mu se podsmjehne Horn.

– No, to će nam sada dobro doći. Pustite u oba grada glasine o meni. Recite, Suče, da sam kod vas tražio posao, no da sam ga odbio kad ste mi ga ponudili.

– Bio si, znači, ovdje samo zato da razgledaš ranč – doda Horn.

– Možda će netko baš tako i pomisliti. Moram znati opisati vaš ranč do detalja. Riskiramo mnogo, Suče.

– A što mogu izgubiti? Nastojim samo dobiti na vremenu. Čini što moraš, Morgane.

– A što ćete vi, gospodine Horne?

– Čini mi se, vrijeme je da prijedemo na »ti« i da me jednostavno zoveš »Tom«. A kako ću ja tebe?

– »Morgan« će biti dovoljno.

– Dakle, Morgane – razloži Horn – čini mi se, postoje dvije skupine ovih nitkova. Napadi na rančeve izvršeni su predaleko jedni od drugih, i to u prekratko vrijeme, da bi ih mogla obaviti jedna te ista skupina.



— Suglasan sam s time — pridruži se Sudac. — No gdje ih početi tražiti? Teren je prevelik.

— Razgovarao sam — nastavi Horn — sa Stradinim predradnikom. Njih su napali sa sjeveroistoka. U tom je području desetak manjih rančeva i jedan veći, Killermanov. Tamo bi se banda mogla sakrivati duž Bitterrootsa.

— Poznaješ li dobro ovaj kraj, Tome? — upita Morgan.

— Ne osobito.

— Ja sam, još kao dječak, živio tu i lovio po cijeloj okolini. Orijentiraj se prema Taylor Mountainu. Slijedi potok Salmon do njegova ušća u Lemhi River. Tako ćeš dospjeti u jedno od najudaljenijih područja Idaha. Proteže se kilometrima. Lovci su onamo zalazili i po tridesetak kilometara. Ima tamo jedan klanac, omeden s objiju strana strmim stijenama, što dalje ideš — sve je dublji. Zovu ga klancem revolverskog dima — Gunsmoke Gorge.

— Zvuči vjerojatno, Morgane. A kamo ćeš ti?

— I meni se čini da su to dvije pljačkaške skupine. Poći ću u Picabo. Ondje se skuplja sva revolveraška gamad koja jaše ovim područjem...

## IV

Cijelim putom do Picaba Morgana je pratila kiša. Razmišljao je o Oleu Thomassenu. Stari Švedanin ili je nešto saznao ili je nekoga vidio. Znao je gdje ili koga treba tražiti. No to nije nikome koristilo.

Ujahao je u Picabo. Od četrnaest zgrada, koliko je mjesto imalo, šest ih je bilo napušteno — prestrašeni ljudi su se bili iselili. Ostale su kovačnica, staje, trgovina i zgrada »Acey-Duccey«, koja je istodobno bila hotel, salun i javna kuća.

Morgan smjesti dorata u javnu staju.

Sa stvarima preko ramena, te s

vinčesterkom u ruci, uđe u »hotel«. Desetak ljudi bilo je u salunu. Neki su pili, četvorica su igrala poker, neki se zabavljali s trima ženama.

Morgan plati sobu na katu za dva dana. Maloga Meksikanca, koji mu je donio vodu i ručnike, upita imali u Picabu bijele bogate gospode, no dječak je zanijekao glavom. Običnih revolveraša je bilo, ali to je već i sâm vidio.

Osvježen, sišao je u salun. Nije mu se svidio jeftin i loš viski, te naruči pivo. Dok ga je ispijao, u salun je ušao omanji, loše odjeven čovjek, s dugim kožnatim kovčegom u ruci. Promotrio je sve goste u salunu, te se približio baš Morganu.

— Dobar dan, gospodine. Zovem se Andrew Jennings Mason. Imate li nekoliko minuta vremena, pokazao bih vam svoju robu — pokaza čovječuljak na svoj kovčeg.

— Ne zanima me — pokuša ga se otresti Morgan.

— Ah, griješite, gospodine. Moje mi iskustvo kazuje da ste godinama živjeli od ovoga svoga kolta. Nitko ovdje nema tako fino oružje.

— Zar trgujete oružjem?

— Jest! I to oružjem najboljeg proizvođaču u zemlji, tvrtke »Smiht i Wesson«.

— Nikada nisam imao drugi revolver osim kolta.

— Bilo je to u svoje doba dobro oružje od dobre tvrtke. Ali u mojem je kovčegu novo oružje za novo doba. Revolver za civiliziranog čovjeka. Oružje koje će održavati red što ga je uspostavio revolver mirotvorac, izum gospodina Colta.

Morgan pozove čudnog trgovačkog putnika za stol, te naruči i njemu pivo. Ovaj mu pokaže revolver, poniklovan, fine ručne izrade.

— Šest metaka, kalibar 38 — hvalio je svoju robu čovječuljak.

— Radije nosim nešto teže. I veći kalibar — reče Morgan. — Osim to-



ga, uopće nisam namjeravao kupovati nov revolver.

Čovječuljak, do kraja uporan, ipak mu ugura u ruke i revolver i korice za nj i kutije s mecima. Podmetne mu da potpiše i nekakav formular, te reče kako mu revolver daje na reklamni pokusni rok, besplatno, samo uz jedan uvjet: da mu u Boise, gdje živi, javi kako je zadovoljan novim revolverom.

— Sve o čemu budemo tada razgovarali, gospodine Morgane, ovisit će o vašem interesu — završi čovječuljak.

— Pa vi znate moje prezime? — začudi se Morgan.

— O, da! — ustajući reče Mason.

— Sada već gotovo svatko u Boiseu zna tko ste i kako izgledate.

Morganu je postalo sve jasno kada je, te večeri, otvorio kutiju s mecima, htijući napuniti novo oružje, te u kutiji ugledao poruku:

»Mason je prijatelj. Bio je kod mene na ranču, te sam ga zamolio da mi pomogne. Rekao sam mu gdje će te naći i što treba da učini. Sretno! — Sudac Barr«.

\* \* \*

Ujutro je Morgan potražio Masona, ali je mali trgovački putnik već bio napustio »hotel«. Morgan je bio pripasao novi revolver. Iskušao je povlačenje iz korica. Činilo mu se da povlači mnogo brže nego kolt, jedino mu je još nedostajala težina kolta, na koju se bio s godinama navikao.

Kupivši u trgovini novi kaput od ovčje kože, Morgan je upravo spremao ostatak novca, kadli začuje iza tezge:

— Ti si Lee Morgan, zar ne?

— A tko to želi znati?

— Jedan moj prijatelj — odgovori muškarac i glavom pokaže na skladišna vrata.

— Reci mu da sam odsjeo u »Acey-Dueceyu« i da me ondje može naći.

— Mene zanimaš — oglasi se drugi muškarac, sa sačmarom u ruci. — Dodi ovamo, Morgane.

U stražnjoj prostoriji Morgan se našao u društvu čak četvorice muškaraca. Jedan je i dalje držao sačmaru uperenu u njega. Dvojica su bila bolje odjevena, no svi su, zapažio je, bili naoružani.

— Što te je dovelo u Picabo? — upita muškarac koji je Morgana izgledom podsjetio na službenika agencije »Pinkerton«.

— U prolazu sam.

— Kamo?

— Na istok.

— Kamo na istok?

— To je moja stvar!

— Ubio si u Boiseu dva moja čovjeka, Morgane.

— Moja greška.

— To priznanje nije mi baš neka osobita odšteta. Zašto si tako branio staroga Švedanina?

— Prijatelj moje prijateljice. Ništa osobno.

— Koje prijateljice?

— Belle Moran — odgovori Morgan, pomaknuvši rub novoga kaputa, kako bi lakše mogao posegnuti za revolverom.

— Kakvu to igru igraš, Morgane? Onesvješćuješ šerifa, već si se bio zakačio s područnim šerifom. A braniš i nekoga farmera za ljubav neke kurve. Prilično si nam zago-netan...

— Gledam samo svoje poslove, a volio bih da to isto čine i drugi.

— Ali si zabo nos i u moje poslove. A za to mi duguješ barem dobro objašnjenje!

— Poslije kojega će ovaj tvoj sa sačmarom izrešetati moj novi kaput?

— Mogao sam davno narediti da te ustrijele. Što misliš, zašto nisam?

— Valjda imam nešto što ti treba... ili barem tako misliš.

— Jesi li na popisu ljudi Suca Barra?



– Nisam ja ni na čijem popisu.  
– Ali želiš saznati tko je spalio »Spade Bit«, zar ne?

– A zašto bih to želio?  
– Zato što je to nekada bio i tvoj dom – osmijehne se revolveraš. – Ako mi još kažeš i da nisi sin staroga Leslieja, naš će razgovor, Morgane, brzo završiti.

– Jesam, njegov sam sin, živio sam nekada na »Spade Bitu« i volio bih znati tko ga je spalio. Počastio bih pićem toga kućkinog sina – završi Morgan prilično neočekivanim izjavom.

– Zašto tako?  
– Dojahao sam da sredim račune s ljudima što su živjeli na »Spade Bitu«.

– Kakve račune? »Spade Bit« je bio njihov zakonit posjed.

– To je istina. No kako su do tog posjeda došli? Ostarjeli revolveraš, sa sinom kome također nije osobito godio zakon. Ali nikada nam ništa nisu mogli natovariti na leđa, iako je Sudac Barr ne jednom to pokušavao. Kad je Leslie konačno poginuo, njegov je sin trebalo da sve po zakonu naslijedi. A što se dogodilo? Poneka izmjena u jednom papiru, poneko šuškanje drugim, te je uskoro završilo kako Leslie uopće nije bio vlasnik ranča, prema tome ja ne nasljeđujem ništa, osim lošeg glasa.

– Čini se da si pomalo ogorčen?

– Više nisam toliko koliko sam bio kad sam vidio da je »Spade Bit« spaljen. A i ono sa Švedaninom ima veze s time. Mislio sam da bi stari lopov mogao imati kakvu obavijest za mene. Nekada je radio za Suca Barra.

– Dakle, ti bi htio da se i na »Rocky Baru« dogodi isto što se dogodilo na »Spade Bitu«?

– Jest! Samo, to bih volio učiniti osobno!

– Možeš li to dokazati? Ili, ako

ne možeš, onda nisi onakav kakvim se prikazuješ.

– Ne moram ja nikome ništa dokazivati – reče Morgan.

– Dokaži meni, Morgane! Mogao bi dobiti tu priliku na Barrovom ranču i odjahati iz Idaha mnogo bogatiji nego što si dojahao.

– Ti si, dakle, taj što je uništio »Spade Bit«, a i ostale rančeve? – namrštio se Morgan. – Lijep posao! No ne valja ti što još stoje čitavi i Barrov i Killermanov ranč »Rocking K« i posjed Bena Strade.

– To su veći komadi, teže je udariti na njih.

Morgan osjeti da ga je pogodio u živac. Čovjek je odgovorio nekako brzo, kao da nekome nešto dokazuje, brani se zbog propusta. Morganu je bilo jasno da ne razgovara s najvećom ribom. I ovoga je pljačkaša pritiskao netko viši...

– Ali računajte, zar ne, da će sada svi pokleknuti, jer je neki lopov oteo Stradinu nećaku... – usiljeno se Morgan osmijehe. – Kakva glupost! Mogli ste vrlo lako oteti Sučevu kćer!

– Sučevu kćer?! – trgnuo se Morganov sugovornik točno onako kako je Morgan želio. – Sučeva je kći...

– Da bila je u San Franciscu – dovrši Morgan – ali je sada na ranču! Tko to, dovraga, radi za vas? Neki slijepci? Pogodite u glavu Suca Barra, a ne Stradu, tada ćete imati uspjeha!

Morgan uto izvuče revolver tako munjevito da se svi zaprepastiše. Sugovornik mu se kiselo osmijehne i reče:

– Nećeš odjahati živ iz Picaba.

– Ali nećeš ni ti – uzvрати Morgan. – A sada dolje s onom sačmarom! I reci ovom magarcima da izidu. Možda bismo tada nas dvojica zaista mogli ozbiljno porazgovarati o poslu.

– Ja sam Jake Lambert – pred-



stavi mu se sugovornik, kad ostadoše sami.

— A ja želim deset tisuća dolara, gospodine Lamberte, i to samo za ono što znam, a što sve vas zanima: kako prodrijeti na Barrov ranč i dočepati se Sučeve kćeri. Iste obavijesti mogu dati i o Killermanovu ranču. Kad sve prođe, kad sve budete nadzirali, hoću ostatak.

— Kakav ostatak?

— Deset posto.

— Ti si lud.

— Tko to kaže? Ti? Moglo bi me i naljutiti kad ne bih znao da ti nisi onaj najviši.

— A kako znaš da nisam?

— Nisi ti zamislio otmicu one djevojke, niti vi možete biti istodobno na dva mjesta. Osim toga, Lamberte, baš tvoji poslovi sada ne idu najbolje. Posljednji veći posao bila je paljevina »Spade Bit«, što ne znači ništa sve dok je Barrov ranč čitav.

Morgan sa zadovoljstvom zapazi u Lambertovim očima izraz zabrinutosti.

— Mogu ti reći, Morgane — reče on — da onih deset posto otpada. Možda tvoje obavijesti i vrijede, no u napad moramo mi. Ti ne možeš sâm učiniti ništa. Zato si i došao u Picabo.

— Tebe tih deset posto muči zato što ni ti ne dobivaš toliko!

— Ne, to nije više nego što ja dobivam — neuvjerljivo će zatečeni Lambert.

— Ne misliš li da bi se tih deset posto isplatilo tvom šefu zato da sve to što prije završi, to jest prije nego što vam se jahači počnu osipati.

— Još nismo izgubili ni jednoga, osim one dvojice koje si ti ustrijelio. A to se neće ponoviti.

— Moglo se ponoviti večeras! A uvjeravam te da bi se moglo ponavljati i dosta često. Mogli biste me ubiti iz zasjede, s leđa, to je točno, ali to neće spriječiti vašu propast

koja bi uskoro mogla početi u Idahu.

— Moram porazgovarati sa svojim ljudima.

— Zašto? Govorim o poslu samo između nas dvojice. Napravimo neke poteze mi sami, a onda razgovaraj! Stavi ih pred gotov čin. Ima tu i više od deset posto, i to za nas obojicu!

— Ti ne znaš s kime ja radim, ti to ne razumiješ.

— No, dobro! Netko će mi biti voljan platiti. Znam samo da stvari postaju opasne. Zasad je sve ovo stvar između ljudi od zakona i građana, no konačno će se morati umiješati i vojska...

— Koji je tvoj plan, Morgane?

— Prespavaj! Razmisli dobro o svemu što sam ti rekao. Srest ćemo se. Želim pogodbu, solidnu pogodbu! Daj mi to, a ja ti izručujem što imam! — odlučno će Morgan, pa podižući se sa stolca, još doda: — Ne, ne igray se sa mnom, Lamberte, jer ću te ubiti!

## V

Morganovi su planovi bili dobri, ali mogli su postati i vrlo opasni, ako zataje. Kad dode vrijeme, odvest će lopovima Sunčevu kćer, vjerojatno na isto mjesto gdje je i Stradina nećaka, te tako doprijeti do glavnoga među njima.

Bilo je u tim planovima i mogućih neugodnosti, kao što su mu sada, na putu iz Picaba u Grover, bili neugodni snijeg i vjetar.

U Groveru smjesti konja u staju, a onda pode prema salunu »Sawtooth«, nadajući se da neće imati neugodnih susreta i da je Mason uspio javiti Sucu o susretu s njim. Znao je da sada ne smije poći na Barrov ranč, ali je morao uspostaviti vezu sa Sucem ili s Tomom Hornom.

U salunu, na svoje zadovoljstvo, sazna da područni šerif nije u gra-



du, jer je prije dva dana odjahao u Boise. Sjedne za prazan stol. Nedugo nakon toga u salun uđu ona dva revolveraša što ih je izbičevao na Sučevom ranču. Kad počese glasno objašnjavati kako su došli unajmljivati revolveraše, te upitaše vlasnika saluna nije li kojega vidio, ovaj im pokaže prema Morganu. Morgan se nije stigao povući. Ugleდაše ga na vratima.

— Pa to je onaj kućkin sin s bičem! — povikaše, te poteškoše oružje.

No Morgan je bio odviše brz za njih. Okrenuvši se, zapucao je iz čučnja. Obojica su popadala, pokoreni mecima.

— Bude li itko pitao išta o ovome — obratio se Morgan prisutnima u salunu — recite istinu da je bilo u samoobrani. To će mi prištedjeti napor da vas poslije ne moram tražiti za svjedoke.

Okrenuvši se, na vratima je ugledao jednoga od Lambertovih ljudi. Morgan je, dakako, pretpostavljao da će ga Lambert pratiti. No ako se to s revolverašima sa Sučeva ranča kad-tad moralo dogoditi, dogodilo se zaista u pravi čas. Lambert će povjerovati u njegov ozbiljan sukob sa Sucem kad mu jave kako ubija i Sučeve ljude...

Krenuo je u hotel Sarah Browning.

Sarah je bila lijepa žena, čvrsto građena i visoka, ali ne bez ženskih osobina. Nekada je kuhala na ranču »Spade Bitu«, te ne jednom njegovala Morganova oca kad je bio ranjen. S Morganom je znala poći na ples ili izlet, ali on nikada nije uspio odvući nju u krevet.

Sarah mu i sada objasni, kad joj je izražavao sućut zbog muževljeve smrti, kako se u tom pogledu odnosi među njima nisu promijenili. Bila mu je spremila večeru, a on joj se povjeri kako je u salunu, u samoo-

brani upravo ubio dvojicu revolveraša.

— Uvijek je tako — jadikovala je Sarah — i uvijek svi kažu kako su to učinili u samoobrani. Otpaši već jednom taj revolver i smiri se. Na Zapadu već postoje kola bez konja, električno svjetlo, vagoni sa zahodom, a vi, ti i tebi slični, jašite i ubijate se po salunima. Ako je riječ o zakonu i zakonitosti, i ja i moji gosti živimo u ovoj zemlji, takvoj kakva jest, ne ubijajući nikoga, čak ni u samoobrani.

— Ne ljuti se — reče joj on — ali ti i tvoji prijatelji ne živite civilizirano samo zato što postoji civilizacija. Vi, jednostavno prezirete sve oko sebe. I očekujete da sve dovede u red netko drugi. Dojahao sam zato da bih otkupio naš ranč. Znaš što je od njega ostalo. A to se ne događa samo ovdje. Nasilnika ima u ovoj zemlji posvuda i neće ih zaustaviti nekoliko prometnih bučnih ulica i svjetla tog tvoga gospodina Edisona.

— Ljudi poput tebe, poput tvog oca, vi jednostavno ne želite odustati, zar ne? Ne priznajte da je vaše vrijeme prošlo. Kao da bi bio manje muškarac kad bi vodio kakvu trgovinu! Ima nasilnika i na Istoku, no građani tamo ne trče po ulicama, da bi te nasilnike postrijeljali. Postoje zakoni, čuvari zakona, sudnice i suci. To je zahtjev civiliziranog društvenog poretka.

— A jednog će dana — uzvraćao joj je uporno Morgan — taj poredak stići i u Idaho. I na Zapad! Dogodit će se to onda kad ovi pohlepni ljudi, koji posežu za onim što su drugi stvorili svojim radom, budu prisiljeni shvatiti da to više ne smiju činiti ni ovdje kao što ne smiju ni tamo na Istoku.

Lee Morgan probudi se rano ujutro, već u 2.30 sati. Bila mu je to već dugo navika. Zaključio kako je već i salun po svoj prilici zatvoren, te ka-



ko već i Lambertovi ljudi zacijelo spavaju. Ocijeni da je to pogodan trenutak da pošalje poruku Sucu Barru.

Podje do javne staje i na jedvite jade probudi staroga Bena Graftona. Obeća mu stotinu dolara ako njegov sin odnese poruku na Barrov ranč i vrati se s odgovorom.

Kako nije imao gotovog novca, Morgan obeća starcu konja i sedlo, ako mu do kraja tjedna, do subote u podne ne plati tu uslugu.

\* \* \*

U Bitterrootsima je novi dan osvanuo s kristalno čistim nebom, no Tomu Hornu zrak se učini smrznut, toliko je bilo hladno. Tom Horn pogasi ostatke noćne vatre i poče se spremati za nastavak potrage za pljačkašima. Osedla konja, provjeri opremu na tovarnoj muli, pogleda kako su napunjene puške i uzjaha. Spusti se niz padinu na snijegom pokrivenu livadu. Bio je došao do rijeke Lemhi i okrenuo se, slijedeći njezin tok prema jugu.

Sredinom prijepodneva dode do mjesta gdje je rijeka oštro skretala na zapad. Tu je napusti. Skrene na istok i započe se postupno penjati na vrhove Medicine Ridgea. Tamo negdje naći će i ulaz u klanac Gunsmoke Gorge.

Konj i mula išli su korakom. Tom Horn upravo je odgrizao komad duhana za žvakanje, kadli začuje pucnjeve. Tri pucnja. Zbog odjeka nije mogao odrediti odakle je zvuk došao. I kobila i mula naćuliše uši. Tek kada je začuo i četvrti pucanj, Horn je bio uvjeren da dolazi sprijeda, odande kamo je jahao. Podigne se u stremenima, zabaci šešir na potiljak i rukom zasjeni oči. Lijevo pred sobom opazi skupinu drveća. Odjaše onamo. Životinje ostavi u bujnoj travi uz potok, svezavši ih, po staroj navici, za kolčice.

Iz opreme, natovarene na mulu, Horn izvuče kožnati kovčežić. Iz

vreće na sedlu izvadi kutiju s mećima i provjeri je li revolver napunjen.

Potom otvori kovčežić. U njemu je bila precizna i dalekometna puška koju je upotrebljavao za »lov na ljude«. Bila je to puška marke »Remington Creedmoor«, kalibra 44-90, prikladna za brzo rastavljanje i sastavljanje.

Horn gotovo nježno obriše orošene dijelove oružja, a zatim pušku sklopi i napuni. Vрати kovčežić na njegovo mjesto, još jače zabaci šešir na potiljak, te se, s puškom u ruci, zapusti uz potok.

Poslije jednog kilometra prijeđe potok, popne se uz greben, te pođe njime još oko dva kilometra. Uskoro pod sobom ugleda dolinu. Našao je što je želio: kolibu kakva se koristila za ljetno skupljanje stoke, no sada vjerojatno napuštenu.

Ali né, ova nije bila napuštena!

Ispred kolibe ugledao je tri vezana konja, a uz njih ubijena jelena, žrtvu pucnjeva što ih je bio čuo. Pomisli kako je koliba ili na zemlji Bena Strade ili pak pripada Killermanovu ranču. No bilo čija, koliba je bila vrlo udaljena i pogodna za skrovište pljačkaša. Ili možda za skrivanje otete djevojke.

Vrata kolibe se otvoriše. Tom Horn napeto je iščekivao. Podiže dalekometnu pušku k ramenu. Nišanio je cilj. Dvojica muškaraca približiše se jelenu, a jedan klekne kraj njega. O nečemu su razgovarali.

Iznenada se pojavi i treći čovjek. Horn spusti pušku i protrlja oči. Čini li mu se ili je taj treći doista Ben Strada! Još su neko vrijeme sva trojica razgovarala, a onda Strada uđe u kolibu. Ostala dvojica objesiše jelena, na klin, kako bi mu skinuli kožu. Strada se vrati iz kolibe, noseći ženski šešir. On i jedan od dvojice uzjahaše, a treći ostade na poslu, uz jelena. Pojahali su na jug.



Vraćajući se k svojem konju i muli, Horn razmisli o onome što je netom vidio. Jesu li Stradini ljudi pronašli djevojku. Ili su možda slučajno naletjeli na pljačkaše? Ili je Strada primio kakvu poruku i nagodio se o otimačima svoje nećake?

Horn ne rasklopi pušku, nego je vraćajući se opet prema kolibi, zadrži u krilu. Poče prizivati u sjećanje događaje koji su prethodili ovoj njegovoj potrazi. Stradini ljudi došli su iznenada na Baroov ranč. Usljedila je ona priča o napadu i otmici djevojke, ali bez ozbiljnije štete na ranču. Prvi slučaj takve poštede! Zašto je pošteđen baš Strada? I kako to da je banda uvijek znala kada i gdje može udariti? Za Stradu je radilo čak pedesetak biranih ljudi.

Horn opet ugleda kolibu. Kroz dimnjak se izvijao dim. Jelen je već bio oderan. Muškarca nije vidio. Horn sjaha i počeo silaziti niz greben. Kad je prešao pola puta prema kolibi, s njezine druge strane pojavio se muškarac. Odmah je opazio Horna. Razdvajalo ih je još oko 150 metara, no čovjek pred kolibom očito nije želio društvo, jer zapuca iz revolvera.

— Ovdje Tom Horn! — javi se Horn i zastade.

Čovjek nestade u kolibi, te se odmah vrati s puškom. Horn, iskusni »lovac na ljude«, nanišanio je u njega, ali nije zapucao. Prvi metak čovjeka pred kolibom udari u snijeg desetak metara ispred Horna, drugi pogodi bliže, ali desno, treći udari u deblo udaljeno samo tri koraka od Horna. Čovjek pred kolibom gadao je brzopleto. Iskusni Tom Horn nišanio je hladnokrvno, sabrano, dugo. Dalekometka grune, a čovjek pred kolibom snažno je odbačen u snijeg. Bio je mrtav prije nego što se slegao odjek pucnja od brojnih grebena oko doline.

Horn ude u kolibu. Nade samo drven stolac, a uza nj prerezane ko-

made užeta. Netko je zacijelo bio svezan na tom stolcu, a onda oslobođen.

Vani pregleda džepove mrtvaca, no ne nađe ništa što bi ukazivalo na to tko je taj muškarac. Tom Horn nije ga prije vidio među Stradinim ljudima.

Nekoliko kilometara dalje Ben Strada, začuvši pucanj, zauzda konja.

— To je bila puška!

— Jest — suglasi se njegov pratilac — zvučala je kao dalekometka.

— Podi natrag do kolibe namršteno će Strada — i provjeri tragove. Ja nastavljam put do Killmermanovog posjeda.

I sretnoš li koga nepoznatoga, ne oklijevaj! Ubij ga!

## VI

Već treći dan boravio je Morgan u hotelu Sarah Browning. Bijaše subota, a još nije vidio ni staroga konjušara Graftona, ni njegova sina, ni Lamberta. Ni poruke od Suca, ni novca od Lamberta. Osim toga, iz Boisea se svakoga trenutka mogao vratiti područni šerif...

Iz razmišljanja ga prene kucanje na vratima. Pojavila se Sarah s omotnicom u ruci. Zahvaljujući joj, reče joj da će danas svakako otići.

— I dobro je tako — odgovori mu.

— Bolje je ne čeprkati po starom pepelu.

— Zašto bi to bilo važno, ako više uopće nema ugljena? — ne mogavši se suzdržati primijeti Morgan.

Sarah, izide bez odgovora.

Poruka, što mu je bila donijela, glasila je: »Salun 'Sawtooth'. Na katu. Danas u 1.30 sati. Lambert.« Morgan je upravo spaljivao ceduljicu kad li se pred njim rasprsne ogledalo na zidu. Brzo se sagne. U prizemlju je Sarah kriknula. Kroz otvoren prozor doletio je i drugi metak. Neznanac je pucao iz susjedne kuće, možda s njezina krova.



Morgan je začuo i škripanje daske u hodniku. Opali dva metka, naslijepo, kroz prozor prema jednom napadaču, a onda se baci prema krevetu, da dočeka drugoga. Čim se vrata otvoriše, Morgan zapuca u došljaka, oborivši ga na pod. Preskočivši leš, potrči u prizemlje i odatle na ulicu. Drugi je napadač bježao kroz drvored. Morgan skoči u zaklon iza povećeg brijesta. Hici iz puške otkinuše nekoliko ivera s debla. Morgan je ovaj put imao sreću. No napadača nije stigao.

\* \* \*

U sobi na katu saluna »Sawtooth« Morgan je najprije šakom tresnuo u bradu muškarca što ga je dočekao zajedno s Lambertom, a onda u Lamberta uperi pištolj.

— Prokletstvo, što sad ovo znači?

— zaprepasti se Lambert.

— Upozorio sam te u Picabu — reče Morgan.

Prateći kako se revolveraš, što ga je bio oborio šakom, pokušava podići, opomene Lamberta:

— Ako ovaj načini pogrešnu kretnju, moja si meta ti!

— Ja sam za pogodbu, Morgane! Zbog toga sam ti i poslao poruku.

— A za njom i dva revolveraša. No loše su se proveli...

— Kunem se, Morgane, da to nisu moji ljudi!

— A što ako su to ljudi onoga koji je glavni od tebe? Možeš li se zakleti i za njega?

— Mogu. Odnosno, on uopće ne zna ništa o tebi. Rekao sam mu samo kako imam plan vredniji od otmice Stradine nećake. Dao mi je pet dana! Morgane, samo pet dana da to sve izvedem. Prokletstvo, u Idaho stižu revolveraši sa svih strana. Mogli bi raditi za bilo koga, čak i za zakon!

— Nećeš, valjda, poreći da si me dao pratiti?

— Jesam... No moj je čovjek vidio kako si ubio onu dvojicu Suče-

vih ljudi... To me je uvjerilo da govoriš istinu.

— Dobro, Lamberte, reci svoj dio pogodbe.

— Dovest ćeš Barrovu kćer u Ketchum. Imaš za to četiri dana. Odatle će te dalje voditi moj čovjek, Pete Walker.

Lambert posegne rukom ispod kaputa. Morgan je već bio izvukao svoj revolver.

— Polako, imam tvoj novac! Sav, deset tisuća — reče Lambert i izvuče podeblju omotnicu. — Vidiš, vjerujem ti...

Morgan spremi revolver i omotnicu.

Lambert udari u jadikovke kako ima obaviti mnogo posla za malo vremena. Morgan mu, već s vrata, dobaci:

Najbolje ti je da odmah počneš. I ti imaš samo četiri dana!

U staji se stari Ben Grafton iznenadi kad ugleda Morgana. Poruku mu predade tek kad mu Morgan dade dvjesto dolara, stotinu za sinovljev kurirski posao, a stotinu za usluge njegovu doratu.

Pošto je poslao Graftonova sina po svoje stvari u hotel Sarah Browning, Morgan pročitao poruku:

»Svojim sam ljudima dao odgovarajuće upute. Na ranču nećeš imati nepriika, a Morgana te očekuje. Još nikakvih vijesti od TH — Issac Barr.«

Opet je snježilo kad su Lee Morgan i Morgana Barr, nakon tobožnje otmice koja je Morganu uspjela bez ikakvih poteškoća, stigli do istočne granice Barrova ranča. Bližio se kraju treći dan četvorodnevnog roka što mu ga je dao Lambert da »isporuči« Sučevu kćer. Oko ponoći stigoše do posljednje Barrove kolibe.

— Ovdje ćemo se — predloži Morgan — skloniti od hladnoće, nešto pojesti i prespavati. U Ketchum



ćemo, budemo li zarana krenuli, stići do podneva.

Kad su se zagrijali, Morgana pripravi zečji paprikaš, čak ispeče biskvite. Morgan savi cigaretu.

— Savij i meni jednu. U San Francisku je sasvim obična pojava da i mlade žene puše. Jesi li veoma iznenađen?

Pogleda je. Bila je prirodna i prekrasna. Oči su mu počivale na njenim tijesnim jahačkim hlačama od jelenje kože.

— Potrebno je malo više da bi mene iznenadilo — primijeti Morgan.

— Ali, nisi mi odgovorio...

— Ne, nisam iznenađen.

— Doda joj cigaretu, a ona snažno povuče, te ispusti dim, napućivši usne.

— Moj bi otac, mislim, bio iznenađen — objasni mu ona.

— Toliko bi ga to iznenadilo! Znaš, San Francisco nije Idaho sa subotnjim plesovima u nekoj mjesnoj prčvarnici.

Srkala je kavu, izazovno oblizujući usne. Odjednom se zavalila u stolicu, te podigne i pruži prema njemu desnu nogu.

— Čizme, molim te, skini mi čizme — reče.

Kasnije, noću, Morgan se prene na šušanj i odmah posegne za revolverom. Pred njim je, gola, stajala Morgana Barr. Na podu blizu vatre prostrla je bizonsku kožu. Pozove ga k sebi i podjari vatru:

— Volim gledati u muškarca kad sa mnom vodi ljubav. \* \* \*

Ketchum je bio nalik na hrpu triješća u dolini ispod planine Sawtooth. Između Picaba na jugu i Stanleya na sjeveru bilo je to jedino naselje u moru divljine. Bio je i zimsko pribježište za dokone kauboje s dvadesetak okolnih rančeva. Ketchum je imao tri saluna, hotel, konjušnicu, trgovinu, poštansku stanicu, čak — crkvu! Ova posljednja

zgada bila je u rukama Eprhama Gregoryja Culpeppera. Bio je to jedan od ne tako rijetkih pobornika Biblije, koji je grmio o paklu i vječnom prokletstvu, a one koji su javno posumnjali u njegove tvrdnje da je prvorazredan prorok znao je čak — ustrijeliti.

Baš u Culpepperovu crkvu krenuo je Morgan čim je, odmah nakon podneva, stigao u Ketchum s Morganom Barr.

Propovjednik kao da je bio dvojnik Abea Lincolna: visok, robustan, s karakterističnom bradom. Samo ga je nešto činilo različitim i od Lincolna i od bilo kojeg od »božjih ljudi« što ih je Morgan do tada bio sreo: na lijevom su mu bedru visile korice, a u njima je bio kolt. Kad je vidio kako Morgan gleda u njegov kolt, Culpepper se osmijehne.

— To je moj dokaz sumnjičavcima i grešnicima ovoga svijeta. Govori o tome i Božja knjiga.

— Revolver? — osmijehne se Morgan. Culpepper se nasmiješi, možda i vlastitom tumačenju.

— Blagosloveni neka budu mirotvorci! Jer njih će nazivati božjom djecom?

Munjevitom brzinom obuhvati tankim prstima držak kolta, izvuče ga poput čovjeka vičnoga tom poslu, izvede nekoliko trikova poznatih revolveraša, baci kolt u zrak, te ga poslije dva i pol okretaja u zraku spretno vrati u korice.

— I pucam istom brzinom! — pohvali se propovjednik poslije ove uspjele predstave. — Ako i ne spasim ni jednu dušu, barem sam siguran da me neće prekidati dok propovijedam!

— Zapamtit ću to, velečesni — zadržano će Morgan.

Prijedoše na posao. Morgana će ostati kod čudnoga svećenika. Culpepper izvuče omotnicu.

— Napisao sam pismo — reče — kao što je tražio naš dobri Sudac.



Potvrdit ću prisutnost gospodice Barr, ali i to da će biti oslobođena za stanovitu svotu. U omotnici je i pismo što ga je sudac uputio meni, tek toliko da se i sm uvjeriš.

Morgan pročitao oba pisma.

— Ako postignem što želim, to jest ako se sretnem s njihovim glavnim čovjekom, javit ću vam. — A ako ne?

— U tom slučaju, nema plana. Snalazite se sami.

— Gospodin Lambert je u Ketchumu, kod Adele Terhune.

— Sigurni ste u to?

— Culpepper kimne:

— Znam. Poznajem Lamberta. Jednom sam mu ustrijelio dvojicu ljudi.

— Zar nisu htjeli ići u ckrvu? — osmijehnu se Morgan.

— Premlatili su jednu od Adelinih djevojaka — reče ozbiljno svećenik. A onda nisu htjeli, kako sam od njih tražio, puzati na rukama i koljenima, ispričati se, zatražiti božanski oprostaj. Dao sam im i drugu priliku — licem u lice s njihovim Stvoriteljem, koga sam u tom dvojboju ja zastupao. — Vi ste prijatelj Adele Terhune?

— Sada jesam. Prije sam joj bio muž, prije dvadeset godina. Postala je to što jest zbog mene. Ostavio sam je bez sredstava. Sada odrađujem taj dug.

— Revolveraš s Biblijom! — vrtio je Morgan, s nevjericom, glavom. — Zbilja vjerujete da bi tako postupao i Isus?

— Ne znam da li bi on sâm. — počeo se Culpepper po bradi — ali je imao dvanaestoricu koji su radili za njega, a za njih vjerujem da bi postupali baš kao i ja.

Kratak put do saluna i hotela Adele Terhune projahao je Morgan mirno i zadovoljno. Znao je da je Morgana Barr na sigurnom, te da će sada moći postavljati takve uvje-

te i zahtjeve koji će mu svakako omogućiti ulazak u bandu.

U Adelinoj najboljoj sobi zaista je zatekao Lamberta. Na Morganov pogled odmah je otpustio dva revolveraša koji su bili s njim.

— Gdje je djevojka?

— Na sigurnom.

— Imali smo pogodbu, Morgane.

— Dobro si rekao: imali — odvratiti Morgan. — Sada su se stvari izmijenile. Mogu ponuditi i više, ne samo djevojku. A želim poći i u napad na ranč! — Izravno!

— Ti, kućkin sine! Podmetao sam svoj vrat za tebe!

Lambert je bio u iskušenju da povuče oružje. Morgan je to shvatio i bio pripravan.

— Ako ja ne isporučim svoje, obojica smo mrtvi — dovrši Lambert.

— Ja ne! Ja svoju isporuku mogu izvršiti, odmah sada, Lamberte! A ono što ja imam, tvom je šefu važnije, znači mu više nego što mu značiš ti.

— Slušaj! — reče Lambert više molećivo nego s prijetnjom. — Rekao sam svojim ljudima da ću sutra isporučiti veću ribu nego što je Stradina nećaka. Dovraga, kad bih i htio pregovarati s tobom, nema više vremena.

— Ima vremena. Udaljen si od svojih ljudi, zapravo od svojega šefa, manje od jednog dana jahanja — reče Morgan, mirno skine kaput i počeo svijati cigaretu. — Mogu ti predati Morganu Barr za šest sati. Želim još deset tisuća dodatnu obavijest o Barrovu ranču, te onih deset posto o kojima smo razgovarali. I želim susret s glavnim, i to ovdje!

— Ludo si drzak, Morgane! Imam dosta ljudi protiv tebe! Odgovor je: ne!

— A što će na to reći tvoj šef?

— Ništa. On o svemu ovome zna samo ono što mu ja kažem. Reći ću



da si nas htio prevariti, te da smo te zato...

— A kad sazna istinu?

— Neće saznati.

— Hoće, jer svaki od tvojih ljudi spreman te je prodati za pravu svotu. A ja imam tu pravu svotu, sâm si mi je dao. Ne varam te, shvati, nego ukazujem na ono što je bolje za nas obojicu.

Jake Lambert pokuša još jednom, sada patetično:

— Shvati, Morgane, jedan dan jahanja. A sutra, tokom prijedpodneva, treba da se tamo pojavim s tom djevojkom. Ne mogu tamo ujahati bez nje.

— Možeš, ako stigneš u zoru.

— A ne, noćas u ovu mećavu ne izlazim. Dosta mi je prokletog snijega i ako jašem sutra, po danu...

Morgan slegne ramenima.

— Ovisi o tebi — reče i osvrne se s vrata: — Bit ću dolje, u salunu, barem do ponoći. Predomisliš li se, javi mi! Ako ne, radit ću po svom nahodenju.

Bio je uskoro nasred saluna. Razmišljao je o tome je li Lamberta pritisnuo odviše jako. Pritišće ga stalno otkako se poznaju. I od oca, a i iz vlastitog iskustva, naučio je da iznenađenje može biti kobno. Vjerovao je da je Lamberta dobro procijenio. A što ako nije?

Za stolom za poker, prema kojemu je išao, jedan od igrača zagleda se u nešto iza Morgana i zaprepšteno krikne. Morgan munjevito čučne, te iz okreta, ne nišaneći, po sjećanju, zapuca na stube. Smrtno je pogodio jednoga od Lambertovih revolveraša, koji ga je vrebao sa sačmarom. Drugi revolveraš pogodi šešir na Morganovoj glavi, no i njemu je to bilo posljednje što je do spio učiniti — pogodio ga je ravno u grudi metak. U salun je toga trenutka ulazio svećenik Ephram Culpepper. Već s vrata, tek neznatno se pognuvši, zapucao je na nekoga li-

jevo iza Morganovih leđa. Tijelo trećega revolveraša sruši se preko više stolaca na pod.

— Neka onaj koji misli da stoji pazi da ne padne! — mirno izgovori Culpepper rečenicu, pa spremivši revolver, obrati se Morganu i objasni mu: — Adele je čula kad su se tamo gore dogovarali da ti pripreme prerani kraj. Poslala je jednu od svojih djevojaka da mi to javi.

— Tvoj sam dužnik — zahvalno, će Morgan.

— No dobro, riješi to prilogom mojoj skromnoj crkvi.

Culpepper pogleda na balkon. Tamo je stajala Adele Terhune i pokazivala prstom na hodnik na katu. Morgan vrati revolver u korice i pode gore.

— Sâm si, Lamberte! Rekao sam ti kako treba da igraš u ovom pokeru. Igrao si loše. Sad si izvan igre — dovikne pred vratima.

Lambert izide uzdignutih ruku.

— Još se možemo nagoditi... — mucao je. — Bio sam se prestrašio. Radim, ti to ne znaš, s moćnim ljudima. Razumio bi me kad bi ih poznavao. Zaboga, Morgane, znam da te ne mogu odvesti. Daj mi priliku, još mogu ostvariti pogodbu. Pusti me da odjašem tamo...

Lee Morgan je znao takve završetke iz iskustva. okrene se i pode niz stube. Jake Lambert pokuša izvući revolver. Učinio je to čak brzo, ali i brzopleto. Bio je previše preplašen da bi točno gađao.

Morgan je ubio i njega.

## VII

Tom Horn odluči ugrijati se i popiti kavu. Imao je za to prigodu u kolibi. A trebalo je i razmisliti o događajima. Stradinu su nećaku očito držali u ovoj kolibi. A Strada je tu bio prije nekoliko minuta. Iskusnog Horna to je uznemiravalo. Znao je već takav razvoj događaja. Velika zemljišna kompanija ili željeznica



konačno su pridobili nekoga iz rančerskoga udruženja.

Je li to u ovom slučaju bio Strada?

A mogao je biti i netko drugi. Svatko je mogao doći na Stradin ranč i oteti mu nećaku. Većina ljudi misli na vanjske pljačkaše. Ali Tom Horn nije bio »većina ljudi«, imao je osjećaj da ni Lee Morgan nije iz te kategorije »običnih«.

Konj pred kolibom zarza. Netko je bio vani. Horn dohvati pušku i pričekaj. Začuo je kako je čovjek vani otkočio revolver. Horn odluči da najprije puca, a zatim vidi koga je ustrijelio. Metak iz puške načinio je na vratima kolibe pravu rupetinu. Horn preskoči preko mrtvoga tijela, te najprije pogleda tragove. U snijegu se vidjelo kako su na jug odjahala dvojica, a vratio se samo jedan. Klekne kraj ubijenoga i pogleda mu lice.

— Prokletstvo — promrmlja — pa to je Toby Summers! Dogada se nešto zaista veliko.

Od svih današnjih zagonetka najviše ga je uznemirila baš ova. Summers je bio jedan od najvećih lovaca na nagrade, pojedinačnih tragalaca za onima koje je, žive ili mrtve, tražio zakon. Kad je uopće radio, to nije bilo jeftino. Osobito je to vrijedilo posljednjih godina. Mnoge savezne države, naime, proglasile su takav posao nezakonitim, pa su i nagrade, tamo gdje ih je još bilo, bivale sve manje. Summers, povrh toga, nikada nije radio za neku organizaciju, već samo za pojedinca, i to pojedinca za koga je bio siguran da je glavni i da dobro plaća. Je li to stari revolveraš omekšao ili je Ben Strada bio taj veliki, glavni, kojemu je bio iznajmio svoj revolver.

Tragovi u snijegu — moglo se pretpostaviti da su Stradini — bili su dovoljno jasni. Horn pogleda kartu područja. Oko deset kilometara dalje bio je Killermanov ranč

»Rocking K.« No Horn ugleda i druge tragove, koji su skretali na istok i neznatno prema sjeveru. Bili su to tragovi kola, ne previše natovarenih, a vukao ih je samo jedan konj. Vidjeli su se i tragovi jednoga jahača.

Horn se osvrne po okolini i krene na istok. Prvobitna mu je namjera bila da pronade Gunsmoke Gorge. Nastavit će, dakle, potragu za tim klancem. Nije mu se svidjelo što je morao jahati po prostranom otvorenom zemljištu. Obradova se stoga kad je stigao do potoka Leadorea. Prešao ga je i krenuo njegovom obalom, odnosno ispod drveća, usporedno s tragovima kola i jahača.

Strijele su najprije pogodile mulu, a zatim i konja. Horn je ipak u rukama zadržao dalekometku, a u padu izvuče iz navlake uz sedlo i vinčesterku. Pogleda na suprotnu stranu potoka, odakle je bio došao. Nije pružala osobit zaklon, tek poneku stijenu. Ponovno odapete strijele uvjeriše Horna da mora preko potoka. Voda je bila do koljena, hladna. Pod drvećem spazi dvojicu. Zapraštali su i meci. Dvojica su, uskoro će ga uhvatiti u kliješta! Nekoliko metara dalje spazi prevaljeno deblo. Uvuče se u njegov zaklon. Po tome otkuda su dolazili pucnji shvatio je da i njegovi protivnici traže što bolje položaje. Nožem načini rupu na nogavici, uz gležanj, te kroz nju provuče omanju čvršću granu debla, kako bi se lakše održao na vodi. Meci su pljuštali oko njega po vodi. Dalekometku stavi na deblo, pa provjeri drugu pušku, vinčesterku. Onda ponovno uze dalekometku. Posljednji pucanj došao je iza njega, prilično precizan. Horn se okrene i zapuca u tom smjeru, te odmah zagnjuri u plitak potok. Na sreću jer je sljedeći metak udario točno u mjesto na deblu ispred kojega je prije nekoliko sekundi bila njegova glava! Dalekometka mu



padne u vodu. Horn pusti da ga nosi voda uz deblo – iz vode su mu virili samo lice i dio puške s meci-  
ma. Začuo je kako je netko ispred njega ulazio u potok.

– Mislim da sam ga ubio – poviče.

– Daj provjeri! – dovikne mu drugi.

Onaj prvi zastane u potoku na udaljenosti od tridesetak metara i prinese pušku obrazu. Horn zagnjuri. Metak mu je rasparao ovratnik kaputa, ali nije osjetio bol.

– Upravo sam provjerio! – poviče strijelac.

Horn začu gacanje po vodi i iza sebe. Zagnjuri, te se, pod vodom, otisne od debla. I vinčesterku je potpuno potopio pod vodu. Nije se usudio pucati, jer su mu se približavali s obiju strana. Otvorio je oči i iznad sebe ugledao kožnate čizme. Skoči iz vode i zamahne kundakom. Začuo je kako je čovjeku pukla lubanja. Opet zagnjuri. Iz vode ščepa pušku drugoga protivnika, istrgnu mu je, a onda, izronivši, ispali tri metka. Teško ranjenog protivnika odmah izvuče iz vode, a zatim izvuče i tijelo prvoga. Ubijeni bijaše Indijanac ili mješanac, a ranjeni bijelac. Zapomogao je i tražio od Horna da ga prebaci do logora, udaljenoga, kako reče, samo sedam ili osam kilometara, do liječnika.

Horn raspremi opremu, te pode desetak metara dalje, na čistinu među drvećem. Iako je bilo opasno, zapali vatru, kako bi se presvukao i osušio sebe i oružje, koje je bio izvukao iz potoka. I ranjenika prenese do vatre. Saznao je od njega da su konje ostavili jedan kilometar dalje.

– Taj logor – upita ga Horn – je li to Gunsmoke Gorge?

Kad ranjenik potvrdno kimne, upita ga:

– Za koga radiš? Tko ti je šef?

– Ne poznam velikog šefa, već

samo zamjenika, zove se Brock. To je sve što znam.

Čovjek je krvario i kašljao.

Horn pogleda u nebo. Za jedan sat će se smračiti. Mora još naći njihove konje. Pogleda čovjekovu ranu. Bila je teška. Sam mu nije mogao pomoći...

– U logor te ne mogu odvesti, jer bi me ubili. Sâm tamo ne možeš stići. A do Killermanova ranča je vraški daleko.

– Što ćete učiniti?

– Pomoći ti ne mogu, a sjeti se da si me htio ubiti...

I Horn povuče obarač.

\* \* \*

Morgan je odsjeo kod Adele Terhune.

Za doručkom u svojoj sobi pokušao je i od nje dobiti neke dogovore. No i ova se žena nastojala odvojiti od opasnih zbivanja. Za Culpeppera mu je rekla da je »propovjednik« zato što je već bio iskušao sva zanimanja, ali ni u jednome nije uspio. Dobar je samo za pucnjavu, u tome mu je malo tko ravan. Zнала je da Culpepper radi za Suca...

Prošla su već tri dana od Morganova obračuna s Lambertom, a nitko od bande još se nije pojavio. Poslije podne Adele ga je pozvala u svoj ured. Malo kasnije ušao je i – Mason. Morgan pohvali njegov revolver, no čovječuljak mu reče da će o tome razgovarati poslije, a sada ima poruku za njega. Ne upuštajući se u razgovor, Mason napusti ured. Poruka je bila od Suca: »Cijenim sve što ste ti i drugi pokušali učiniti. Doista sam vjerovao da ćemo se, udruženi, moći suprotstaviti tim ljudima. Sada znam da ne možemo, rizik je prevelik. Molim te, vrati se odmah s mojim vlasništvom. – Isaac Barr.«

Posljednja riječ u poruci bila je potcrtana, a odnosila se na Sučevu kćer Morganu.



Sudac odustaje! Morgan nije mogao to povjerovati. Nitko koga je poznavao, osim njegov otac, nije bio jači i dosljedniji od Suca! Ponovno pročitao poruku. A možda je Tom Horn saznao nešto značajno? Ili se, može biti Sudac previše zabrinuo za Morganin život?

Na vratima se pojavi Adele Terhune, prilično uplašena. Iza nje nahrupiše u sobu dva muškarca, s revolverima u rukama, koje uperiše u Morgana.

Onaj koji je ušao drugi došapnuo je nešto trećemu na hodniku. Prvi podrugljivo reče:

– Malo ćemo pričekati, pa bi nam gospoda mogla natočiti piće.

Uskoro se treći muškarac vratio, gurajući pred sobom Masona, a za njim je ušao i četvrti, dobro odjeven, ali također naoružan. Očito je bio glavni među njima, jer je preuzeo riječ.

– Morgane, ja sam Harv Jessup. Ubio si četiri moja čovjeka. Jake Lambert bio je jedan od njih. A to je vrlo, vrlo visoka cijena. No čuo sam da možeš i nešto učiniti za mene. Ako je to što sam čuo točno – osmijehne se – spreman sam zaboraviti tu visoku cijenu. Upitat ću te samo jedno: je li to točno?

– Razgovarat ću samo s glavnim šefom – odvrati Morgan.

Od udarca kundakom među lopatice Morgan padne na koljena.

– Slušaj, Morgane, kad ovome opet naredim da upotrijebi pušku, bit će to s njezine druge strane! Dopro si najviše dokle možeš, barem zasad.

Morgan se uspravi. Pomakne ramenima, kako bi olabavio od bola zgrčene mišiće.

– Tako je! – odgovori.

– Imaš li tu djevojku?

– Imam.

– Gdje?

– Dakle, gospodine Jessupe, sada si ti dopro najviše dokle možeš, ba-

rem zasad – vrati mu istom mjerom Morgan.

– Ne igray se sa mnom. Nisam ja Lambert!

– Baš tako – Morgan će. – Baš u tome i jest razlika između prave vrijednosti mogega sudjelovanja u poslu i prijevare što ju je bio snovao Jake Lambert.

– Prijevare? Hoćeš reći da te je Lambert prevario?

– Ne mene, već tebe, gospodine Jessupe, tebe i sve druge. Ja imam toliko pameti da shvatim kako nemam posla sa samo nekoliko jeftinih revolveraša, a nisam ni tako pohlepan kakav je on bio. Kako bi bilo da ti sve ispričam, pa da ti onda ocijeniš koliko sve to vrijedi?

– Da, Morgane, zašto ne?

– Rančersko je udruženje unajmilo lovca na ljude, profesionalca. Ne govorim o revolverašu, već o čovjeku koji vreba plijen, ubija, zatim vreba dalje, drugoga. On će vas početi prorjeđivati, mislim, dapače, da je već počeo.

– A ti znaš tko je taj?

– Znam, a znam i gdje bi se mogao naći.

– Kako?

– Gospodin Mason je moja veza s rančerima.

Morgan pogleda Masona. Vidio je da je preplašen, no jedina mu je nada bila da će Mason shvatiti i surađivati.

– Radi toga je i došao jutros ova-  
mo – doda – da mi kaže gdje je taj čovjek... i da to naplati.

– Da naplati?

– Svoje usluge. Pet tisuća.

– To je prilična svota, Morgane. Tko će mu platiti?

– Ja ga plaćam, to je, recimo, ulog koji će biti vraćen.

– Otkuda, odnosno, od koga?

– Ili od tebe i tvojih ljudi ili izravno od Barra.

– Dobro, Morgane. A tko je taj ubojica?



– Tom Horn.

Jessup nije uspio sasvim prikriti strah i zabrinutost.

– To je samo ime! Možeš li to i dokazati? – upita.

– Svi postavljate isto pitanje o dokazima. Imam u rukama Sučevu kćer, vi imate Stradinu nećaku, a ja k tome znam i gdje vas Tom Horn traži. Što misliš, što će nam od toga donijeti najviše uspjeha?

– Gdje nas traži?

– Htio bi baš sve saznati od mene, je li?

– Imaš tu djevojku. Ona ti je залог sigurnosti. Osim ako ne lažeš.

– Znaš ti dobro da ne lažem – nastavi Morgan. – Zbog toga ste i čekali tri dana, prije nego što ste me potražili. Imam Sučevu kćer, a Tom Horn vas traži u Bitterrootsima.

Dobro je skriven taj klanac, Jessupe. Ljudi ga ovdje zovu Gunsmoke Gorge.

– Samo nagadaš.

– Ipak napredujemo, gospodine. Jessupe.

Maloprije sam bio lažac. Sada »samo nagadam«. Zaboravljaš da sam ovdje odrastao. Poznajem ovaj kraj možda bolje no itko, bolje i od Horna. No i on će vas konačno nanjušiti. Rješenje je, dakle, u tome da netko nade Horna prije nego on vas.

– A taj netko bio bi ti, je li?

– Želim tri stvari – reče Morgan, dospjevši već dotle da je postavljao uvjete. – Želim ići i ja na Barrov ranč kad on dode na red. Mislim da će Sudac pokleknuti, kako bi spasio kćer. Želim trećinu novca od ucjene.

– A što tražiš da isključiš iz igre Toma Horna?

– Ono što su mu platili rančeri i slavu od toga posla, bilo da ga obavim sam ili ne.

– I to je sve?

– To su bila dva uvjeta, jer su napad na ranč i ucjena povezani.

– No, a koji je najveći zahtjev, Morgane?

– Da radim za glavnoga u vašoj organizaciji. Stalno i sa svim povlasticama.

– Otkud pretpostavljaš da postoji takav čovjek i takav posao?

– Zašto nemate dovoljno sredstava da zauzmete pola Idaha. Za to treba pothvat velikih stočara ili željeznice. A što se tiče posla – osmijehne se Morgan – dobro bi mi došao tvoj, ili – žurno doda – neki sličan.

Jessupu se očito nisu svidjele ni Morganove šale, a ni svi uvjeti, no isto je tako bilo očito da je u Ketchum došao sklopiti pogodbu.

– Mogu se suglasiti sa svim tim, Morgane, osim s jednim. rekao si da želiš sudjelovati u uništenju Sučeva ranča. Ako Sudac ispadne iz igre, to će biti i otkupnina za njegovu kćer. A kad ispadne, nema potrebe uništiti njegov ranč.

– Glupost! Vi želite zemlju, a ne zgrade. Hoću ga vidjeti kako gori!

– Zašto?

– To je moja stvar, pa će tako i ostati, Jessupe. A što se tiče ucjene, meni platite trećinu od onoga što biste dobili.

– Djevojku mi predaj ovdje danas. A u vezi s Hornom, vratit ću se.

– Ne, tako ne ide! Ja polazim s tobom. Na razgovor s velikim šefom. Ako je sve tako kako si mi rekao, Mason će vam predati djevojku. Možemo se dogovoriti gdje, a ja ću ga o tome obavijestiti. Kad razmjena bude obavljena, poći ću u potragu za Hornom.

– Rekao sam ti već, Morgane, da si dopro najviše dokle možeš, zasad.

– Rekao si mi to na početku razgovora. A sada smo ga završili. Ovisi o tebi – uzmi ili ostavi!

– Opomenuo sam te, Morgane, ne pritišći me!



— A ja opominjem tebe, Jessupe: ili ćemo učiniti kako sam rekao ili ću izvući što mogu za Morganu Barr i odjahati.

— Pametniji si nego što bih ikada pomislio — priznade Jessup. — Dobro, Morgane, učinimo to na tvoj način.

## VIII

Lee Morgan je, dakle, prodro u bandu. Bio je predmet sveopće pažnje kad je s Harvom Jessupom ujahao u logor u Gunsmoke Gorgeu.

Mnogo je novca utrošeno, zapazio je Morgan, u ovaj logor, bazu pljačkaša. Ocijenio je da je tu moglo boraviti stotinjak ljudi. Bio je udaljen oko deset kilometara od ulaza u klanac, dobro skriven i dobro čuvan.

— Sva udobnost — obrati se Jessupu dok su sjahivali.

Bilo je vrlo hladno. Morgan pogleda u niz šatora.

— Svaki šator ima pećicu — objasni Jessup. — Osim toga, možemo bez ikakve opasnosti paliti vatre. Vjetar s vrhova klanca ne dopušta da se dim vine previsoko.

Dvosobna koliba u koju su ušli još više je zadivila Morgana. Popisi pojedinih skupina jahača bili su načinjeni vojničkom preciznošću. Na zidu iza stola, na topografskoj karti, bili su označeni svi rančevi toga dijela Idaha: crvenom bojom oni koji su već bili uništeni, zelenom oni protiv kojih su se još poduzimali pothvati, a žutom oni koje su zaplašeni vlasnici sami bili napustili.

Iz druge sobe pojavi se visok, dobro odjeven muškarac. Morgan iz iskustva raspozna da su ispod kaputa korice s revolverom.

— Ja sam Brock — reče. — To će vam prezime biti dovoljno.

Brock nalije viski u tri čaše, prilično škрто.

— Dobro došli! — nazdravi Mor-

ganu, te obojici kimne da sjednu. — Prošle je noći dojahao jedan od Harvovih ljudi. Rekao mi je što ste učinili, što imate i što zahtijevate. Ponešto znam o vama, gospodine Morgane, te vas stoga i pitam: zašto?

— Zato — slagao je Morgan — što je Sudac Barr posredno odgovorao za smrt mogega oca!

— Ne radim sve ovo, gospodine Morgane, zato da bih ljudima pomagao da ispune svoje osobne osvete. Ulog je previsok.

— Znam ja koliki je ulog, barem toliko da želim ući u igru. U ovoj mi je igri stari Barr poseban dobitak.

— Vaši su zahtjevi, recimo, vrlo veliki.

— Ako i jesu, no ono što nudim više je od svega što ste dosad sami mogli postići. Konačno će se, ne dovršite li brzo posao, umiješati vojska, a onda vam neće pomoći ni ovaj skriveni logor.

— Ispravno, gospodine Morgane. Zato ste još i živi. Ali, pazite da ne počinite ni jednu grešku. Uvjerit ćete me tek kad ispunite svoj dio pogodbe.

— Nemam ja neprilika s time, već samo s nitkovima koji snuju prijevare.

— Da, čuo sam. Iskreno govoreći, ne shvaćam što je bilo Lambertu. No ako nas je htio prevariti, ja bih sâm naredio da s njim urade ono što ste vi uradili. Jer, ako dopustimo prijevare iznutra, izgubit ćemo povjerenje ljudi izvana, onih koji nam daju posao.

— Ne vjerujete u ono što govorim o Lambertu?

— On je mrtav, ne može se braniti. Recimo, bit ću i uvjeren i sretan kad obavite ono što obećajete. Ne obavite li, naredit ću da vas ubiju. Vrlo jednostavno, zar ne, gospodine Morgane?

— A što ako obavim?

— Vašim željama, da kažem, va-



šim zahtjevima bit će udovoljeno, bez ikakvih pitanja.

— Što mislite o Morganovoj tvrdnji o Tomu Hornu? — upita odjednom Jessup.

— Netko tamo postoji — reče Brock. — Već smo imali gubitaka. Jedan čovjek, osobito čovjek poput Horna, može nam naškoditi više nego četa konjice. Njega moramo zaustaviti. Vi, Morgane — nastavi Brock, ustajući — napišite potrebnu poruku, da dovedemo tu Barrovu djevojku ovamo. Kad to bude obavljeno, prepuštam vam Horna. Pazite samo — doda sa smiješkom — da ostanete živi, kako biste posao mogli naplatiti.

— A ako ne ostanem živ, dobitnik ste vi, zar ne?

— Čini mi se. Čak mi ni Tom Horn ne može pobiti sve ljude. Pođite sada, Jessup će vas smjestiti.

— Želim vidjeti Stradinu nećaku!

— Na ovaj Morganov iznenadni zahtjev Jessup brzo okrene glavu prema njemu, a Brock se namršti.

— Ne želim — objasni Morgan — da Morganu Barr ubijete, ma kako se stvari budu razvijale. Ako je Stradina nećaka zaista ovdje, još živa, želim se u to uvjeriti.

— Imate neke planove s gospođicom Barr? — upita Brock uz smiješak i reče Jessupu da ga odvede k djevojci, a onda još doda: — Još nešto, gospodine Morgane! Imamo nekih teškoća s dva mala ranča s ove strane Killermanova posjeda — s rančerima Joea Galbraitha i Todda Blaisdella. Ujutro krećemo do njih. Želio bih da vi predvodite jednu skupinu. Sami izaberite koju. U Gorgeu, naime, svatko zarađuje svoje izdržavanje, a s vaše će strane, dok ne uradite ono što kažete da možete, ovo biti znak dobre pouzdanosti i dobre volje. Nadam se da s time neće biti nikakvih neprilika, gospodine Morgane?

Bilo ih je, naravno, previše, no

Morgan je bio svjestan toga, kako s odgovorom ne smije oklijevati.

— Nikakvih, Brock! — reče. — Povest ću skupinu na Blaisdellov ranč. Galbraith me je ponekad vidio, davno, doduše, ali ne bih se želio izložiti opasnosti da me prepozna.

Čim je ušao u izdvojeni šator, u koji su ga, po Jessupovu nalogu, pustila dva stražara, Morgan je stavio kažiprst na usta, dajući vezanoj djevojci znak da šuti. Klekne pored nje.

— Uskoro ćete dobiti društvo — reče glasno. — Morganu Barr. Poznajete je, zar ne?

Djevojka kimne, sa strahom u očima. Morgan joj zatim privuče glavu, te šapne:

— Ovdje sam da vas izbavim. Ne odmah, ali...

Morgan ustane. Opasno je govoriti takve riječi. Vidio je kako su se djevojci zacaklile suze u očima. Kimnula je.

\* \* \*

Tom Horn je našao špilju u grebenu i u njoj načinio malo skrovište, gordo ga nazvavši logorom. Čak je zapalio vatru, jer je bilo vrlo hladno. Odatle je imao dobar pogled na dolinu. Maloprije je vidio osamljenog jahača, išao je na zapad. Smatrao ga je jednim od pljačkaša, te odlučio slijediti ga, ako se vrati; tako će, smatrao je, dospjeti do pljačkaškog logora. Horn je zapravo vidio glasnika koji je nosio Morganovu poruku o izručenju Sučeve kćeri.

Za tri dana, koliko je Morgan boravio u Ketchumu, Horn je slijedio mnoge tragove i staze, ali je svaka vodila u slijepu ulicu.

Poslije onoga, za njega zamalo pogubnog okršaja na potoku krenuo je na Killermanov ranč i tamo prespavao, ali je saznao da Ben Strada uopće nije bio na tom ranču. Killerman nije mu bio osobito sklon. — glasao je protiv toga da se Horn pozove. Josh Killerman je vje-



rovaio, naime, kako se svi sporovi mogu riješiti mirnim pregovorima.

Drugoga dana snijeg je zameo tragove. Horn je posjetio više malih rančeva, pokušajući ohrabriti njihove vlasnike. Većina njih čula je o otmici Stradine nećake, te su vjerovali da će Strada pokleknuti. Padne li on, past će i Killerman. Mali bi rančeri ostali sami, a to bi ih, znao je Horn, uništilo.

Trećega se dana zaputio dalje na jugoistok, kako bi se Gunsmoke Gorgeu približio s manje čuvane strane. Na kraju toga puta i toga dana našao se u svom sadašnjem skrovištu.

U zoru Horn je začuo poznati odzvuk topota brojnih kopita. Zgrabio je dalekometku i izašao iz skrovišta.

— Idu u pohod! — glasno će samome sebi, nabrojivši više od tridesetorice jahača.

Pa... unajmili su me da radim... progunda, te pohrli u svoju špilju, kako bi uzeo vinčesterku i pušku što ju je na potoku bio uzeo jednom od napadača. Iz opreme izvadi metke za obje puške, te ih napuni. Kad se vratio na osmatračnicu, prvi jahači već su bili gotovo ispred njega. Još će malo pričekati. Puškom ih je držao na nišanu. Skinut će iz sedla barem dvojicu, prije nego što se uspiju oporaviti od iznenađenja. Ona će im ubiti i nekoliko konja. Bio je u vrlo dobrom položaju, sasvim izvan domašaja protivnika. Jedini pristup njegovu skloništu bila je staza kojom je sam došao, čak pet kilometara dalje.

Izabrao je petog jahača s kraja. Puška zagrmi, čovjek se sruši, a dvojica iza njega jedva zauzdaše konje. Horn ubaci u cijev drugi metak. Oborio je još jednog pljačkaša.

— Odakle li kućin sin puca?! — vikali su dolje banditi. Pokušavali su se, u neredu, raspršiti. Dotle su im pala već tri konja. A gore je

Horn ponovo uzeo u ruke dalekometku.

Bandit po imenu Lyle Buford bio je određen za vođu druge skupine. Jahao je na čelu, zajedno s Morganom. Morgan je odmah shvatio da Tom Horn obavlja svoj posao. Obrati se Bufordu:

— Taj će pobiti barem desetoricu, ako ga ne zaustavimo. Zato i jesam ovdje i neću propustiti ovu priliku. Povedi ljude natrag u logor. Te sitne rančere uništiti ćemo drugi put. A ja odoh za Hornom...

— To nije bilo naredeno...

— Nije, ali ovo su moje naredbe! — smjelo će Morgan, te pojaha. — Učini kako želiš, Buforde — dovikne još — no ostaneš li gdje jesi, taj će gad i tebe smaknuti.

\* \* \*

— Ljudi su se vratili, odnosno, neki od njih — javi Harv Jessup Brocku. — Nešto se loše dogodilo.

— S Morganom? — upita Brock.

— Ne znam, zasad. Vidio sam samo Lylea kako jaše ovamo.

Buford ih izvijesti što se dogodilo. Tom Horn pobio im je četvoricu ljudi i sedam konja.

— Kažeš da je Morgan tvrdio kako je to Tom Horn?

— Jest! I još je rekao da polazi u potjeru za njim.

U Brocku se javi sumnja. Razmisli, no zatrese glavom.

— Horn nije mogao to znati — reče naglas. — Ove sam napade isplanirao tek otkako je Morgan ovdje.

— A ja sam jednom svom čovjeku naredio da jaše za nama, od Ketchuma dovde, te da utire tragove. Nas nije pratio nitko — naglasi Jessup.

— Lyle, što ti misliš? — upita Brock. — Bio si tamo.

— Mislim da je Morgan u pravu. No naredio sam Joeu Banksu da ga prati. On je naš najbolji tragač. Morgan ga se neće otresti.



— Dobro si uradio — pohvali ga Brock. — A sada, pokušajmo ipak odmah potprašiti tim rančerima. Harve, ti povedi ljude. Uzmi trideset jahača i udarite na ta dva mala ranča, uđrite žestoko! Nemojmo im davati nikakve nade!

\* \* \*

Lee Morgan odavno nije bio u Bitterrootsima, ali je znao da ih je Horn mogao tako uspješno gađati samo s jednog ili dva mjesta. Odluči se odmah za ono prvo. Znao je da slijedi pratilac. Razmišljajući kako da ga se otarasi, Morgan negdje na sredini puta od Horna sjaha i sakri se s konjem, a Banksa pusti da ga stigne. Kad je ovaj pristigao, Morgan ispali iz Vinčesterke u zrak. Kako nitko nije gađao njega, Banks pomisli da to netko puca u Morgana ili Morgan u nekoga drugoga. Galopom odjaha prema pedesetak metara udaljenoj okuci. Morgan izade iz zaklona ispod drveta, podiže pušku, te pričekala. Ako je ono gore Horn, ubrzo će to znati, ako ne — sâm će ubiti Banksa.

Joe Banks je već pao mrtav kada je zamro odjek Hornove daleko-metke. Morgan je javio:

— Horne, ovdje Lee Morgan.

Nije dobio odgovora. No kad se malo zatim na šušanj iznad sebe hitro okrenuo našao se pred cijevi Hornove puške.

— Ti si mi ravan — prizna mu Morgan.

— Paa — odgovori Horn svojim poznatim otezanjem vokala — recimo da je tako. Ne volim biti ravan nekome, a nikako ne volim ni gubiti. Logor mi je tamo. Ujaši! — pokaže nadesno.

Svezaše Banksovo tijelo na njegova konja, a zatim sjedoše da razmijene obavijesti. Horn je, govoreći prvi, upravo objašnjavao kako su mu zagonetni uloga i kretanje Bena Strade, kadli začuše jahače. S Hor-

nove osmatračnice vidješe pljačkaše kako se vraćaju u pohod.

— Do vraga! — uzvikne Morgan.

— Idu ponovno, na Galbraithov i Blaisdellov ranč.

— Tamo ste već pošli? Pa, mogu ih spaliti, ali neće zateći nikoga. Svi su danas na sastanku na Killermanovu ranču. Očekuju da će im stići kakva vijest od guvernera.

Vratiše se u špilju. Morgan ispriča što je proživio i vidio. Začudi se kad ga Horn upita:

— Taj Brock, kako izgleda?

— Visok, brižljivo obrijan, prosijed. Lijepo se oblači. Korice za revolver nosi ispod pazuha.

— Trza li stalno lijevim okom?

— Jest, baš tako! — iznenađeno će Morgan.

— Prokletstvo. Onda je to Riley Brock.

— Poznaješ ga?

— Poznavao sam ga. Jahali smo jednom zajedno u Teksasu, u pro-tjeri za Big Ben Kilcannonom i njegovom bandom kradljivaca stoke.

— Zar je Brock bio čuvar zakona?

— Bio je Pinkertonov agent. Jedan od najboljih. Brži od vraga, a znao je i misliti — reče Horn, gurne šešir sa čela, počese se po nosu, te nastavi: — A bio je i privržen zakonu. Bio je premlad da sudjeluje u građanskom ratu između Sjevera i Juga, a smatrao je kako svaki čovjek ponešto duguje domovini. Radio je u vladinim službama.

— Čini se da si iznenađen što je krenuo lošim putem.

— Jesam. Ne tvrdim da on ne naređuje tamo dolje, Morgane, ali ako to nije slučaj, zacijelo radi za nekoga višega. Možda i za željeznicu. Ali svakako za nekoga koja poštuje. Bio je, znaš, pravi momak. Uvijek je smatrao kako treba učiniti sve što je dobro za ovu zemlju, bez obzira na to koliko pritome malih ljudi strada.



— Ako si ti u pravu, onda Brock nikako nije glavni čovjek u toj organizaciji...

— Kladio bih se u to. Možda je nečiji zamjenik, ali je svakako odgovoran nekoj većoj ribi.

— Ovo će nam dobro doći — zaključujući Morgan. — Mislim više mi vjeruje, nego ne vjeruje.

— A kako ćeš mu objasniti ovo — pokaže Horn na Banksov leš — a da ne povedeš i mene?

— Razmišljao sam o tome, Tome. Okrivit ću Banksa, a on se neće protiviti. Čuj, da li bi se mogao na neko vrijeme rastati od svoje dalekometke? — upita Morgan, a kad se Horn na tu pomisao namršti, Morgan brzo nastavi: — To bi Brocka uvjerilo da sam bio blizu tebe, vrlo blizu, tako da si morao pobjeći i ostaviti ovu pušku. Reći ću mu da bih te uspio ustrijeliti da mi se Banks nije našao na liniji vatre i zasmetao mi. Banksa si, naravno, ubio ti.

Horn ustane.

Od svih s kojima sam jahao, jedino si ti taj koji može dobiti ovu pušku, a da me prethodno ne ubije. Nego, budući da si se ti uspio uvući među njih, a ja znam što treba da znam, mislim da ću sada na Killermanov ranč, da vidim kako je tamo. Malo ću njuškati, možda i o Brocku...

— Moramo se dogovoriti o nekakvoj vezi među nama — pripomene još Morgan. — Oko dvadeset kilometara jugoistočno odavde ima napuštena rudarska koliba. Ideš uz potok Leadore prema planini Flintiron.

— Onoj visokoj, zar ne?

— Da. Koliba je u samom podnožju. Bude li što važno, ostavi poruku ondje. Možemo se ondje i sresti, recimo za tjedan dana.

Horn kimne, te se rukovaše.

Horn je pričekao sve dok Morgan nije sišao u dolinu. Onda spremi

svoju opremu i napusti logorište. Gotovo je već pojahao, kad li u dolini opet odjekne topot kopita. Vidio je pljačkaše kako se vraćaju iz pohoda. Jahali su tako brzo da se Horn pobojavao da će u Gunsmoke Gorge stići prije Morgana.

— Čuvaj se, sinko... — glasno reče. Kad je već odlučio poći, ugleda još dvojicu jahača, a iza njih i Masona i Morganu Barr.

— Stvari su se počele prebrzo razvijati — promrmlja Horn.

## IX

Topot konja začuo je i Morgan, te se sakrio. Odlučio je pričekati da padne noć. Tko god bude na straži, propustit će ga kad vidi Banksov leš. U Brockovu kolibu ušao je pred ponoć.

— Vi ste mi zagonetka — reče mu Brock. — I to takva koja me uznemirava, Morgane.

— Barrova je kći ovdje, kako sam i obećao. Tom Horn vam je pobio nekoliko ljudi, kako sam bio predvidio. A vi ste spalili samo nekoliko beznačajnih rančeva. Iskreno govoreći — naglasi Morgan, prekrživši ruke na prsima i oslonivši se o zid — ja sam taj koji bi trebalo da bude uznemiren. Imao sam i Horna na nišanu, ali je Banks sve upropastio.

— Za to imam kao dokaz samo vašu riječ.

Morgan odlučno izide iz kolibe, te se vrati s Hornovom dalekometkom. Dobaci je Brocku, kojemu klone ruke pod njenom težinom. Trgne se i promotri pušku.

— Mislite li da bi Horn olako ostavio ovu pušku? Bio sam blizu, Brock, tako blizu da ga dokrajčim, a onda sam, zbog ove budale Banksa, zamalo i sam poginuo. No to se neće ponoviti, gospodine Brock.

— I vi mene uvjeravate da je ovo Hrnova puška?

— Ne moram vas uvjeravati, Brock. Pogledajte inicijale i datum.



Cuo sam da je prije ove puške Horn upotrebljavao pušku marke »Sharps« i kalibra 50. Je li to točno?

— Dovraga, otkuda bih to ja znao?

— Zato što ste bili zajedno s njim, barem u onoj potjeri u Teksasu, zar ne?

Brock se vidljivo iznenadi.

— Ne smatrate me valjda sitnim revolverašem, pohlepna srca, a pameti jednoga Harva Jessupa ili Jakea Lamberta ili onoga tamo Banksa? Nisam ja taj i takav. Što prije to shvatite, to imate veću priliku da ostanete živi.

Morgan se samo smijuljio. Brock ga promotri. Odloži dalekometku u kut sobe, te sjedne za stol.

— Pametni ste — reče Morgan — a baš to me najviše zabrinjava. Možda ste čak dovoljno pametni da učinite i ono što nitko drugi ne bi mogao.

— Je li to sada govori iz vas Pinkertonov agent?

— Čini se — opet se iznenadi Brock — da znate sve odgovore.

— Ne sve.

— Zaista? Koji vam još nedostaje?

— Glavni čovjek — odgovori Morgan, pride Brocku i unese mu se u lice: — Za koga radite, Brock?

— Pritišćete prejako, Morgane! I prebrzo!

— Ne poričete, znači, da postoji netko iznad vas?

— Ništa ja vama ni ne poričem, niti potvrđujem.

— Dobro, Brock, neka bude kako hoćete. No imam nešto što vi nemate. Imam napretek vremena.

Morgan se uspravi, uze iz kuta sobe Hornovu dalekometku, na vratima još nehajno lupne prstima po obodu šešira u znak pozdrava i izađe. Stavi pušku među svoju opremu i pođe do šatora s ote tim djevojkama.

Sa stražarima se našali kako je jedna od djevojaka njegovo vlasništvo koje mora dobro pregledati. A oni, mangupski se nakesivši jedva dočekaše kad im on reče da mogu za to vrijeme poći »u šetnju«.

— Možemo razgovarati, samo tiho — obrati se Morgan u šatoru djevojkama.

— Nisam mislila da ćeš dopustiti da ovo dode tako daleko — spočitne mu Morgana, a njen glas odavno je zabrinutost, ali ju je ona uspješno prikrivala hladnim izrazom lica.

— Bit ćete sigurne, ne brinite. A kako se ti zoveš? — obrati se Stradinoj nećaci.

— Lileth Joy Johnson. Moja je majka sestra Bena Strade. Skraćeno me zovu Lil.

Morgan se sjeti da je Lili dvadeset i pet godina. Vidio je da ima lijepu, dugu bakrenastu kosu. Iako je bila krhke građe, imala je lijepe, velike i oble grudi.

Obje djevojke zamijetiše da ga se dojmio taj dio tijela male Lil.

— Objе ću vas izvesti odavde, kad budem mogao.

— Prije će to učiniti moj ujak — reče pomalo i nepromišljeno Lil. — Pozna je prave ljude, s kojima se može razgovarati, ljude koji će odmah nešto poduzeti.

— Ako misliš na guvernera — doda Morgana — zaboravi na to. Moj mu je otac pomogao da bude izabran. Ako je ikome nešto dužan, onda je to mojem ocu. No ostavio ga je na cjedilu. A ti tu pričaš kako će tvom ujaku ...

— Tvoj otac više nije ono što je bio nekada — uzvрати Lil. — Sada moj ujak rješava stvari u Idahu pot-hvatom, a ne otrcanim ugledom.

Morgana htjede nasrnuti na djevojku. Morgan se ispriječi između njih, te ih jedva umiri.

— Budete li se ovako svadale, možemo svi izginuti. Kad sve ovo prođe, iskopajte jedna drugoj oči, ne



marim, ali do tada se morate dobro slagati.

U svojem šatoru Morgan dugo nije mogao zaspati. Mala djevojačka svada bila ga je podsjetila na Bena Stradu i sve što mu je o njemu bio ispričao Horn. Nećaka je govorila o Stradinu utjecaju na guvernera, a Horn je izrazio sumnju da se Strada bori na pogrešnoj strani. Odluči da će mu sljedeći potez biti da potraži Stradu.

Idućeg dana saznao je da je Brock naredio novi napad. Pljačkaši su spalili ranč »Elk Horn«, oko trideset kilometara južnije, te ubili vlasnika Silasa Freeborna, njegova brata i desetak kauboja. Brock je to upravo bilježio na topografskoj karti kao novi uspjeh, kad li Morgan uđe u kolibu.

— Razmišljao sam o tebi gotovo cijele noći — obrati mu se Brock gotovo s naklonošću, ne zamijetivši kako je prešao na »ti«. — Dobar si ti čovjek, Morgane, toliko dobar da prestajem sumnjati, a više ne tražim ni dokaze. Samo mi još ukloni Toma Horna. U međuvremenu ja stupam u pregovore sa Stradinim i Barrovim rančem. O tebi će se voditi računa, dajem ti riječ!

Morgan je bio oprezan. Shvatio je da Brock drži u rukama jače karte, a pokazao se i dobrim igračem, mameći Morgana stvarima koje ovaj nije mogao provjeriti, ali je morao prihvatiti igru.

— Kad dode vrijeme, a to će biti uskoro, upoznat ćeš prave ljude, Morgane, obećavam ti! — reče Brock i čak mu pruži ruku: — Dogovoreno?

Morgana iznenadi ova posljednja obavijest. Brock je zamalo izričito priznao da postoji netko iznad njega. Ako bitku za zemlju u Idaho treba ikada završiti, onda treba prije svega skinuti te »prave« ljude.

— Dogovoreno! — prihvati on Brockovu ruku i nastavi, razvijajući

moj plan: — Vidio sam djevojke prošle noći. Htio bih provesti s njima neko vrijeme, prije nego što ih vratimo rođacima.

— Možeš ih imati prvi, ako želiš — Brock će poslovno, ne osmjevnuvši se — a onda, nekoliko drugih naših momaka to također želi i zaslužuje tu nagradu. Ah, usput, da te pitam, mislio sam da bi možda želio imati ovo! — reče Brock, posegne ispod stola i pruži Morganu Masonov kožnati kovčežić.

Morgan se namršti, a Brock objasni:

— Znam da je bio tvoj čovjek, ali je bio nevažan. Mislio sam da nećeš mariti...

Mariti za što?

— Za Masona, naravno. Dao sam ga ustrijeliti.

\* \* \*

Tom Horn upao je u najžešću borbu, onu najgore vrste barem s obzirom na njega. Susjed se borio protiv susjeda u općoj svadi ljudi na Killermanovu ranču. Podijelili su se u mišljenjima o posljednjim događajima, od kojih je jedan zaprepastio i Horna.

Kad je ušao na vrata, domaćin Josh Killerman dočekao je Horna, pogledom punim mržnje.

— Tu li si, kućkin sine! Sada ću ti pokazati!

Zgrabi Horna za ovratnik i povuče ga s vrata u prostoriju. Priskočiše još neki i Horn osjeti udarce u trbuh. Pade a netko ga udari nogom.

— A sad je dosta! — začu se odlučan glas.

— Nije ni približno dosta, šerife!

— Nemoj me siliti da upotrijebim revolver u tvojoj kući, Josh! Proklestvo, makni se!

Rančeri ustuknuše, a područni šerif podigne Horna.

— Želiš li ga izvesti odavde?



Sethu Rawlingsu nimalo se nije svidalo to prijeteće pitanje. Mrko pogleda muškarca što ga je bio izustio. Dovuče Horna do stolca u blagovaonici.

— A sada — reče, okrećući se rančerima — želim čuti što ima reći gospodin Horn. Ako mu ne budem vjerovao ili ne bude mogao dokazati što govori ili mi se ne bude svidjelo ono što će nam reći, odvest ću ga sa sobom u Boise. Pokuša li netko učiniti nešto drugo, ogriješit će se o zakon.

— To kopile je ubojica. Vi to znate, a znamo i mi! Ne treba nam dokaza!

— Upozoravam te, Parsonse, ubit ću svakoga tko mi se bude miješao u posao!

Ljudi su očito bili bijesni, željni osvete. Jedan je, primijetio je Horn, već imao pripravno i uže. No poznavali su područnog šerifa i zasad su ga slušali.

— Horne — reče on — Ben Strada je mrtav. Ubijen je iz zasjede. Većina prisutnih drži da si ga ti ubio. Namjerno ili greškom, svejedno im je.

— Čini se da je i vama svejedno! — primijeti Horn.

— Imam posao, Horne, i obavljam ga. Volio ga ili ne.

— Nisam ubio Stradu. Nisam ga ni vidio.

— Ubio si njegova čovjeka, Tobyja Summersa. Ne vrijedi ti lagati. Naden je sav smrskan metkom iz puške velikog kalibra, ne iz obične. Ti imaš dalekometku zar ne?

Horn s osmijehom pogleda u oči Rawlingsu, a zatim i svima u blagovaonici.

— Summersa sam doista ubio, jer bi inače on ubio mene. Imam dalekometku, odnosno imao sam je.

— Imao?

— Izgubio sam je u borbi s pljačkašima. U svakom slučaju, Stradu nisam ja ubio. Mogu vam Rawling-

se, ispričati dosta toga, no nije vrijeme za to, ni mjesto.

— O tome ću odlučiti ja, a ne ti — strogo će Rawlings. — Sve što imaš reći, reci ovdje i sada. Zaštitit ću te, jer mi je to posao, ali ovi ljudi imaju pravo znati istinu.

— Nećemo je čuti od tog plaćenog ubojice — povikaše rančeri. — Ben je ubijen iz iste puške iz koje i Summers i ostali kod kolibe.

— I dvojica bandita koji su me pokušali ubiti iz zasjede i četvorica pljačkaša i palikuća te pola tuceta njihovih konja ... — dopunih ih Horn. — Gajio sam sumnje u Bena Stradu, ali ga nisam ubio. Bio sam tjedan dana u Bitterrootsima.

Rawlings se namršti.

— Gdje je Strada ubijen — upita. — Između Boisea i Barrova ranča. Našli smo ga kod Middle Forka i slijedili tragove njegova konja. Bio ga je posudio na Sučevu ranču, te se životinja vratila onamo.

— Horn kaže — povikaše neki — da je bio odsutan tjedan dana. Imao je dosta vremena da ubije Bena.

— Ali nisam! I kako znate da je ubijen dalekometkom?

— Metak je još bio u njemu — objasni Rawlings. — Bio je ubijen iz velike udaljenosti. A to ne može učiniti mnogo ljudi, barem ne ovdašnjih.

Tom Horn se osmijehne:

— U ovoj je dolini vjerojatno dvjesto revolveraša, s obiju strana zakona. Nekoliko je među njima stvarno dobrih. Toby Summers, na primjer, mogao bi pucati tako točno.

— Rekao sam ti, Horne, ne budu li mi se svidjeli tvoji odgovori ili ne budem li ti vjerovao, povest ću te u Boise.

Rawlings se odmakne korak unatrag, izvuče revolver i reče:

— Hajde! Krećemo!

— Učinio je to i platit će! — začuše se povici.



Jedan rančer krčio je sebi put do Horna, ali ga Rawlings tresne drškom kolta po bradi. Rawlings i Horn probili su se iz kuće do svojih konja.

— Dug je put do Boisea — dovikne, sa sumnjom, jedan od rančera.

— Pazi na ove ljude, Josh! — opomene ga Rawlings.

— Da ste radili svoj posao, šerife, ni jedan od njih sada ne bi bio ovdje.

— A da vaše udruženje nije unajmljivalo ubojice, ni ja ne bih bio ovdje, nego bih obavljao svoj posao — odvrati predstavnik zakona.

Uzjahujući, Seth Rawlings se okrene prema Hornu.

— Daj mi riječ da ćeš jahati sa mnom mirno, bez smicalica.

— Imate je, šerife! No dok stignemo u Boise, uveliko ćete promijeniti mišljenje.

Lee Morgan planirao je toga dana odjahati iz Gorgea. No zadržale su ga vijest o Masonu i Brockova promjena mišljenja. Od sada će možda uvijek moći znati kad i gdje Brock namjerava udariti, pa će ili opomenuti buduće žrtve ili nekako osujetiti napade.

Pripremivši ispriku zašto još ne ide u potjeru za Hornom, pode te večeri u posjet Brocku. No Brock nije bio u kolibi. Morgan je odolio iskušenju da malo ne počepka po kolibi. Brock će zacijelo sve provjeriti pri povratku, pa bi, možda bez ikakve koristi, mogao olako prokockati netom stečeno njegovo povjerenje. Uzeo je stoga, samo bocu s viskijem, nalio piće u čašu, te sjeo za Brockov stol, da ga prička. Na jednoj ceduljici zamijeti u žurbi ispisano ime: Belle! Je li moguće da je riječ o Belle Moran? U Boiseu? Kakve bi veze Brock mogao imati s njom? Uto se otvoriše vrata.

— Gle — reče Brock. — A ja sam mislio da loviš Toma Horna.

Morgan podiže čašu kao da mu nazdravlja:

— Morao sam ga pustiti da nade novi položaj. Već sutra krećem.

— Poslao sam jahača na ranč »Rocky Barr« — obavijesti ga Brock. — Moram udvostručiti pritisak na suca. Obavijestio sam ga da su kod nas i njegova kći i Stradina nećaka.

Morgan mu, hineći ravnodušnost, predloži nove paleže rančeva kako bi Sucu, reče, pokazali da su još ovdje.

— Tu smo! I ništa se nije promijenilo. Ali će se promijeniti. Doista, moramo, čini mi se biti malo poduzetniji. Sutra ću i s'Bam odjahati. Na tjedan dana, možda i malo više. Kad se vratim, imat ću Sučev odgovor. Bez obzira na to kakav bude, razorit ćemo ostatak rančera odjednom i zauvijek.

— Zvuči izvanredno — polaska mu Morgan, nadajući se da će čuti još nešto...

No Brock samo upita:

— Mogu li učiniti nešto za tebe? Spoznavši da više ništa neće čuti, Morgan se samo osmijehne, pokazavši na čašu:

— Već si učinio. Hvala ti za viski!

## X

Jahanje s ranča »Rocking K« po vlažnom i dubokom snijegu iscrpilo je i konje i jahače. Rawlings predloži, a Horn se suglasi s time da se sklone u Ketchum. Dotle gotovo nisu prozborili ni riječi.

Rawlings krene pravo prema kući Ephrama Culpeppera. Uskoro su se on i Horn grijali kraj ugodne vatre.

— Tko to sprovodi koga? — upita ih Culpepper, a onda se obrati Hornu kome se predstavio kao »božji



čovjek u ovim krajevima«:— Čuo sam o tebi i svida mi se to što sam čuo. Uvijek sam smatrao da bog treba pomoćnike u ovoj zemlji. Ovakve poput tebe.

— Neki se s time ne bi suglasili — suho će Rawlings.

— Neki se ne bi suglasili ni s čime — Horn će, te bacivši pogled na Rawlingsa, objasni domaćinu: — On me vodi u Boise.

— Zbog čega? Čuo sam da su te rančeri unajmili, Horne.

— Dobro si čuo — javi se opet Seth Rawlings. — Bila je to loša zamisao. Sada je ubijen Ben Strada iz zasjede. Rančeri smatraju da ga je ubio Horn.

— A što ti misliš, Sethe — upita Culpepper.

— Mislim da će odlučiti sudac.

— Jesi li to s Hornom dugo istraživao? — opet će Culpepper.

— Nisam. Bio sam na Barrovom ranču kad sam dobio poruku da dojašem do Killermana. A ovaj Horn dojahao je onamo kao na svečanost.

— Što ne bi bilo osobito pametno kad bi on zaista bio kriv? — zaključio je Culpepper.

— A možda bi baš to bilo najpametnije što bi krivac mogao uraditi — suprotstavi se Rawlings.

Pošto je Culpepperova poslužiteljica donijela kavu i pitu, Rawlings predloži da Horn ispriča sve što zna.

— I ja bih volio čuti — primijeti Culpepper, a onda ih zaprepasti kad mirno reče: — Poslije toga, Rawlings, možete malo zaviriti u Adelin salun i tamo uhapsiti onoga koji je zaista ubio Bena Stradu. Nitkov tamo loče već tri dana i više kako mu ne može nitko ništa, jer radi za prave ljude.

Rawlings ga je pažljivo slušao, a zatim sumnjičavo upita:

— A kako to, Ephrame, da ga ti još nisi istjerao odande? Uvijek

sam mislio da se brineš za red i zakonitost u Ketchumu. Osobito kada je riječ o Adeli Terhune.

— Na to je lako odgovoriti, Sethe. Osim ubojice tamo su s njim još pe torica. Svi su revolveraši. Čini se da ih nije htjela nijedna strana, a Ben Strada čak ih je, čini se, najurio sa svojega ranča. Momak koji je ubio Bena očito nije taj izgon smatrao ljubaznim, a imao je, zlo po Bena, dugo pamćenje.

— Pričaš kao da ga poznaješ — primijeti Horn.

— Poznajete ga i vi! Obojica! To je Jess Blanchard. — Proklestvo!

— Da, on i njegova dva brata.

— Znaš li tko su ostala dvojica?

— Znam za jednoga. Sam Beecher. Baš iz dalekometke Jess je ubio Bena.

— Da — primijeti Horn. — Beecher je imao dalekometku kalibra 44-90, kao i ja.

— Kad si to već spomenuo — namršti se Rawlings — čini mi se da ti nisi čovjek koji bi izgubio svoju pušku. To me najviše zbunjuje u cijelom tvom pričanju.

— I nisam je izgubio. Dao sam je mladome Morganu. On se uvukao u bandu i sada je s pljačkašima. Imao je razloga, prokletog razloga da mu dam tu pušku. Kod njega je i Morgana Barr, a kladim se da već zna gdje je i Benova nećaka.

— Zašto mi to, dovraga, nisi rekao na Killermanovu ranču?

— A znaš li ti — prijede sada i Horn na »ti« — kome možeš vjerovati u onoj gomili, Rawlingse? Ja, naime, ne znam. A mogu ti reći da sam sve ove godine ostao živ samo zato što sam uvijek bio oprezan.

— Pa, Rawlingse — upita Culpepper — što ćemo sada? Hoće li Jess Blanchard odjahati?

— Znaš da neće bez borbe.

— Bit ću uz tebe, Sethe. Neki od tih nitkova imaju nagrade za šeši-



rima a mojoj bi crkvi dobro došao taj novac.

Obojica s isčekivanjem pogledaše Horna.

— Čini se — reče Horn — da je to i za mene najbolji način da dokažem kako nisam ubio Bena.

— Sve prednosti nisu baš na našoj strani — započe Rawlings. — Ti, Horne, nisi baš revolveraš, mislim, nije ti najjače oružje revolver.

Horn zabaci šešir i počese se po glavi.

— Baš i nisam, ali smatram da sam ipak ravan onima o kojima si govorio.

— Uzet ćeš značku, Horne! Bez toga ne ide! A kad si sa zvijezdom, moraš čovjeku dati priliku.

— Jeste! Mislio sam na to. Dat ću im priliku koliko god mogu, ali tako da s'Bam nastavim disati. To je najbolja ponuda koju ti mogu dati.

— Idem po značke — reče Seth i izade.

— Imam potpuno novu pušku — obrati se Culpepper Hornu. — Bit će mi velika čast da je Tom Horn upotrijebi.

Horn mu se zahvali. Uto Rawlings uđe, prikači im značke, a oni prisegnuše kao njegovi pomoćnici.

— Poći ćemo po njih u zoru — objasni Rawlings. — Možda će biti mrtvi od pića, pa će još spavati. A sada podimo i mi na spavanje...

U rane jutarnje sate probudi ih, međutim, uporno kucanje na ulaznim vratima Culpepperove kuće. Sva trojica podoše u predvorje i zabuljiše se u došljaka, kome je Culpepperova poslužiteljica već bila otvorila: pred njima je, također iznenađen takvim susretom, stajao Lee Morgan.

Snijeg je prestao padati. Kad se Morgan oko pet sati probudio, Horn je već bio na nogama.

— Nisam te stigao pitati. Jesi li možda donio moju dalekometku?

— Jesam. Misliš li je danas upotrijebiti?

Vjerojatno neću, već drugu pušku.

— I Culpepperovu?

— Da, i nju.

Morgan je naporno jahao prošle noći po duboku snijegu, da bi stigao u Ketchum i potražio Culpeppera. Nije mogao ni zamisliti takav povoljan susret — da će na istom mjestu zateći i Horna i Rawlingsa. Iz Guns-moke Gorgea krenuo je da nađe Horna i saopći mu položaj pljačkaškog logora, te da potraži Bena Stradu. Sada je sve to bilo riješeno. Suglasi se da i on za tu prigodu uzme značku Rawlingsova zamjenika.

— Dobro jutro, gospodo! — pozdravi ih Culpepper. — Rawlings kaže da će ih najprije pozvati na predaju i pričekati.

— Dobit će odgovor kad ubiju nekoga od nas — reče Morgan, namještajući korice sa svojim revolverom.

— Horne! — počeo Rawlings davati upute. Ti ćeš pokrivati stražnji izlaz iz Adelina saluna.

— Moram li ih i ja najprije nešto upitati, prije nego što počnem pucati, Rawlingse — upita Horn s osmijehom.

— Prokletstvo, ne moraš! — odvrati Rawlings kome nije bilo do šale.

Četiri muškarca izadoše u hladno jutro, na snijeg. Smrzavao im se dah. Gotovo kao da se smrzavao i dim što ga ugledaše kako se vije iz dimnjaka saluna Adele Terhune. Seth Rawlings spusti ruku na rame Toma Horna. Ovaj samo kimne i pobrza, kako bi se prišuljao iza saluna.

Trojica ostalih podoše polako dalje. U glavnoj ulici zamijetiše tragove u snijegu.

— Jahač — primijeti Morgan. —



Trag vodi na zapad.

Culpepper ocijeni kako je trag zacijelo star već nekoliko sati.

– Tko li je to odjahao tako rano?  
– pitao se Rawlings.

– Čovjek s neakvim važnim poslom – odgovori Morgan i nastavi:  
– Ovi momci ne mare za koga rade, iznajme svoj revolver onome tko najviše plati. Strada ih nije htio primiti, zato su ga čak ubili. Siguran sam da ih je odbio u ime rančerskog udruženja. Zatim su pustili glas da su na raspolaganju.

– A Tom Horn je nešto prorije-  
dio Brockove ljude – pridruži se tom razmišljanju Rawlings.

– Baš to i mislim, Rawlingse. Pošli su da ponude svoje usluge Brocku – zaključi Morgan.

– Pobrinut ćemo se da ne popune Brockovu bandu – javi se Culpepper, koji je, gledajući na zapad, bio vidljivo neraspoložen, zamišljen.

Uto odjekne pucanj. Iz puške. Metak se zabije Rawlingsu u desno bedro, tik iznad koljena. Naime, pao mu je šešir, te se sagnuo da ga podigne. Uspravio se brže nego što je to očekivao bandit koji je pucao iz saluna, a možda i s krova zgrade. Inače bi bio pogoden točno u glavu.

Rawlings padne, a Culpepper i Morgan odvukoše ga u zaklon.

– Sethe, pogoden si u nogu, sada si isključen iz bitke.

– Proklet bio, ako jesam! Dodaj mi pušku!

Trzajući se od boli, Rawlings je vidio kako Morgan trči prema salunu.

– Morgane, vrati se! – dovikne mu.

– Žao mi je, Sethe – smirivao ga je Culpepper – no ti ovaj put ne možeš sudjelovati u borbi. Osim ako neki od revolveraša ne naleti ravno ovamo, na tebe.

– Ephrame, daj mi tu pušku! Ti

si moj pomoćnik i moraš me slušati...

Tom Horn, koji je već bio iza Adelina saluna, čuo je pucanj. Prima-kao se do vratku nasuprot stubišta koje je vodilo s kata, iz Adelina ure-da. Poslije pucnja sve se stišalo, no onda Horn začuje škripanje snijega. Pojavio se čovjek s puškom. Skočio je s krova na balkon, te protrčao niz stube. Ugledavši Horna, iznenađeno razjapi usta. Pao je pogoden Hornovim metkom.

Čim je odstranio prvoga protivnika, Horn izide i privije se uz stražnji zid saluna. Ubaci novi metak te se približi stražnjim izlaznim vratima.

Morgan je već stigao do glavnih ulaznih vrata saluna. Vanjska su vrata bila zatvorena, a unutrašnja salunska »krila« čak pričvršćena da se ne zatvaraju. Prozori su bili zaleđeni, tako da Morgan nije mogao vidjeti ima li koga u salunu.

Culpepper je bio na ulici, zaklonjen u nekom ulazu. Morgan mu mahne i pokaže na izlog saluna. Culpepper ispali u izlog tri metka. Morgan jurne u salun kroz tako otvoren prolaz, a Culpepper odmah zatim začuje tri uzastopna pucnja – dva revolverska i jedan iz puške. Puščani metak pogodi dovratak kraj kojega je Culpepper stajao. Metak je došao s krova. S dva metka Culpepper skinje strijelca. Prebaci se u drugi ulaz, te počne puniti oružje.

U salunu je Morgan čučnuo iza šanka s ulične strane.

– Adele! – zovne vlasnicu, no nije dobio odgovor.

– Napunio je revolver. U džepu kaputa od ovčje kože držao je u pripremi i kolt.

– Adele! – zovne ponovno.

Začulo se kako se otvaraju vrata na katu. Morgan se prebaci na drugu stranu šanka.



— Adele ti je ovdje! — odgovori muški glas.

Morgan se pritaji. Vidio je kako promiče sjenka s njegove desne strane. Odjeknuše dva pucnja izvana. Valjda je Culpepper pucao u nekoga. Morgan to iskoristi i pomakne se tri koraka udesno. Baci šešir na šank, na mjesto gdje je maloprije čučao. Šešir odleti sa šanka. Morgan je vidio da je pucao Louie Blanchard, jedan od Jessove braće. Morgan ga pogodi točno među oči. Opet čučne u zaklon. S ulične strane šanka spazi neku spodobu. Istoga trenutka zapucaše i ova spodoba i Morgan i Culpepper koji se upravo uvlačio kroz razbijeni izlog. Revolveraš je promašio Morganovu glavu možda samo za brid britve. Odmah poslije toga se skljkao jer su ga pogodili i Morgan i Culpepper. No i Culpepper je posrnuo i pao.

— Ephrame! — poviče Morgan.

— Pogoden sam!

Začuo se ženski vrisak. Kotrljajući se stubištem, u salun padne nečije tijelo. Dva metka zabiše se u zid iznad Morgana koji je morao i dalje čučati. Grmnula je još jednom puška, a onda nastade tišina.

Prvi je u tom okršaju poginuo Willy Keene. Toga naduvenka rošava lica, dvadesetdvogodišnjeg revolveraša, ubio je na stražnjem izlazu Tom Horn. Culpepper je metkom iz puške skinuo s krova Sama Beechera. Morganova prva žrtva u salunu bio je Louie Blanchard, a zajedno su on i Culpepper ubili posljednjega, za šankom, za kojega se ustanovilo da je Rick Blanchard.

Morgan sjedne.

— Jesi li teško pogoden? — upita on Culpeppera.

— Preživjet ću... — odgovori ovaj.

— Horne! — pozvali su trećega.

Tu sam. Isključio sam onoga na balkonu.

— To je, znači, pet — zbroji Morgan. — Pretpostavljali smo da su šestorica, no jedan je odjahao, dakle...

— Ne zbrajaj još — dovikne mu Horn. — Jess Blanchard imao je još jednoga brata, zove se Eustis. Ili je on ili Jess, no jedan je od njih još ovdje, na katu.

— Jesi li siguran?

— Jesam! Jedna od djevojaka leži na dnu stubišta. Ima muke s disanjem. Čini se da joj je prerezao grlo.

— Adele?

— Ne, nije ona!

— Zašto misliš da je još jedan gore?

— Pokazao se na prozoru Adeline sobe. Vidio sam ga. Ušao je kroz stražnja vrata. Tamo sam ubio čovjeka na balkonu, no to nije bio onaj iz Adeline sobe. Nije mogao stići tamo tako brzo.

I Culpepper se podigao s poda i sjeo. Gadno mu je krvarila desna nadlaktica. Bolno se pokušao pomaknuti. Baš u taj čas odozgo je opet začulo kako se otvaraju vrata. Morgan skoči na noge.

— Izlazim! — poviče odozgo muškarac.

Morgan ga je ugledao. Bio je to još dječak. U desnoj ruci držao je opasnu sačmaru skraćene cijevi, koju je gurnuo Adeli Terhune pod bradu. Lijevom je rukom obujmio Adelu oko struka, a u šaci je držao kolt.

— Pokušate li nešto, raznijet ću joj glavu! — zaprijeti momčić.

Adele je bila napola gola, a ruke su joj bile svezane na ledima. Krvarila je iz usta, oči joj bijahu razrogačene od straha, a cijela koža naježena od hladnoće.

— Nećeš uspjeti — dovikne Morgan dječaku.

— Hoću! — odvrati ovaj, te nasumce ispali metak iz kolta.

Morgan se nije ni pomakao. Bojao se da će dječaka spopasti strah.



— pa će zaista ubiti Adelu. Znači, razmišljao je Morgan, iz Ketchuma je odjahao Jess. Zacijelo je otišao da ponudi svoje usluge Brocku.

Eustis je, zajedno s Adelom, stigao do dna stubišta. Zatim se, štiteći se ženom koja je drhtala od hladnoće, počeo povlačiti prema glavnim ulaznim vratima saluna. Zapucao je na Horna i Morgana, ali je promašio. Ispustio je kolt i posegnuo iza leđa, prema vratima. Uspio ih je otvoriti. U salun prodre vanjski, još hladniji zrak. Adele se ukoči od hladnoće, no dječak je još jače privije uza se. Zakoraćio je natraške iz saluna. Uto mu se oči razgačiše, kapci zatreptaše. Skljokao se, onesviješten, na pod saluna. Pokleknula je i promrzla, sada već oslobođena, Adela i zajecala.

Rawlings, s revolverom u ruci, pridržavajući se lijevom rukom za dovratnik, jedva je, zbog ranjene desne noge, održavao ravnotežu. Jedan iz bande ipak je, dakle, naletio na njega, kako je to nesvjesno bio predvidio propovjednik. I to u presudnom trenutku. Razvilin je udario dječaka revolverom po glavi.

— Jedan od njih ipak je ostao živ  
— zaključio pomoćni šeri Rawlings.

## XI

Nitko nije zamijetio kada je Tom Horn napustio Adelin salon. Iskusni Horn je znao kako bi bilo pogibeljno da Jess Blanchard stigne u Gunsmoke Gorge. Iako je revolveraš imao dva do tri sata prednosti, Horn je pretpostavljao da će se negdje i odmarati, a niti će žuriti, jer ne zna da ga netko prati. Horn ga je sustigao kod maloga ranča Judea Baileya. Ranč je nekim čudom još stajao čitav, iako je Baileya napustio posljednji kauboj.

Jess Blanchard očito je, uzgred namjeravao obaviti ono što dosad nisu obavili Brockovi pljačkaši. Držao je u dvorištu na nišanu Baileya

i njegovu ženu. No nije znao da ga s brežuljka, na udaljenosti od oko šest stotina metara, Horn drži na nišanu svoje dalekometke. Blanchard podigne pušku, pucanj prasne, a revolveraš, pred očima iznenađenog rančera i njegove žene, padne s konja.

Horn, koji je odmah poslije toga ujahao u dvorište, nagovori Baileyeve da se spremе i podu s njim u Ketchum. Počeprkavši po Blanchardovoj opremi, nađe pismo s pečatom Boisea:

»Blancharde! Ako se ti i tvoji ljudi ne možete ubaciti na ranč Bena Stradea, pojaši sam u kolibu označenu na priloženoj karti. Tamo te čeka posao. Ne dirajte ni pod kojim okolnostima u Barrov ranč. Njega imamo u rukama. Vaš novac bit će u FQ. — TY.«

\* \* \*

Rawlings je bio zadovoljan što je mladi Eustis Blanchard ostao živ. Pošto su on i Culpepper, poslije onoga sukoba s banditima u salunu Adele Terhune, previli rane, a Morgan proveo neko vrijeme s vlasnikom saluna, Rawlings odluči ispitati mladoga Blancharda.

— Nisi učinio ništa osobito strašno, dječace, no visjet ćeš, ako ni zbog čega drugoga, zbog ortaštva u zločinima sa svojom braćom. Pobrinut ću se za to! — zaprijeti mu Rawlings.

— Ništa ja ne znam. Ništa! Morate mi pomoći, šerife! Nisam kriv... ovaj... Jess je nešto snovao. Dobio je neko pismo iz Boisea, ali meni nije ništa rekao, ja ne znam...

— Pismo? — namršti se Morgan.  
— Je li možda od Brocka.

— Ime nije spominjao. Moglo bi biti i od toga, kako kažete, Brocka. U svakom slučaju, s tim smo se čovjekom imali sresti istočno odavde. Jess je to znao i prije toga pisma —



govorio je momčić, a od straha su mu se caklile suze u očima.

– Jesi li pročitao to pismo? – nastavi ispitivati Morgan.

– Nisam, ali Jess je bio sretan zbog njega.

– Zato što ga je poslao onaj kojega zovu velikim šefom? – pokuša još doznati Morgan.

Momčić kimne.

Zatim su ga odveli u zatvor.

Rawlings pogleda Morgana i upita:

– Tebe kao da nešto muči?

– Boise, a možda i neki odgovori.

– Vjeruješ, znači, tom dječaku?

– Vidio sam neku bilješku u vezi sa salunom Belle Moran u Boiseu. Na Brockovu stolu u pljačkaškom logoru. Ima neke veze s ovim što je govorio Blanchard...

– I što ćeš sada?

– Ne znam, sve to ide nekako brzo. Mislim da će uskoro sve karte biti položene na stol. Možda bi najbolje bilo da sada izbavim one dvije djevojke...

– Ali kako? – upita Rawlings.

– Brock je izvan logora, možda s velikim šefom u Boiseu. Neće ga biti tjedan dana. Kad se vrati, bit će prekasno.

– A sada?

– Reći ću svima da me je po djevojke poslao Brock. Poludjet će, dakako, kad sazna – osmijehne se Morgan.

– A što je s Hornom? – upita Rawlings.

– Ako je učinio ono zbog čega je odjahao, Jess Blanchard je mrtav. Horn će se vratiti ovamo. Kad stigne, neka čeka dok ja dovedem djevojke.

– Prokleta noga! – požali se Rawlings. – Nisam ni od kakve koristi.

– Neka Culpepper zadrži značku – posavjetova ga Morgan, skidajući svoju, a kad se Rawlings namršti,

Morgan objasni: – Neću valjda s njom u Gorge?

– Ne, ali bih volio da je nosiš dok se sve ovo ne završi.

– Nisam ja čuvar zakona – reče Morgan i baci značku na stol.

– A nemaš ni ranč da ga braniš – doda Seth Rawlings. – Bez značke si unajmljeni revolveraš, bez obzira na to tko te plaća.

– Pa i ti si me unajmio. Istoga čovjeka. Isti revolver.

– Ima razlike, Morgane, znaš i sâm.

– Ima za tebe, Sethe. Za mene ne.

– Ti si soj koji izumire. Blijeda sjena svoga oca.

– Dobar kad sam potreban zakonu, a pokora za društvo kad odbijem nositi ovaj komadić lima. Ne vidim mnogo smisla u tome – trese Morgan glavom.

– Ali hoćeš da značku zadrži Culpepper.

– Da, ali on predstavlja tebe. Ja radim za Suca Barra.

– Glupost! Ti radiš samo za Leea Morgana!

– Ako je tako, značka u tome ništa ne mijenja – završi prepirku Morgan. – Vraćam se s djevojkama...

Morgan je prošao samo desetak kilometara dalje od Baileyeva ranča i Toma Horna koji je bio pustio molbama Baileyevih da prenoći kod njih i otprati ih u Ketchum. Morgan se i sâm odmorio nekoliko sati u nekoj kolibi. Nastavljajući prema svom cilju, uskoro je začuo pucnjavu, a onda ugledao i dim. Pljačkaši su upravo uništavali ranč »Jimmyja Caleba«. Morgan pomisli kako bi bilo najbolje da stigne u logor prije povratka ove skupine, te još brže potjera umornoga dorata.

Bilo je skoro podne kad je stigao u logor. Začudi se kad u logoru ugleda Harva Jessupa.

– Već smo se čudili što je s tobom. Posumnjao sam čak da sam te



pogrešno procijenio. — dočeka ga Jessup.

— Nisi me pogrešno procijenio.

— Jesi li sradio Horna?

— Nisam. No čini se da to više nije važno. Sreo sam Brocka. Poslao me ovamo po djevojke.

Morgan je opazio kako je Jessup, iako je to nastojao sakriti, malo problijedio.

— Tako? I treba da se nađeš s Brockom? Gdje?

— U Boiseu — nagadao je Morgan, ali je ovaj put dobro pogodio.

— Kada, Morgane?

— Čim stignem tamo.

— I rekao ti je da dovedeš obje žene? — naglasi Jessup »obje«.

Morganu se pitanje učini čudnim. Vidio je kako se Jessup namještao.

— Da — odvrati Morgan. — Zašto pitaš?

Jessup potegne revolver. Bio je brz. No Morgan je bio brži čim je Jessup pao. Morgan se u trenu snađe i pozove stražare.

— Jessup me upravo pokušao ubiti — reče im. — Prigovorio sam mu što je postavio zasjedu braći Blanchard.

Morgan je postupio kao pokeraš. Uspio je. Pogotovu što su stražari znali za društvo u Ketchumu.

— Zar su Blanchardovi upali u zasjedu?

— Jesu, a Jessup je kriv za to. Brock ne zna ima li Jessup još nekoga svoga među nama. Poslao me po žene.

— Žene?

— Samo onu koja je ostala...

Prije nego što je odlučio da tako odgovori, spustio je ruku prema revolveru. No opet je dobro pogodio.

— Nije rekao ništa o tome kad je odlazio.

— A zašto bi? — osorno će Morgan. — Nije znao da će mu trebati. Kao što nije znao ni to da će ovaj nitkov Jessup dati pobiti Blanchardove...

Stražari se počеше čuditi zbog Jessupa. Rekoše kako su ga bili sasvim pogrešno procijenili.

— Novac pokvari čovjeka — samouvjereno im je rekao Morgan — a neki od tih prokletih rančera imaju ga na bacanje. Ništa lakše za njih nego zavrbovati nekoga među nama...

— Vidiš, a neki među nama bili su uvjereni kako za rančere radiš baš ti.

— Tako je i trebalo. Veliki šef je baš htio da se dobije takav dojam.

— Kako? Ti radiš za...? — Morgan zadrža dah, ali i stražar zadrža jezik... Morgan ocijeni da u tom smjeru dalje ne blefira. Uspjeh je na pomolu.

Iako dosta teško, Morgan je uspio nagovoriti pljačkaše da mu predaju Lileth Joy Johnson i konja za nju. A još je za nju uzeo i Jessupov kaput, kako se ne bi smrzla.

— Idemo u Ketchum — reče joj.

— Radi onako kako ti kažem.

— Odavali su gospođicu Barr — reče ona. — Čula sam kako međusobno razgovaraju da je vode u Boise.

Morgan shvati kako ili Brock ili Veliki šef u Boiseu mora da imaju nekog velikog aduta u rukama.

## XII

Hladan zrak iz Kanade, prodirući preko Montane, sve je smrzavao u dolini Salomon. Po takvoj hladnoći stigao je Horn s Baileyevima u Ketchum.

— Jesi li udesio Jessa Blancharda? — dočeka ga Rawlings.

— Jesam — osmijehne se Horn. Razmijeniše obavijesti.

— Nadam se — zabrine se Horn — da će se Morgan izvući s tim ženama...

— Hoće — ustvrdi Culpepper — samo ako izade iz tog pljačkaškog klanca.



Rawlings pročitao pismo što ga je kod Blancharda bio pronašao Horn, najprije u sebi, a onda glasno svima.

— Govori li ti to išta, Rawlingse?

— upita ga Horn.

— Pa, neke su stvari jasne.

— Ali, što mu, dovraga, znači ono »Njega imamo u rukama?«

— To je nejasno — reče Rawlings

— Sudac Barr bio im je najžilaviji protivnik u cijeloj dolini.

— Osim ako se nije predao otkako imaju u rukama njegovu kćer.

— Teško da je to moguće — odvrati Rawlings. — Morgan mi reče kako će taj Brock biti odsutan tjedan dana. Mislim da je otišao u Boise. Vjerojatno će odande stupiti u vezu sa Sucem.

— Da — Horn će — ali Blanchard je ovo pismo primio prije više od dva tjedna, a tada Morgan još nije bio odveo Sučevu kćer...

Rawlings nastavi proučavati pismo.

— I ovo »F. Q.« nije teško... To su inicijali »Four Queen« saluna i hotela Belle Moran.

— A čovjek koji ga je potpisao? Tko je T. Y.? — upita Horn.

— Nemam pojma — reče Rawlings. — Ne mogu čak ni nagadati.

Rawlings, Horn i Culpepper nastavili razglabati o tome što bi sada valjalo učiniti, a vraćali su se i na nevrijeme i Morganove mogućnosti da dovede djevojke.

Uto se iznenada otvoriše vrata, te sva trojica posegnuše za oružjem. Čovjek koji je bio ušao mirno otrese snijeg s čizama, skine šal i šešir.

Bio je to Isaac Barr. Sve ih iznenadi Sučev dolazak u Ketchum. Rawlings je pretpostavio da je Sudac tražio baš njega, te ga slučajno zatekao kod Culpeppera. Objasniše Sucu razvoj događaja, a žilavi ih starac iznenadi izjavom:

— Drago mi je što ste tu, Horne.

Ponio sam novac, te ću vas sutra isplatiti.

— Pa, nisam još završio posao — pošteno će Horn.

— Učinili ste sve što se moglo. Sada je sve gotovo. Ovdje sam zbog ove stvari — reče Sudac i pokaže pismo. Rawlings uze pismo i pročitao naglas:

Suče!

Vaša kći i nećaka Bena Strade bit će vam vraćene neozlijeđene, postupite li po uputama iz ovoga pisma. Skupite sve rančere i dodite s njima u Ketchum. Budite tamo najkasnije u četvrtak uvečer. Moji će se ljudi susresti s vama u petak. Bude li sve u redu, djevojke će vam biti vraćene. — Brock.»

Rawlings promotri pismo, te ga pruži Hornu i upita: — Čini li ti se poznatim?

Horn kimne, a Sudac se namršti.

— Hoćete reći da imate slično pismo i da ste zbog toga svi tu?

— Slično pismo — odgovori Horn — pisano istim rukopisom, no ne nama nego Jessu Blanchardu. Stiglo je iz Boissea, i to u vrijeme kad ga taj Brock nikako nije mogao napisati.

Horn pruži Sucu oba pisma.

— Ne razumijem... — izusti starac.

Nad oba pisma nagne se i Culpepper.

— Čini se da vam podvaljuju, Suče.

Culpepper pogleda Rawlingsa, a ovaj kimne, suglasan s takvim mišljenjem.

— Zele — reče Rawlings — sve ostale rančere skupiti na jednom mjestu.

— Pa udariti po vama s obiju strana — dopuni ga Tom Horn. — I oni iz Picaba i oni iz Gorgea. Čini se, žele u Ketchumu učiniti isto što je stari Quantrill učinio u Kansasu šezdeset i četvrte.



– Klopka? Sudac ponovno pogleda pisma. Koraćao je, trljao čelo, ponovno uspoređivao.

– Kažete da ovo nije pisao onaj Brock?

– Nije mogao, barem prema tvrdnjama Leeja Morgana. Brock nije bio ni blizu Boisea, a onaj dječak u zatvoru tvrdi kako postoji netko viši od Brocka.

– Znači, od svih rančera zatražio sam da dodu ovamo u smrt, samo da bih spasio svoju kćer i Benovu nećaku. A sada, oh, i Ben je...

– Što ste točno rekli rančerima? – upita Rawlings.

– Lagao sam im. Nisam htio da odbiju doći. Rekao sam im da imamo plan, dobar plan. I da nam stiže pomoć.

– Prekasno da se išta učini – uključiti se i Culpepper. – Prokletstvo, sutra će svi biti tu. A ona poljačkaška banda preksutra će udariti po svima njima. Što misliš, koliko će biti tih revolveraša, Tome? – upita Horna.

– Sedamdeset, možda osamdeset, u objema skupinama – odgovori Horn.

Sudac žurno ustane. – Moram poći, obavijestiti ostale. Posegne za kaputom, no Tom Horn ga spriječi.

– Stanite, Suče! Kamo biste pošli: na zapad, na istok ili najprije na sjever?

Sudac shvati da nema pomoći. Klone 'opet na stolac.

– Morat ću narediti da se grad potpuno isprazni čim svane – reče Rawlings. – Nadam se da ćete mi vas dvojica pomoći da organiziramo sve građane da napuste grad. Ja ću ostati i nastojati sve objasniti rančerima, kad stignu.

– Pristajem, Rawlingse – izjasni se Horn.

Obojica pogledaše u propovjednika, a ovaj kimne i dodaje:

– Čini mi se da će sutra stići i Morgan s djevojkama. Vaša će kći,

Suče, biti spašena.

Isaac Barr podiže pogled sa suzama u očima i s izrazom lica koji iznenadi sve prisutne. Ustane, pride k stolu i uze oba pisma. Opet ih pročita, podiže i pažljivo promotri. A zatim problijedi. Spusti pisma natrag na stol drhtavom rukom.

– Mislim da znam tko je pisao oba pisma – reče gotovo se gušeći.

– Inicijali »T« i »Y« bili su prije nekoliko godina kratice za jedan ranč: »The Yellow«. Cijeli mu je naziv glasio: »The Yellow Pine Ranch«.

– Mislite, posjed Toma Yeagera?

– upita Seth Rawlings i potvrdno kimne samome sebi. – Dovraga, pa to ima smisla! – dodaje, pa pogleda Culpeppera i Horna. – Ali, T. Y. može značiti i Thomas Yeager, senator Sjedinjenih Američkih Država. Već se godinama bori za pravo da se otvore rudnici u Idahu. Naišao je na zlato na svom imanju. A zatim imao poteškoća na posljednjim izborima. Optužen je da se vrže po tuđim posjedima, tražeći zlato, srebro, bakar. Uspio se izvući i ponovno biti izabran, no bilo je oko svega mnogo buke...

– Zar senator? – uzvikne propovjednik. – Jeste li sigurni, Suče? Sudac kimne.

– Trebalo je da već prije prepoznam rukopis. Vidio sam ga dovoljno puta. On je i htio da ga prepoznam, zar ne, Sethe? Tom Yeager već dugo dolazi na moj ranč. Obljeće oko Morgane. Planirali su da se zaruče sljedećeg proljeća.

– A djevojka? Da li ona... – oprezno će Horn.

– Mislite, da li zna? Nisam siguran, no vjerojatno zna.

– Ako je to točno – zloguko zaključiti razgovor Ephram Culpepper – onda je Lee Morgan mrtvac!

\* \* \*

Morgan je bio hladan kao mrtvac, doduše, ali tu je, na sreću, pre-



stajala svaka sličnost sa zlosretnom Culpepperovom bojazni.

On i Lil bili su napustili kolibu prije zore. Još su izbjegavali glavni put, te su im konji s naporom gazili po dubokom vlažnom snijegu. Oboje bi jedan sat jahali, a potom pola sata hodali uz konje, kako bi i životinje prikupile novu snagu.

Nije sve išlo kako je Morgan želio, zato je ipak odlučio da nastave glavnim putom. Kad ugledaše i laku kočiju, Morgan, iscrpljen hladnoćom i naporima, odbaci i posljednju božan i ispali metak u zrak. Na njihovu sreću, bila je to kočija Joshua Killermana. Razmijeniše vijesti o najnovijim zbivanjima, što Morgana ponuka da požuri u Ketchum, a Lil prepusti rančerovoj brizi.

Rawlingsu se učini da toga dana nema kraja iznenađenjima kad se u Culpepperovoj kući, nešto poslije četiri sata poslije podneva, pojavi Lee Morgan.

— Proklet da sam — priznade obradovani Rawlings — no vjerovao sam da si mrtav.

— Još nisam — reče Morgan, pride pećici i naliže sebi kave. — Sreo sam Killermana. Stradina je nećaka sada s njim. Stići će ovamo večeras. Killerman mi je rekao...

— Znam što ti je rekao... i zašto!

Rawlings mu ispriča pojedinosti o svemu što se dogodilo. Horn, Culpepper i Sudac Barr još su obilazili stanovnike Ketchuma, nagovarajući ih da se odsele. Ljudi su odbijali. Morgan je razmišljao da se pridruži trojici prijatelja, kadli u kuću uđe Adele Terhune.

— Nisam znala da si se već vratio, no dobro da jesi.

— Pomakne se i uđe Belle Moran iz Boisea. Bila je vrlo ozbiljna.

— Što ćeš ti ovdje, Belle?

— Gdje je Barr?

— Pokušava na nešto nagovoriti građane. Zašto?

— Najbolje da ga odmah pronađete. I njega i svakoga tko ovdje u okolici nešto posjeduje. Dojahala sam kako bih vas upozorila.

Morgan kimne i iziđe.

Napokon su odlučili da se te večeri svi građani i svi pristigli rančeri sastanu u Adelinu salunu i da glasaju o tome što će učiniti. Horn je došao na zamisao da o svemu odluče oni koji bi mogli biti najteže pogođeni. Sudac i Rawlings protivili su se tome, ustrajući od početka na hitnom iseljavanju.

Uvečer Belle nađe Morgana u salunu za stolom u kutu. Pred njim su bili boca i čaša. Upravo je savijao cigaretu.

— Trebaš li društvo?

— Zašto da ne?

— Zna li Sudac baš o svemu? — upita Belle.

— Čini mi se da zna sve što treba da zna. Je li mu kći Morgana u sporazumu s Yeagerom? — upita Morgan još uvijek s nevjericom.

— Bila je sve vrijeme — kimne Belle. — Zato je tako lako i pristala da pode tamo s tobom.

— Kako to da me nije izdala Brocku?

— Koliko sam uspjela čuti, Brock nije znao ništa o njoj i Yeageru. Nije znao nitko, osim nje i »dobrog« senatora... Konačno je rekla Yeageru, no ti si tada već bio odmaglio sa Stradinom nećakom.

Imaš li pojma koliko ih je?

— Više od stotinu — odvrati Belle.

— Spalit će ovo mjesto do temelja i ubiti svakoga koga tu nađu. Ne sjećam se da sam ikada vidjela da je netko bio tako opsjednut zlatnom groznicom kao Yeager. On je lud.

— Mislio sam da je s njim sve u redu...

— Svi su mislili. Nekada je i bio. No sve je uložio u pothvate željeznice. Koristio je svoj ured da privuče mnoge velike stočare, ali im je morao obećati prijevoz stoke željezni-



com iz Idaha, onakav kakav imaju i stočari u Wyomingu, Kansasu i Nebraski. Čak i Montana stoji u tom pogledu bolje od Idaha. Kad je to propalo, dospio je u veliku nevolju.

– A stočari to još ne znaju?

Belle zatrese glavom.

– Svojom političkom moći uspjeva im dosta toga zatajiti, obuzdati ih, no sada mu je potrebno mnogo gotovine, i to ubrzo. Većinu prava na otvaranje rudnika ima vlada. Bude li se domogao zemlje oko tih rudnika, znat će to iskoristiti...

– Misliš li prodati pravo pristupa rudom bogatim terenima?

– Kako ja sve shvaćam, baš to! – reče Belle i osmijehne se – Taj je nitkov obrlatio čak i mene. Vjerovala sam sve što mi je napričao...

– O čemu?

– O tome što žene vole čuti, pogotovo ovakve poput mene. Nasjela sam mu kao kakva mala naivna farmerska djevojka.

– Nisi znala o njegovoj vezi s Morganom Barr?

– Ne tada! – reče Belle i ispi piće. – Kako zaustaviti nekoga tako velikog kao što je Yeager?

– Ne znam. Možda se uopće ne može – reče Morgan. – Netko mora pokušati.

– Oni koji su pokušali sada su na groblju.

– Ti, dakle, odlaziš?

– Ne ovisi o meni – reče Morgan i pokaže rukom na prepun salun. – Ovisi o njima. Idaho je njihov.

– A što ti, Morgane, dobivaš time što im pomažeš? – Ovdje sam. Ranč »Spade Bit« više ne postoji. Čini mi se da sam zbog toga neko me nešto dužan.

– A zatim?

Morgan se osmijehne:

– Dobro pitanje, Belle. Rawlings kaže da pripadam prošlosti. Da

sam jedna slika i prilika svoga oca. Da je moje vrijeme prošlo.

– Gluposti, nisi ti toliko star.

– Nisi, ali je Seth u pravu. U pogledu toga tko sam, odakle sam i što sam, možda pripadam u neki muzej tamo na Istoku. Ili možda u zabavni program staroga Billa Codyja.

– I opet gluposti! Ako sada na Zapad dolaze ljudi poput Toma Yeagera, onda ova zemlja nužno treba i tebe i Toma Horna. I tisuće takvih poput vas.

– Možda, no neće tako biti. Završit ću obješen o neku granu ili ustrijeljen na kakvoj prašnjavoj ulici ili ubijen iz zasjede u kakvoj zabiti. Kao i Tom Horn...

– Jadan način da se nestane – ocijeni Belle i nastavi – Zašto ne dođeš raditi za mene?

– Da ti dovodim mušterije ili da ih ubijam?

– Prokletstvo, Morgane, ti si pravi nezahvalni gad!

– Ne mislim ništa loše, Belle. Cijenim tvoju ponudu. No čini mi se da ne nudiš ništa bolje od propasti tamo na Istoku...

– Pa, možda oboje pljujemo u vjetar. Mogli bismo još završiti ovdje, u Ketchumu. U dimu revolvera i krvlju natopljenom snijegu. Za ili samo takav naslov u novinan

– »Revolveraš i kurva«! – jetko će Morgan. – Misliš li na takav naslov, Belle?

– Mislila sam – reče Belle – na nešto otmjeniji: »Dama i strijelac«, na primjer.

Morgan se sjetno osmijehne.

Belle natoči piće njemu i sebi. Nijemo jedno drugome nazdraviše.

### XIII

Brock je, uspravivši se u stremenima, promatrao puste ulice Ketchuma u rano jutro.

Iza njega, na brežuljku s kojega je



promatrao grad, poredalo se na konjima pedeset i pet revolveraša, hladnih i okrutnih bandita, spremnih da unište miran planinski gradić.

— Ne marim ni za koga tamo dolje — reče Brock — osim za Leeja Morgana. Ako je on tamo, želim toga kućkinog sina živog. Ako bude i ranjen želim ga sâm dokrajčiti! — reče i pogleda revolveraše kraj sebe. — Jesi li to shvatio? Čovjek kimne.

Na suprotnoj strani grada, jugoistočno, drugu skupinu od četrdeset revolveraša predvodio je Jack Killen, poznati lovac na ucijenjene glave, na nagrade.

Bile su to snage kojima je u ovaj čas raspolagao Tom Yeager. Osim sa dvadeset i dva čovjeka. Dvanaest ga je napustilo, jer nisu mogli ili htjeli sudjelovati u tom krvoproliću, a deset je revolveraša ostalo s njim u Boiseu.

Bilo je dogovoreno da na Brockov znak, puščani pucanj, obje skupine istodobno, svaka sa svoje strane, navale na grad te uništavaju svakoga i sve na što naiđu. Glavni im je cilj, dakako, bio Adelin salun, u kojem su se, vjerovali su, skupili vlasnici svih rančeva u krugu od dvjestak kilometara.

Dolje u gradu, uzduž glavne ulice, skriveni na katovima ili po krovovima kuća, bili su rančeri, njih tri-deset i pet, među kojima su vode bili Sudac Barr i Josh Killerman. Sve su to bili ljudi koji su se ne jednom borili i protiv Indijanaca i protiv kojekakvih odmetnika i bandita. Bila je to probrana jedinica dobrih strijelaca.

Glavna ulica Ketchuma bila je izgrađena u smjeru sjever-jug. Na južnoj strani, pritajen u kovačnici, bio je Lee Morgan sa šestoricom ljudi, također vičnih oružju. Na sjevernoj se pritajio područni šerif

Seth Rawlings s petoricom. Ispred njih, uredno nanizane, stajalo je dvanaestak kutija s ručkama. Pritiskom na kutije mogli su aktivirati žicama spojeni dinamit; bila su četiri reda žica, na razdaljini od po oko tri metra. Sličnu napravu pripremala je i Morganova skupina na drugom kraju ulice. Štapiće dinamita nisu zakapali jer je tlo bilo smrznuto.

Između tih dviju skupina branilaca, u sredini glavne ulice, bio je Ephram Culpepper s najvećom količinom eksploziva. Pred njim je bila samo jedna kutija za aktiviranje. Sa sobom je poveo samo svoju poslužiteljicu, da mu u borbi puni oružje, a smjestio se u Adelin salun.

Branitelji u gradu htjeli su uraditi još ponešto, kako bi što bolje učvrstili svoje položaje, što bolje dočekali napadače, no predstraže su im javile da pljačkaši već stižu.

Zapadno od Ketchuma bilo je šezdesetak građana, trgovaca, brijača, rudara, kauboja, a zadaća im je bila da hvataju revolveraše koji bi na bijegu pokušali potražiti spas u tom smjeru. Njih je predvodio Tom Horn.

U Adelinu salunu, noću, ljudima su govorili Sudac i Rawlings, Belle Moran i Tom Horn. Govoreći posljednji, Lee Morgan im je napomenuo kako će propasti ako dopuste da ih revolveraši protjeraju i unište im grad. Ako grad već mora biti uništen, bolje je da ga građani sami unište, ali tako što će zajedno s njima uništiti i pljačkašku bandu. Kasnije će izgraditi veći i ljepši Ketchum.

Ljudi su podržali Morganovu zamisao. Cijele noći, u smjenama, muškarci su radili po šerifovim, Hornovim i Morganovim planovima, a žene su im spremale hranu i piće, kuhale kavu. Žena i djeca smješteni



su, uoči bitke, u Culpepperovoj crkvi, jednoj zgradi s podrumom.

\* \* \*

Banditi su se sručili na grad istodobno s dviju strana, uz revolveraške, indijanske i kaubojske poklice, samouvjereno. Rawlings s jedne, a Morgan s druge strane, dočekali su ih aktiviranjem dinamita. Zametnula se borba, ali ne onakva kakvu su zamislili pljačkaši. Snijeg se zarumenio od krvi nekoliko desetaka napadača. Od stotinjak, koliko ih je bilo dojahalo, svega dvadesetak njih doprlo je do središta grada, gdje je bio Culpepper, a on ih je uništio još polovicu.

Kad se slegla tutnjava dinamita, rančeri otvoriše paljbu po pljačkašima koji su preživjeli prolaz kroz dinamično polje.

U Adelinu salunu Culpepperova poslužiteljica kriknula je kad ju je pogodio metak jednoga od dvojice pljačkaša; tako je, prije nego što je umrla, tim krikom upozorila Culpeppera na opasnost. Propovjednik ju je odmah osvetio svojom vinčesterkom, ubivši obojicu bandita. Kad je kleknuo kraj mrtve žene, začuo je šušanj i ugledao – Brocka! Obojicu je omela buka na katu saluna, gdje je stajala Adele Terhune, i to s puškom. Brock potegne revolver. Bio je brz, a Culpepperu su, zbog ranjene ruke, refleksi bili oslabili. Pa ipak je Brock samo prostrijelio propovjedniku lijevu nadlakticu, a Culpepper njega usmrtio pogotkom među oči.

– Ephrame! Zaboga, pazi! – upozori ga Adele Terhune.

Culpepper se okrene. Odjeknuo je revolverski pucanj, nadjačavši puškaranje na ulici. Tijelo vlasnice saluna palo je na šank. Culpepper pogleda u visokog, smrknutog muškarca s teškim revolverom u ruci. Iz cijevi se još dimilo. Cereći se, muškarac vrati revolver u korice.

– Zdravo, propovjedniče.

– Jace Kileen! Ti, pokvareni kučkin sine!

Culpepperov revolver također je bio u koricama. Propovjednik je, trenutak prije toga, bio po drugi put ranjen. Osjetio je da mu je grlo suho. Od straha, pomisli. Priznao je samome sebi da se ovoga protivnika boji. Vidio je Kileena u akciji. Bržeg revolveraša još nije vidio. Dva puta stegne propovjednik prste desne šake i opusti ih, kao da im iskušava gipkost. Oblizne suhe usne, a zatim potegne revolver – posljednji put u životu.

Morgan, Rawlings, Tom Horn i građani prikupljali su u to vrijeme ostatke pljačkaša. Cetrdesetak, većinom ranjenih, zarobili su. Pobjeći su uspjela samo osmorica, među kojima i Culpepperov ubojica Jace Kileen.

Cijela bitka trajala je najviše pola sata.

Rawling, Horn i Morgan sreli su se u Adelinu salonu. Vidjeli su što se dogodilo, a detaljnosti im je ispričao jednoruki barmen Louie Mathers. Spomenuo je, među ostalim, i to kako je Culpepper svojega ubojicu nazvao Jaceom Kileenom.

Čuvši to ime, Morgan napuni revolver mecima, zgrabi pušku što ju je bio posudio Culpepperu, te krene prema vratima.

– Kamo? – krikne Rawlings.

– U Boise.

– Pričekaj!

Rawlings ponovno pruži Morganu i Hornu značke svojih zamjenika. Morgan svoju ne prikači, nego je stavi u džep. Uto uđe Josh Killerman, koji je pokušavao ustanoviti gubitke među braniocima. Spazivši Culpepperovo tijelo, reče da je ovaj šesti poginuli. Upita ih jesu li vidjeli Suca Barra, te izrazi bojazan da je starac odjahao u Boise.

Morgan odmah istrči iz saluna, a Rawlings se snađe, pa gurne značku svoga zamjenika i u ruke Josha



Killermana te povjeri iznenadenom rančeru da održava red u Ketchumu.

Uskoro je trojka Morgan, Rawlings i Horn jahala prema Boiseu. Suca nisu našli ni na njegovu ranču.

\* \* \*

Senator Tom Yeager napravio je pravu predstavu za glasače u Boiseu. Obećao im je da će riješiti probleme sa zemljištem u Idaho i osloboditi ih pljačkaša i ubojica. Obećao je da će poći iz Boisea ravno u Washington u tu svrhu. A zapravo je bio zatočenik u privatnim sobama Belle Moran u salunu »Four Queens«.

— Mislim da još ne možeš očekivati vijesti iz Ketchuma. Dug je to put, čak i po boljem vremenu — tješio ga je ljepo odjeven muškarac, već osam godina njegov osobni pomoćnik, prijašnji Pinkertonov agent Ted Peabody.

— Ti još ne shvaćaš što se dogodilo, zar ne? Ta kurva Belle najprije je ostavila poruku šerifu Tateu Bosleyu, a sada saznajem i da je odjahala da opomene one u Ketchumu! — bjesnio je senator.

Ted ga je pokušao smiriti. Šerifa nema u gradu, reče, a kad se vrati, sredit će ga, a u Ketchumu... koga se imaju bojati u Ketchumu?

— Previše ljudi zna o svemu! Previše! Tom Horu, recimo. Pa on je, zaboga, još prije deset godina bio nacionalni junak. Pa Seth Rawlings! Jedan od najboljih i najstarijih čuvara zakona zapadno od Mississippija. Zatim i taj Lee Morgan! I o njemu sam dosta toga čuo.

Senatoru su živci bili prenapregnuti. Nisu ga smirivala Tedova uvjeravanja kako je u pohod poslao svoje najbolje ljude.

Uto je jedan od Tedovih ljudi donio još jednu neugodnu vijest: šerif Bosley vratio se u grad, uhapsio šest njihovih ljudi, te s pola tuceta

svojih zamjenika upravo dolazi ovamo, u salun.

— Još jedan čovjek kojega si potcijenio, Tede! — predbaci senator svom osobnom pomoćniku.

— A gdje su drugi naši ljudi? — upita Ted svog čovjeka.

— Otišli su, svi osim onog revolveraša što ga zovu Codyjem.

— Otišli su? Kamo su otišli, do vraga?

— Pobjegli, odjahali. To ću i sam učiniti!

Ted Peabody izvuče ispod kaputa mali derindžer i ustrijeli vlastitog suradnika.

— Tede, zaboga, ne možemo ih sve pobiti! — usplahireno će Yeager.

— Ne kukaj, Tome! — progovori Ted čvrstim, gotovo čelično hladnim glasom. — Ne mogu podnijeti tvoju kuknjavu. Dugo već surađujem s tobom. A uložio sam u sve ovo više od tebe. Ti si netko, a ja samo plaćeni pomoćnik. A sada, senatore, dosta! Ja ću i sebe i tebe izvući iz svega ovoga.

Uto u sobu nahrupi Jace Kileen. Zadihan, objasni im isprekidano što se dogodilo u Ketchumu.

— Oni koji znaju za tebe — reče Kileen senatoru — doći će ovamo. Većina ih još ne zna. Hoćeš li da i dalje tako ostane?

— Naravno da hoće — odgovori Ted Peabody.

No Killen se nije osvrtao na pomoćnikove riječi, već se obraćao izravno senatoru. Yeager konačno kimne.

— Cody mi je u prizemlju rekao — nastavi Kileen — da ovamo dolaze čuvari zakona. Brzo će stići. Dakle, ja i Cody bit ćemo uz tebe, ali uz nagradu.

— Koju?

— Za početak — pokaže Killen na Teda — želim njegov posao.

Ted Peabody unezvjereno pogleda Yeagera. Senator je gladao u oči



Kileenu. Peabody krene rukom prema kaputu.

— Uzmi, onda, taj posao — hladnokrvno će senator.

Peabody nije dospio izvući derinđer. Kileen ga je ustrijelio.

— Što još želiš? — uzvikne senator drhtavim glasom.

— O tome ćemo kasnije! Sada ostani ovdje!

Kileen se spustio s kata u salun upravo kada su na glavna vrata ulazili šerif Bosley i njegovi ljudi. Dvojica šerifovih novih zamjenika zadrhtaše kad ugledaju revolveraša.

— Tate, ovo je Jace Kileen! — reče jedan.

— Uhapšen si! — hrabro reče šerif Kileenu, uperivši u njega pušku.

Kileen u hipu klekne na jedno koljeno. Povukao je revolver neopisivo brzo. Istodobno su pali šerif i njegova dva pomoćnika, a još dvojica, izvan saluna, pobjeغوše.

— Hoćemo li osloboditi iz zatvora onu šestoricu što ih je šerif uhapsio? — upita Cody.

— Nema potrebe. Samo će trojica dojahati u Boise — osmijehne se Kileen. — Jedan od njih je Seth Rawlings, s kojim treba da poravnam stare račune. A ti pak — pogleda mladoga revolveraša koga su laskavo zvali Codyjem — možeš steći veliki ugled ako ubiješ drugoga, Toma Horna.

— A tko je treći?

— Odnedavna ga često spominju, no ništa ne znam o njemu. Zove se Lee Morgan.

— Čekat ću ovdje! — važno će Cody.

Kileen pođe na kat, da izvijesti senatora.

— Šerif je mrtav. Više ti nitko neće smetati. One što dolaze iz Ketchuma sredit ćemo Cody i ja. Zatim ću ti reći što još želim.

— Obavi posao, Kileen, a ja ću gledati da ti se dobro naplati.

Seth Rawlings morao je ostati na Barrovom ranču. Otvorila mu se rana na nozi i prejako krvarila. Od Toma Horna i Leeja Morgana, prije nego što su sami nastavili put za Boise, Rawlings zatraži obećanje da će se tamo vladati kao njegovi zamjenici i uraditi sve po zakonu.

Stigavši u Boise u ranim jutarnjim satima, Horn i Morgan podoše u šerifov ured, no nadoše ured napušten, a ćelije prazne. Petie Wheeler, zatvorski čistač, kuhar i sve ostalo, ispričao im je o posljednjim događajima.

— Onaj mladić, Cody, što vuče sa sobom dva revolvera, oslobodio je iz ćelija svu šestoricu. Četvorica su odmah odmaglila.

— Gdje su ostali?

— U salunu »Four Queens«.

— Znaš li tko je sve tamo?

— Pa, taj Cody, dvojica koji su odavde otišli s njim, te Jace Kileen. Tom Horn otegnuto zazviždi.

— Je li to onaj stari lovac na nagrade? — upita Morgan.

— Ne stariji od mene — odgovori Tom.

— Taj Kileen, je li bio dobar?

— Najbolji — ocijenio Tom Horn.

— Bolji od mogega oca?

— Ne znam je li uopće bilo boljega od tvogega oca. Ali mu je nekoliko njih bilo ravnih. Jedan od takvih ga je i ubio.

— Da, Harv Logan.

— I Jace Kileen je bio s najboljima...

— Plašiš ga se, Tome?

— U pravu si. Budem li mogao, ubit ću ga dalekometkom.

— To neće biti takva borba, Tome — reče Morgan. Ti preuzmi sa svojom puškom ostale, barem onu dvojicu. Ne znam kakav će biti taj Cody...

— A ti ćeš preuzeti Kileena?

— Želim Yeagera, a ne želim da Barr pogine — reče Morgan i po-



gleda Wheelera. — Znaš li kako izgleda Barr? Stari poslužitelj reče da Suca poznaje, ali ga u Boiseu nije vidio.

— Morgane — počne Horn — zavolio sam te, dječače, vidio sam i kako potežeš, dobar si...

— ... ali ne dovoljno dobar da svladam Kileena, to si htio reći, Tome?

— Baš to!

— Znaš li bolji način? Ako se Yeager, zajedno s Killenom, izvuče, ljudi u Ketchumu nisu pobijedili.

— Pričaš mi, sinko, sve ono što ne želim čuti. Horn izide. Morgan se namršti. Nije vjerovao da bi ga Tom napustio. No Horn se uskoro vrati, s puškom marke »Parker« u rukama.

— Kada? — upita.

— Ujutro — Morgan će. — No prije toga bih volio pronaći Suca. Mogli bismo ostati ovdje — zaključi, pogledavši po raznom šerifovom uredu.

Petie Wheeler se mrštio. Nije mu bilo jasno kamo svrstati toga mladog tamnokosog revolveraša. Morgan to opazi, posegne u džep, izvadi zračku i prikači je na kaput. Stari Wheeler se zadovoljno nasmiješi.

— Vratit ću se za jedan sat — reče Morgan.

## XIV

Probudivši se usred noći od Hornova hrkanja, Morgan dugo nije mogao zaspati. Pitao se hoće li doživjeti Tomovu starost. Sjetio se i dana kad su njegov otac i Harvev Logan potegli revolvere jedan na drugoga i uzajamno se ubili. Dok mu je držao glavu u krilu, otac mu se osmijehnuo. Hoće li tako završiti i dvoboj između Kileena i njega? I tko će njemu držati glavu u krilu?

Ujutro ga probudi miris kave, a Petie Wheeler mu reče kako se već

bio pobojavao da će prespavati dan. Bilo je već prošlo deset. Horn je išao, ostavivši mu poruku:

»Jedna od djevojaka iz saluna Belle Moran obavijestila me da su odande dvojica krenula u Ketchum. Namjeravaju, kako je čula, ubiti Setha Rawlingsa. Možda nas žele razdvojiti, no moram za njima, zbog Setha. Vraćam se čim budem mogao. — Tom Horn.«

— Baš je budala! — promrmlja Morgan. — Neće proći ni deset kilometara, a oni će ga ubiti iz zasjede.

— I on je takvo nešto rekao — javi se Wheeler. — No, gospodine Morgane, Tom Horn se već dugo voza po ovom svijetu, sredio je i gore od one dvojice. Ja ne bih brinuo za njega. Više me brine tvoj susret s Kileenom.

Morgan provjeri svoj revolver i pritegne korice. Sjedne i dohvati lončić kave. Vani je vladala uobičajena buka. Novine su se vjerojatno bojale poslati reportera u »Four Queens«. Potjere neće biti. Nitko se ne želi umiješati u dvoboj.

Morgan je popio kavu i krenuo prema salunu. Wheeler vikne za njim da ja zaboravio značku. Uzeo ju je.

Kod željezničkog magazina, blizu saluna, presječe ga otkriće da je manje ljudi na ulicama. Pred magazinom je bila grupica iz koje je netko prstom pokazao na njega.

Morgan zakorači na sredinu ulice, promotri okolne zgrade, a onda produži prema salunu.

U privatne prostorije Belle Moran, na katu, ušao je čovjek i obavijestio Yeagera:

— Dolazi, gospodine, ali ne onaj stari, nego mali.

Yeager pogleda Kileena. Ovaj se osmijehne i reče:

— Ubit će ga Cody.

— A što ako ne uspije?



– Onda ću znati da je momak bolji nego što sam mislio.

– A ostale si poslao u lov na starog čuvara zakona.

– Seth Rawlings je bolji od svih koje si ti ikada vidio.

– Nije u tome stvar. Što ako te Morgan ubije?

– Neće.

– Ne mogu prihvatiti takvo nešto.

– Prevariš li me – hladno će Kileen, kojemu je već bila dosadila senatorova preplašenost – živjet ću još dovoljno dugo da te ubijem, Yeageru, upamti to!

U prizemlju, u salunu, Cuddy je završio doručak i upravo pio kavu.

– Morgan je vani – reče mu Kileen.

– Znam – osmijehne se Cody.

Izvuče oba revolvera i pusti ih da padnu natrag u korice.

– Čuo sam da je dobar, Cody. Sin staroga Franka Leslieja.

– Čuo sam za Leslieja. Ubio ga je Harvey Logan. No dobro, ja nisam Logan, ali ni taj Morgan nije ni približio tako dobar kao njegov otac. Vidimo se za minutu, Jace. Častit ću te pićem.

Vani je Morgan čekao nasred ulice. Dvije skupine ljudi čekale su na pristojnoj udaljenosti da vide kako će jedan od njih dvojice poginuti. Morganu se učini kako im je svejedno koji.

– Vidi, vidi! Imamo novi zakon o Boiseu. Je li to zamjenjuješ Tatea Bosleya? – rugao se Cody ispred ulaznih vrata saluna.

– Zamjenik područnog šerifa Seta Rawlingsa – mirno će Morgan.

– Ja sam Cody. To ti je dovoljno da znaš.

– Uhapšen si – reče Morgan i istodobno pomakne rubove kaputa.

Cody potegne oba revolvera, ispalio je tri metka, no jedan u zrak, a dva u snijeg. Morganov jedini metak pogodio ga je u lijevo oko.

U salunu se jedan promatrač odmaknuo od prozora.

– Nikada, čak ni u starim, davnim danima, nisam vidio nikoga tko bi brže potegao – zaprepasteno se obrati Kileenu. – Ubio je Coudya jednim jedinim metkom.

Kileen pride barmenu.

– Daj mi jedan viski! – reče.

\* \* \*

Tridesetak kilometara od Boisea Hornov je konj uznemireno zafrktao. Spustio je glavu i zagrebao kopitom. Odjeknuo je pucanj. Životinja je posrnula i pala. Jahač je pao s konja. Odjeknuše još četiri pucnja. Ni životinja ni jahač nisu se pomakli. Sva su četiri pucnja pogodila cilj.

Dva muškarca pojaviše se iz zaklona ispod drveća, s obiju strana uspona. Jedan klekne kraj konja, drugi kraj jahača.

– Zaboga, pa on je mrtav!

– Naravno da je mrtav, budalo!

– Ali, on je već bio mrtav! – pokaže na mrtvoga jahača: – Pa to je Eddie... Eddie Hargrove...

Zalajala je Hornova dalekometka. Dva revolveraša nikada nisu saznala kako to da su iz zasjede, uvjereni da pucaju u Horna, zapravo pucali u već mrtvog Hargrovea.

A evo što je bilo. Tom Horn je bio toga jutra u gradskoj mrtvačnici i uzeo, na posudbu, Hargroveov leš, zaprijetivši čuvaru revolverom. Znao je da ga mame u zamku. Kad je nanjušio zasjedu, vidjevši da se tragovi dvojice ispred njega razdvajaju, privezao je na svojega konja mrtvaca i potjerao konja, a sâm pripremio zasjedu revolverašima.

Nakon svega pronašao je njihove konje, svezao sva tri leša na leđa životinja i krenuo natrag u Boise.



Kad je Codyjev leš tresnuo o vrata, a zatim i na pod saluna, preko njega uskočio je u salun i Morgan. Osvrnuo se i ugledao Kileena.

— Mislim da ovaj pripada tebi — pokaže na leš.

— Poznavao sam ga.

Nekoliko ljudi u salunu počese se komešati, premještajući se na drugi kraj prostorije.

— Bio si vrlo brz — prizna Kileen Morganu.

— Uhapšen si, Kileene!

— To ne! Toliko brz nisi! — reče Kileen, ispije viski i odmakne se od šanka. — Ti zapravo ne želiš mene, nego nekoga drugoga, zar ne, Morgane?

— Za početak si dobar i ti, zbog građana, zbog Ephrama Culpeppera. Uostalom, previše pričaš, Kileene!

— Sutra, Morgane, sutra ćemo poravnati račune nad dvojica. i to ovdje — pokaže Kileen prema stolovima. — Sutra će tu biti čovjek koga želiš, promatrat će nas. Ubiješ li mene, i on je tvoj.

— Mogu ga dobiti i sada.

— Ne, ne možeš! Gore je jedan od mojih ljudi, s njim i s puškom. Na prvi znak gužve ovdje dolje, moj će ga čovjek ubiti.

Prvi put Morgan osluhne što to Kileen brblja.

— U čemu je razlika, Kileene? Danas ili sutra, kraj će biti isti.

— Točno, no poslao sam dvojicu da dovedu Seta Rawlingsa. Vidiš, toga čovjeka ja želim. Ti si mi na putu do njega, kao što sam ja tebi prepreka do tvojega čovjeka. Sutra će Rawlings biti ovdje. Živ! Kad ga ubijem, i ti ćeš dobiti svoju priliku.

— Jesi li siguran da će ta dvojica što si ih poslao sve to i obaviti?

— A zašto ne bi?

— Zato što je za njima odjahao Tom Horn. Ne moram ti objašnjavati što to znači, Kileene.

Jace Kileen problijedi.

— Predlažem ti pogodbu — reče Morgan. — Ako se Tom Horn vrati danas, vratit ću se i ja po tebe. Ako ne, neka bude na tvoj način, sa Sethom Rawlingsom i svime o čemu si govorio.

— Dogovoreno — suglasi se Kileen, ali više nije bio samouvjeren kao prije. \* \* \*

Isaac Barr probudio se toga jutra vrlo rano. Prenoćio je kod okružnog tužitelja Jamesa Bidwella, u njegovom domu u Nampi. Tužitelju se nikako nisu svidjele Sučeve namjere da odjaše u Boise.

— Pričekaj, zaboga, ne možeš u Boise, dok ne dobijem nikakvih vijesti od šerifa Bosleya.

— Jamese — stavi mu Sudac ruku na rame — nećeš me valjda zadržati revolverom?

— Naravno da neću.

— Onda me nećeš zadržati. Znaš to, a znaš i zašto.

— Taj Morgan, pa Tom Horn, pa Tate sa svojim ljudima. Oni mogu srediti stvari...

— Trebalo je da ti se šerif javi jučer, a nije. Nešto tamo nije u redu.

— Uzmi onda barem kočiju.

— Ne. Odjahat ću onamo. Želim još jednom vidjeti Yeagerovo lice prije nego što umrem. Moram vidjeti kako izgleda, kako se osjeća poslije onoga što je učinio meni i mojima.

— Prestani se gristi. Ne znaš zacijelo ono o kćeri Morgani. Nitko je nije vidio. Niti išta čuo...

Sudac odjaha. Tužitelj uskoro požuri kočijom za njim.

Lee Morgan je sjedio u šerifovu uredu i čistio svoje oružje, po drugi put. Razmišljao je o dvoboju s Codyjem. Je li on, Morgan, tada potegao oružje najbrže što je mogao? Ako jest, hoće li to biti dovoljno brzo za Kileena?

Njegov otac Frank Leslie jednom ga je poučio da ishod revolvera-



škog dvoboja najčešće ovisi o tome je li čovjek koji ulazi u dvoboj spreman umrijeti za ono za što se bori. Ako jest, nema straha od smrti, nema kolebanja, a to je presudno.

Na vratima se pojavi Horn. Morgan mu naliže kave. Razmijeniše obavijesti.

— Kileen se sada osjeća prilično sigurnim — ocijeni iskusni Horn. — Ako ga želiš ubiti, treba da to učiniš odmah sada.

— Ako ne uspijem — mirno će Morgan — pokopaj me kraj mojega oca. Groblje, odnosno pravo ukopa na njemu, ostalo mi je na raspolaganju kada je ranč »Spade Bit« prodan.

Horn samo kimne. Napuni pušku, obuče kaput i uzme šešir. Morgan se namršti.

— Poći ću s tobom kao zaštitnica, ako nekoj budali padne na pamet da se proslavi i pokuša te ubiti iz zasjede.

— Ako izgubim, Kileen može ubiti i tebe... — Ne vjeruj u to. Kileen je staroga kova. Poštuje određena pravila. Kao što ih je poštovao i tvoj otac. Zna da bi me mogao ubiti licem u lice i ne bori se na drugi način. Mogao bi poslati nekoga protiv mene, kao što su to bila ona dvojica jutros, ali to neće učiniti.

— A što ako griješiš, Tome?

Horn se osmijehne i reče: — Imali su onda još jedno mjesto tamo kraj tvojega oca?

U salunu »Four Queens« Kileen je igrao poker. Izvijestiše ga kako »onaj Morgan« opet dolazi.

— Oprostite, gospodo — obrati se revolveraš partnerima u igri — morat ću vas napustiti na nekoliko minuta.

Na ulici su glasine kolale, a ljudi se okupljali brže nego prije, djelomice zahvaljujući i pogrebniku. Naime, Tom Horn mu je istovario tri leša, ispričao mu se za onu jutrošnju grubu posudbu leša iz mr-

tvačnice, te platio troškove za ukop sve trojice.

Tom Yeager, začuvši gužvu na ulici i shvativši što se priprema, sišao je u salun. Dovikne za Kileenom, no ovaj, ne osvrćući se na njega, izide na ulicu. Tom Horn i Morgan bili su udaljeni od njega sedamdesetak metara. Horn stade, a Morgan produži koračati. Horn pažljivo promotri krovove i ulaze okolnih zgrada. Ne opazi ništa sumnjivo, ali pažljivo pripremi oružje.

Morgan je malo usporio korake, ali je još prilazio protivniku. Razdaljina se smanjila na četrdesetak metara. Jace Kileen odmakne rub kaputa, kako bi nesmetano mogao izvući revolver. Malo je razmaknuo noge i opustio ramena...

— Tvoja rundā — dovikne Morganu, osmijehnuvši se.

Lee Morgan ne odgovori. Nastavi koračati. Približio se na samo 10 metara. Killen procijedi zbunjeno:

— Morgane...

Dvadeset i sedam svjedoka vidjelo je što se zbilo i pričat će o tome još godinama.

Kad je Morgan bio udaljen od njega samo osam metara, Kileen preneraženo razjapi usta. Borio se s mnogima, ali se još nije suočio s protivnikom koji nije htio stati, koji je potcjenjivao sve osim osnovne životne potrebe — disanja. Kileen je otkrio u protivniku željeznu volju, čelične živce, odluku da učini ono što su mnogi vjerovali da neće moći učiniti. Ta spoznaja zahtijevala je nekoliko sekundi velike napregnutosti, razmišljanja, stanku prije akcije. S nekim slabijim protivnikom Kileen bi tu stanku nadoknadio svojom vještinom i brzinom. No on je istodobno znao da Morgan nije »neki slabiji protivnik«. Ruka mu je kliznula k revolveru, vještinom stečenom u dvadeset i pet godina. Nije bio ni sporiji ni manje precizan ne-



go inače. No zakasnio je djelić sekunde.

Morganov lagani revolver se oglasio dvaput. Između ta dva pucanja jedan Kileenov pucanj uopće se nije čuo.

Lee Morgan nastavio je koračati sve do nepomičnog Kileenova tijela na tlu. U mislima je vidio Harveya Logana, mrtvog od metka Franka Leslieja. Učinila mu se da je osvetio oca.

Morgan, ranjen u dvoboju u lijevo bedro, namršti se od boli, vrati revolver u korice, te posrćući krene prema vratima saluna. Pritrčao mu je Horn.

Kao kroz san razabrao je primjedbe sa svih strana:

— Jesi li vidio ovo? Najbrži čovjek na svijetu! Kileen se uplašio!

— Dobar si, sinko! Čak, vjerujem, bolji nego što je bio Frank Leslie — govorio mu je Horn.

Morgan se osmijehne i reče:

— Bio sam bolji od Jacea Kileena, a to mi je bilo dovoljno.

Horn pošalje po liječnika, a zatim uđe s Morganom u salun.

Gore, na katu, kamo se bio vratio, senator Thomas Yeager drhtavom rukom podigne čašu viskija i ispije ju do dna. Sruši se na stolac i zabuļi u zid pred sobom.

## XV

Četrdeset i osam sati prije dvoboja — o kojem će se pričati još godina — područni šerif Seth Rawlings smjestio se u kočiju, odlučivši krenuti u Boise, iako su ga svi, zbog ozbiljne rana na nozi, od toga odvrćali. Pridružila mu se i Belle rekavši mu kako i ona smatra da ne bi smio poći na taj put, ali ga i razumije zašto polazi.

Razgovarajući putem o surovoj borbi revolveraša, onih prije četvrt stoljeća i ovih današnjih, te o ljudima s obiju strana zakona, kako to

reče stari šerif, kao i o onima koji im se, štiteći zakon, suprostavljaju, spomenuo je kako namjerava Morganu povjeriti stalan posao njegova zamjenika. Belle mu je obećala da će mu u tome pokušati pomoći.

\* \* \*

Ranjeni Morgan promijeni u šerifovu uredu krvlju natopljene hlače, napuni revolver, te krene natrag u salun »Four Queens«. Tamo je ostavio Toma Horna da pazi kako im netko od onih u salunu ne bi umakao. Oprezni Horn bio je pak poslao nekoga mladića da pazi na stražnji izlaz saluna.

— Tvoj je čovjek gore, na katu — dočeka Horn Morgana.

— Učini mi još jednu uslugu, Tome. Pođi do izdavača novina i dovedi novinara. Ispričat ću mu cijelu priču prije nego što toga senatora dovedemo dolje u salun.

— Nema potrebe ići tamo. Novinar je odavno tu. Zove se Howard Bracken. Eno onaj momak tamo za šankom. On je vlasnik novina.

Howard Bracken je pažljivo slušao Morgana, zapitkivao, pisao više od dva sata.

— Možete li dokazati sve to.

— Senator može.

— Naravno — osmijehne se novinar — ako prizna.

— Priznat će.

— Zar pod prijetnjom revolverom? To nam ne bi ništa koristilo. Nitko ne može dokazati da je bio u vezi s Jaceom Kileenom. Vjerujem, gospodine Moragne — napokon će novinar — da sve ovo niste izmislili, no pitam se što sada može učiniti u vezi sa svim tim jedan, tako da kažem, poluslužbeni zamjenik područnog šerifa?

— Na ovo ću pitanje ja odgovoriti — začuje se s vrata glas Setha Rawlingsa, kraj kojega je stajala i Belle Moran. — Bio bih ovdje i prije, no zadržao sam se na sudu.



I on pruži novinaru komad papira: bio je to nalog za hapšenje senatora Thomasa Yeagera.

Morgan je odmah ustrajao na tome da ranjeni Rowlings prepusti njemu da obavi hapšenje. To Horn već je bio poslao nekoga od građana po liječniku, vidjevši kako se Rowlinesu ponovo otvorila rana na nozi.

— Hoćeš li me, Tome, štititi, za svaki slučaj, kad krenem uz stubište? — zapita ga Morgan, a Tom kimne.

— Dame i gospodo, molim za trenutak vašu pažnju — začu se uto sa stubišta.

Na vrhu stubišta stajao je senator Thomas Yeager, uz dignutih ruku. Ljudi utihnuše. Građanima je bilo rečeno da je senator otputovao iz Boisea.

— Strašna stvar dogodila se jutros ovdje. Pucnjava na ulici. Kao prije četvrt stoljeća. To zakon i današnje vrijeme ne mogu više trpjeti.

Senator spusti ruke, nakašlje se i nastavi:

— Osobno sam došao u Boise, kako bih spriječio pljačkaške napade na nemoćne rančere, vratio zakon i red u ovu veliku zemlju. Umjesto toga postao sam i sam sudionik zapravo žrtva događaja, zlih speltki protiv naše zemlje.

Rawlings, Horn i Morgan približiše se, kao i mnogi drugi građani, stubištu. Ispred svih se probio novinar, a upravo je u salun ulazio i fotograf.

— U te zavjere i zločine — nastavi senator — bili su upleteni i neki moji pomoćnici. Bio sam očajan, posegao sam za slamkom spasa, te se čak našao pod utjecajem zlih ljudi, ljudi poput Jacea Kileena, Brocka i mogega osobnog pomoćnika Teda Peabodyja.

Gradani u salunu slušali su kao očarani. Drugi, izvana, pokušavali su se probiti unutra. Senator Yea-

ger kao da je stajao za govornicom. Bio je na najboljem putu da dobije bitku, da pobijedi.

Morgan krene uza stube. Netko ga čvrsto zgrabi i zaustavi. Bio je to Rowlings.

— Ne ovdje — blago mu reče — i ne sada.

— Ali, taj nitkov laže!

— To čini na svom terenu — opet će Rawlings. — Suprostaviš li mu se sada, bit će ti mnogo jači protivnik nego što je bio Jace Kileen. Njegova moć nadmašuje moć nekog revolve-  
veraša i njegovog revolvera.

Morganu se, ni sam nije znao zašto, učinilo da je Rawlings u pravu.

— Čak i kada su se ti događaji počeli odvijati — nastavio je senator — morao sam to dopustiti. Ljudi kao gospodin Morgan, naš šerif Tate Bosley, područni šerif Seth Rawlings pružili su mi najdragocjeniju pogodnost što je političar može dobiti — vrijeme. Dali su mi vremena. Sada, poslije ovih junačkih djela, pobijedili su pravda i zakon. Idaho se, dame i gospodo, smirio.

Ljudi počеше oduševljeno odobravati, kličati, šeširi poletješe uvis, u oduševljenju se i poneki revolverski metak zabio o strop saluna. A senator, široko se osmjehujući, zaključí:

— Poslije ćemo sve to i proslaviti. Sada vas molim da podete svojim domovima, a ja ću u Washington. Tamo ću podnijeti izvještaj i pobrinuti se za to da i formalno, s pravne strane budu optuženi oni koji su digli ruke na ovu državu.

Uz klicanje velike većine prisutnih senator se povuče na kat, u privatnu sobu Belle Moran. Za nekoliko minuta sići će u salun i pod zaštitom i uz blagoslov obmanutih građana, poći na vlak i otići iz Boisea.

— Daj mi taj nalog! — odlučno će Morgan.



– Ne vrijedi sada – očajno će Rawlings – ni koliko papir na kojemu je napisan.

Novinar Bracken začuo je Rawlingsove riječi, te se i sam obrati Morganu:

– Dobri šerif je u pravu, gospodine Morgane, čak ako je sve to što ste mi jutros rekli čista istina.

– Zar sada u to sumnjate?

– Nikada nisam sumnjao ni u što – odvrati novinar i pokaže gore, na kat. – Ne sumnjam ni u ono što je onaj rekao. To, međutim, ne znači da mu vjerujem. Sve sam čuo. A sada ću sve to razmotriti, razložiti, iscijediti iz svega tog voća sok istine.

– Vješti ste na riječima – prizna mu Morgan. – no ipak ste lakovjeran gad.

U tren oka Morgan istragne iz Rawlingsovih ruku sudski nalog za senatorovo hapšenje i nađe se na vrhu stubišta. Ispali metak u strop, kako bi privukao pažnju.

– Neki me poznajete, a neki ne, no sada ćete me saslušati – reče i podigne nalog. – Ovo je nalog što ga je izdao vaš ovdašnji poštovani sudac Tyrone P. Riddle. Nalog za hapšenje čovjeka kojega ste malo prije čuli, senatora Thomasa Yeagera.

Morgan načini stanku. Zavladala je potpuna tišina, svi su ga slušali. Novinar bijaše zatečen.

– Ne vjerujem – nastavi Morgan – da bi vaš sudac izdao takav nalog bez razloga. Moj je posao da postupim po njemu i obavim hapšenje.

Začuse se gundanje i prosvjedi. Morgan pričeka pa nastavi:

– Vodili smo rat prije nekoliko godina zbog iste stvari, zbog prava savezne države da sama vodi svoje poslove. Naravno, bilo je ljudi koji su zloupotrebljavali to pravo, loše postupali sa svojim sugrađanima, ali kad se sve dovelo u red, obnov-

ljeno je lokalno pravo na lokalni zakon.

– Kakve to ima veze sa senatorom Yeagerom? On nije varalica i zločinac! – začulo se sa strane.

– Možda i nije, no dokažimo to ovdje, u Idahu, a ne u Washingtonu. Neka se primijeni zakon, vaš, lokalni zakon. Prokletstvo, pa nije ta pljačkaška banda palila rančeve u Washingtonu, nego ovdje, u Idahu. Je li Yeager iznad zakona, zato što je senator? Jesam li ja, je li Rawlings iznad zakona, zato što nosimo značke?

Gomila se ustalasala. Začuse se pojedinačni povici odobravanja. Onda neki rančer poviče:

– Ranč mi je spaljen, obitelj pobijena. Neka na to odgovori Yeager, na sudu, i to ovdje, u Idahu.

– Tako je! Uhapsi ga, zamjeniće! Da vidimo...

Morgan kimne i side niz stube. Howard Bracken mu se osmijehne:

– Vi ste vrlo rječit gad. Nisam ni sanjao da ste takav govornik.

Rawlings odobri svom zamjeniku da izvrši hapšenje. Morgan pođe uz stube, a onda se još jednom okrene prema svima prisutnima, povikavši:

– Još nešto? Tom Yeager ostat će nevin, sve dok ga sud ne proglasi krivim. Upamtite to, zato da mi se netko ne usudi miješati u posao! Neki od vas bit će i u poroti. Sudite mu po dokazima, a ne po onome što sam vam rekao ja ili on sam.

– Kako glasi optužba, zamjeniće? – upita netko.

– Prijevara, zloupotreba moći i službenog položaja i zavjera radi ubojstva.

Uto u tišini na katu odjekne pucanj, a zatim se začu i ženski vrisak. Netko zalupi vratima. Morgan porhli uza stube s revolverom u ruci.

U Bellinom uredu, za njezinim stolom, sjedio je Thomas Yeager.



Na lijevoj ruci, na stolu, počivala mu je glava. Desna ruka, spuštена se klatila. Iza stola nešto padne. Bio je to revolver. Iz cijevi se još dimilo. Iz senatorove desne sljepoočnice slijevala se krv. Morgan izide u hodnik. Nigdje nikoga. Ipak je netko maločas zalupio nekim vratima.

— Yeager je mrtav — dovikne Rawlingsu. — Ubio je sam sebe metkom u glavu, tako se barem čini.

Rawlings i Tom Horn krenuše uz stube. Na pola puta stadoše kao ukopani. Morgan pogleda u smjeru u kojem su i oni gledali.

— Ti si ga ubio! Ti, nitkove! — začuo se ženski glas. — Ti si ga na to natjerao!

Na katu, lijevo od stubišta, stajala je, s puškom uperenom u Morgana, Sučeva kći Morgana Barr.

— Morgana! Nemoj!

— Ona ništa ne odgovori Rawlingsu već podigne pušku k obrazu. Na hodniku saluna prasne pucanj. Ali ne iz Morganine puške, nego odnekle iza nje. Morgana razrogači oči, razjapi usta, puška joj ispadne, a onda i sama padne na pod, mrtva.

Iz tamnog hodnika iza nje, potresen onim što je vidio i učinio, izide Isaac Barr. Padne na koljena kraj mrtve kćeri, koju je sam ubio. Jecao je. Nitko se nije ni pomakao. Stari se Sudac pridigao. Polako, vrlo polako počeo je podizati revolver.

— Isaac, ne, zaboga, ne! — priskoči mu Morgan.

Sudac još jednom pogleda mrtvo tijelo svoje kćeri, a zatim podigne pogled prema Morganu i preda mu revolver.

— Završeno je — reče muklo — konačno je sve završilo.

No zapravo još nije sve završilo.

## XVI

Dugo će se pamtiti dva sudska procesa, održana te godine u okrugu. Prvi je održan u odsutnosti mrtvome Thomasu Yeageru. Za dva mjeseca, koliko je trajao, ispitani su mnogi svjedoci, među kojima i Tom Horn, Lee Morgan, te članovi rančerskog udruženja. Potpuno je utvrđena sva krivica pokojnog senatora.

Drugo je bilo suđenje Sucu Isaacu Barru, zbog ubojstva vlastite kćeri. Dokazni postupak trajao je dva tjedna, a izricanje presude bilo je zakazano za 22. prosinca.

— Što ti misliš, Sethe? — upita Morgan Rawlings, kad su se tog dana iz sudnice vratili u šerifov ured, da tu provedu vrijeme dok porota ne završi vijećanje.

— Ne mogu a da ga ne proglase krivim. Zaboga, ubio ju je pred prepunim salonom svjedoka, a i priznao je.

— Je li dojahao s tom namjerom?

— Nije — reče Rawlings. — Prema tome, nije ubojstvo s predumišljajem.

Horn kimne i reče:

— Osudit će ga na zatvor, a zatim to poništiti. Bit će, dakle, kažnjen uvjetno.

— Nadam se da ste u pravu — reče Morgan.

— Već je dovoljno kažnjen — primijeti Rawlings. — Ne znam da li bih mogao počiniti ono što je on počinio. Ubiti vlastito dijete! Koliko ga je napora stajala ta odluka!

— Mislim da se već i njemu činilo da mu je kćerka počinila previše zla. Već je dugo sumnjao, no nije bio siguran, sve dok ti nije uputio onu poruku da se vratiš — obrati se Morganu Tom Horn.

— Da, vjerovatno bi me ubila u prvoj prilici.

— E vidiš, to ne mogu shvatiti — opet će Horn. — Što misliš, zašto to nije učinila?



— Možda je smatrala kako pljačkašima ja mogu više koristiti nego naškoditi. Imao sam veza s rančerima, njenim ocem, čak sa zakonom. Osim toga, znala je za Brocka, Jessupa, Codyja.

— I Jacea Kileena — doda Rawlings, zatresavši glavom. — Vidiš, taj mi nitkov najviše nedostaje...

Rawlings opet počeo nagovarati Morgana da ostane u službi kao njegov zamjenik. No u ured uđe njegov novi zamjenik George Tyson, te javi:

— U sudnicu se vratila porota.

\* \* \*

— Gospodo! — obrati se sudac Riddle porotnicima. — Jeste li donijeli presudu?

— Jesmo. Isacc Barr je kriv za ubojstvo u drugom stupnju.

Sudac Riddle zahvali poroti, te objavi da će kaznu izreći poslije dva tjedna.

Isaac Barr je zamolio Rawlingsa, Morgana i Horna da ga posjete u njegovoj ćeliji. Upita Morgana i Horna hoće li se zadržati u tom kraju još dva tjedna, dok mu ne bude izrečena kazna. Oni mu to obećашe. Horn pri tome primijeti kako ga posljednjih dana mnogi pozivaju u goste, te kako se tome ne može oduprijeti.

— I ja vas, kao i mnoge druge, pozivam u goste na svoj ranč za dva tjedna. Proslavit ćemo, pa i poravnati neke račune — reče Sudac.

Tri druga pogledaše se u nedoumici, a Sudac im objasni:

— Da ja vodim taj slučaj, izrekao bih kaznu zatvora, ali uvjetno. A ja sam, zaboga, bolji sudac od Riddlea!

Svi se srdačno nasmijaše.

Seth je svake večeri puštao Suca iz ćelije, kako bi s njime odigrao partiju ili dvije dame. Jedne večeri, tri dana prije izricanja kazne Sucu Barru, u toj ih igri zatekne predsjednik Demokratske stranke za njihov okrug, Riley Preston.

— Dobra vam večer, gospodo! — pozdravi ih političar.

A onda počeo pričati kako imaju, za osamnaest mjeseci, do narednih izbora, prazno mjesto senatora iz Idaha. Muče se, reče, s tim problemom već tri tjedna, no sada je rukovodstvo našlo rješenje, zahvaljujući baš prijedlogu Suca Barra. Od petorice predloženih, opredijelili su se za jednoga, koji je dobio više glasova nego svi ostali zajedno — za područnog šerifa Seta Rawlingsa. Pruži Rawlingsu i novine u kojima je sve to već bilo objavljeno.

Na Rawlingsove riječi kako on nije političar nego čuvar zakona obojica su mu, u šali, zaprijetila kako neće podržati njegov ponovni izbor za područnog šerifa.

— Pa vi me ucjenjujete! — još se odupirao Rawlings.

— Jest, ali sasvim po zakonu — na odlasku će Preston.

— Prihvati to, Sethe! — posavjetovao ga je, kad ostadoše sami, Sudac.

— Za područnog šerifa nećeš biti ponovno izabran. S tom svojom nogom morat ćeš u mirovinu. A onda ti neće preostati drugo nego da dolaziš k meni na ranč. Da starimo i igramo dame.

\* \* \*

Kazna je bila doista takva kakvu su bili predvidjeli, Sudac Barr i Tom Horn. Na popisu gostiju pozvanih na njegov Sudac je dodao i ime suca Riddlea.

No prije proslave na ranču trebalo je da se iz te večeri održi proslava u salunu »Four Queens«.

Sudac Barr otišao je svom prijatelju Jimu Bidwellu u Nampu, obećavši Belli Moran kako će na proslavu svakako doći. Tom Horn je odjahao iz grada, pokušavajući kupiti nove konje. Lee Morgan je privremeno odsjeo u jednoj od Bellinih prostorija, no toga je dana imao nekaква posla u gradskoj konjušnici. Seth Rawlings obavljao je u šerifo-



vu uredu dosadan posao s papiri-  
ma. Već je odlučio prihvatiti sena-  
torsko mjesto, no nije to još javno  
objavio.

U Sethov ured uđe preplašena  
Belle Morgan.

– Oh, Sethe, mislila sam da je već  
sve završeno, a...

– Prokletstvo, Belle, što se doga-  
đa?

– Tri muškarca upravo su se  
ušančila u mojem salunu. Istjerali  
su sve goste i naredili mi da dove-  
dem zamjenika.

– Georgea Tysona?

Ona zaniječe glavom.

– Ne, već Leeja Morgana. Oh,  
Sethe, jedan od njih je Bryce Kileen,  
brat Jacea Kileena. Druge ne po-  
znam.

– Jesi li negdje vidjela Georgea?

– Ne, Sethe! Što to radiš, Sethe?

– Prokletstvo, Belle, šuti! Još sam  
ovdje područni šerif, a George Ty-  
son mi je zamjenik. To nisu ni Mor-  
gan ni Horn. Bit ću bijedan senator,  
ako ne budem mogao održati mir  
ni na svojem području. Stari je šerif  
već bio uzeo pušku i stajao spre-  
man za polazak. Napunivši oružje,  
uzme kaput i izlizan šešir, sagne se  
i prijateljski poljubi Belle u čelo, te  
izide.

Dogodilo se da je u salunu, kad su  
u nj nahrupili revolveraši, bio i no-  
vinar Bracken, pomažući Belli u  
pripremama za proslavu. Bracken  
sretne na ulici Tysona i obavijesti  
ga o razvoju događaja. Šerifov za-  
mjenik pohita po Morgana.

Belle Moran pronade stari mor-  
narički kolt, napuni ga, sakri ispod  
šala i pode natrag u salun.

Morgan je stigao pred salun za-  
jedno s novinarom. Rawlings je već  
bio pred ulaznim vratima.

– Čekaj, Sethe! – pozove ga  
Morgan.

Seth se ošvrne. Uto na salunska  
vrata nahrupi visok revolveraš i  
kundakom puške tresne Rawlingsa.

po vilici. Ovaj padne na ulicu, ispu-  
stivši pri tome pušku. Bio je prepu-  
šten na milost i nemilost revolvera-  
šu. No ovaj spazi jahače, Morgana  
i novinara, te zapuca prema njima.  
Oni zauzdaše konje i sjahaše. Re-  
volveraš se povuče u salun.

Morgan spazi Belle Moran kako  
brza prema salunu.

Revolveraš se vrati na ulicu i  
ustoboči iznad Rawlingsa.

– Gdje je Lee Morgan, starče? –  
upita ga.

– Ovdje sam – dovikne Morgan.

Revolveraš se osvrne prema  
Morganu, a zatim ponovno pogleda  
Rawlingsa. Prinese pušku obrazu.  
Pucanj odjekne i revolveraš posrne.  
Njegov metak odleti u zrak. Revol-  
veraš padne natrag u salun. Ra-  
wlingsa je pucnjem s druge strane  
ulice spasio njegov zamjenik Tyson,  
koji im se upravo približavao.

Morgan, čučnuvši, brzo ispuca  
sve metke iz svoga revolvera u iz-  
log saluna. Tyson i novinar sklonili  
su za to vrijeme Rawlingsa na si-  
gurno. Bila mu je slomljena vilica.

U salunu je Belle Morgan ponudi-  
la revolveraše pićem, na račun ku-  
će, kako reče.

– Reese – dovikne Bryce Kileen  
revolverašu što se bio sagnuo pre-  
ma drugu koga je Tyson samo ra-  
nio – ti se pobrini za Shella, a ja  
ću za ovu ženu.

Mračna pogleda, Bryce Kileen  
zgrabi Belle Moran za kosu i nemi-  
losrdno je puvuče:

– Daj taj revolver, što ga skrivaš,  
kurvo prokleta! Tako! A sada, ako  
želiš ostati živa, podi na vrata i vik-  
ni Leeju Morganu da dode ovamo.

Belle kimne, ljutita, ali čudeći se  
kako je Kileen mogao reći da ona  
skriva revolver. Uto na balkonu  
ugleda još dvojicu Kileenovih ljudi.

S vrata poviče:

– Lee, oni hoće da dodeš ovamo  
unutra...



Tyson joj je s druge strane ulice davao znakove da pobjegne.

Belle duboko udahne, tresne krilima salunskih vrata i jurne na ulicu. Morgan ju je odmah uhvatio za ruke i oborio na tlo; bilo je u pravi čas, jer revolveraši iz saluna otvoriše paljbu po vratima. Morgan, čučnuvši, zapuca u salun, u smjeru stubišta. Začulo se kako je jednom revolverašu ispalo oružje, a zatim se i stropošta nečije tijelo, padajući niz stubište.

Morgan uputi Belle da se, sklanjajući se uz zidove zgrade, pokuša probiti do željezničkog magazina. Belle zastane sa stražnje strane svoga saluna. Uto ugleda Tysona kako podiže pušku. Metak prozviždi tik kraj njezine glave i ubije drugoga od dvojice revolveraša što ih je bila ugledala na balkonu: zločinac ju je čekao u zasjedi. Tako je Tyson toga dana spasio i drugi život, ali ne bez žrtve. Pucajući s ulice u stojećem stavu, bio je izvršna meta Reesu, koji ga je spazio kroz prozor saluna. Valjani Rawlingsov zamjenik bio je ozbiljno ranjen. Reese se uspio na vrijeme povući u zaklon pred mecima što ih je istoga trenutka Morgan uputio prema njemu.

— Kileene, kopile, izadi! Samo ti i ja, kao što je bilo s Jaceom — počivši Morgan, no kako nije dobio odgovora, nastavi: — Dva su tvoja čovjeka mrtva, jedan ranjen. Izadi, da to dovršimo!

— Ni s tvojima nije ništa bolje — dovikne mu, uz kletvu revolveraš. — Šerifu je slomljena vilica, a njegov zamjenik tamo dalje umire. Zašto ti ne bi ušao ovamo? — nasmije se revolveraš.

U salunu Reese pride šanku, za kojim je, na drugom kraju, stajao i Bryce Kileen.

— Podi na stubište! Nitko ne pokriva stražnji izlaz — naredi mu Kileen.

Revolveraš kimne. Kileen uzme

bocu s viskijem i dobro potegne. Zatim prevrne uz šank jedan stol, pripremajući sebi zaklon.

— Daj mu na znanje da smo tu — dovikne Reesu, koji je stigao do sredine stubišta.

Reese kimne i ispali sve metke iz revolvera u ulazna vrata saluna.

— Oh, prokletstvo! — začu se zatim Reesov glas.

Nemoćno je zurio u dvocjevku. 'Puška zagrmi.

— Ostao je još samo Kileen! — začuo je Morgan glas Toma Horna.

— Ostao ti je sam samcat, Morgane!

— Dovraga! — promrmlja Morgan. — Taj stari Horn uvijek stiže u pravo vrijeme i na pravo mjesto.

— Napuni svoj mali revolver, vrati ga u korice i jurne kroz vrata saluna. Stade nasred prostorije. Bryce Kileen stajao je ispred stola na kojem je sada već prazna boca viskija. U Morgana je pokušao pucati ranjeni Shell, no Morgan ga je ubio.

— Čini se da ti dobivaš — naceri se Bryce.

— Potegni, Kileene! — izazove ga Morgan.

— Nipošto! Ne namjeravam! Tamo gore je tvoj čovjek s puškom. Nemam nade čak kad bih te ustrijelio. Ne, gospodine! Morat ćeš samnom na teži način. Morat ćeš me uhapsiti. A onda ću ti možda odletjeti iz krletke. Možda imam i više ljudi, izvan grada. Mogu me osloboditi. A možda me i sud proglasi nedužnim. Prokletstvo, pa ja nisam nikoga ovdje ubio. A ti ćeš morati uvijek biti na oprezu predamnom...

Morgan pogleda na balkon. Horn je držao u rukama dvocjevku. Oči im se sretoše. Iskusni Tom je pogodio o čemu je Morgan razmišljao. I on je već bio u takvim nedoumicama. Namršti se i zanijeka glavom. No bilo je prekasno.

Lee Morgan potegne revolver spretno i vrlo brzo, iako nije nitko



potegao na njega. Bio je precizan. Metak je pogodio Kileena točno među oči.

\* \* \*

Tom Horn je slagao kada su ga istpitivali o tome što se dogodilo u posljednjih nekoliko minuta u salunu »Four Queens«. Rekao je da je došlo do dvoboja. Onda odjaše iz Boisea, pa iz Idaha, prema Wyomingu i svojoj sudbini.

Seth Rawlings volio bi povjerovati Hornovoj laži. Ali mu je Lee Morgan ostavio pismo u kojemu je pošteno iznio svu istinu. Toga dana Morgan nije nosio značku čuvara zakona. Hladnokrvno je ustrelio Bryce Kileena, a zatim odjahao iz grada.

Rawlings, koji je još bio na dužnosti područnog šerifa, bio je suočen s neugodnom dužnošću. No znao je da bi ga Morgan shvatio. Morao je izdati potjernicu koju će držati svi šerifi u svojim uredima: »Traži se... zbog ubojstva Bryce Kileena u Boiseu, u Idahu...« Seth je obavio i tu dužnost, dao ostavku i

postao jednim od najuglednijih senatora što ih je Idaho ikada imao. George Tyson prebolio je rane i do kraja života uspješno obavljao službu područnog šerifa.

Belle Morgan prodala je salun »Four Queens« oko godinu dana poslije toga, te se preselila u San Francisko.

Sudac Isaac Barr umro je, mirno, na ranču »Rocky Barr«, oko godinu i pol dana poslije toga najmračnijeg razdoblja u povijesti Idaha. Mrtvozornik je rekao da ga je izdalo srce. Mnogi su vjerovali da mu je srce bilo slomljeno i da se nikada nije oporavilo.

Početne potjere za Morganom bile su velike i poduzetne. Morgan im je uspješno izmicao. Dobro opskrbljen, skrivao se, sve dok potjere nisu prestale. U Idaho je već stiglo ljeto, kad se odlučio: dojahao je jednog sunčanog srpanjskog jutra, na vjernom doratu, do ruba trnjem obraslog grebena, podigao se u stremenima i bacio posljednji pogled na stjenovitu utvrdu u podnožju Bitterroots. Onda odjaše što dalje od Klanca revolveraša.



U pripremi:

Hillary Prescott

ČELIK, ZLATO I OLOVO

---



Cijena pretplate za godinu dana iznosi 18.720 d, a za šest mjeseci 9.360. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO). Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso« izdanje OOUR-a IRO) Ekonomski propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza na promet, mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973 od 26. XI. 1973. Rukopisi se ne vraćaju.







# Inspektor X

Kriminalistička serija

NOVO

# Inspektor X

Kriminalistička serija

NOVO



Uz kriminalističke bestselere TRAG  
— svakih 14 dana  
i kriminalistička serija INSPEKTOR X!